

ПРАВОСЛАВНИЙ МОЛИТВОСЛОВ

Київський ізвод

(українська традиційна вимова церковнослов'янських текстів)

Во славу і честь Єдиносущної,
Животворящої і Нероздільної Тройці —
Отця, і Сина, і Святого Духа

Народність Традиція Православ'я

2024 р. Б.

Світлій пам'яті Ганни Куземської присвячується...

Для кого призначений цей молитвослов? У першу чергу для тих православних українців, що регулярно моляться церковнослов'янською мовою і щиро люблять її, але в той же час не бажають молитися російською вимовою. Також для всіх, кого не потрібно переконувати в тому, що церковнослов'янська — це наша жива тисячолітня традиція, що не повинна зникнути, але набути історично виправданого та природнього для українців звучання.

Навіщо потрібний цей молитвослов, коли уже є інші молитвослови Київським ізводом? Річ у тім, що одні молитовники передають традиційну вимову для Закарпаття та Галичини, яка є неприродньою для решти українців у силу певних історичних обставин. Інші ж навпаки — “занадто” українізують церковнослов'янську мову, змінюючи її лексику та реставруючи слова і вирази, що давно зникли з богослужбового вжитку.

Метою даного молитвослова є надати можливість православним українцям читати звичні церковнослов'янські молитви милозвучною українською вимовою без жодних змін церковнослов'янської лексики, яка сьогодні в Україні є загальноприйнятою в синодальній редакції.

Зміст

Молитви ранішні.....	8
Молитва митаря.....	8
Молитва передпочаткова.....	8
Молитва до Святого Духа.....	8
Трисвяте.....	8
Молитва до Пресвятої Тройці.....	8
Молитва Господня.....	9
Тропарі Троїчні.....	9
Молитва святого Макарія до Пресвятої Тройці.....	9
Псалом 50.....	9
Символ Віри.....	10
Молитва 1, святого Макарія Великого.....	10
Молитва 2, того ж святого.....	10
Молитва 3, того ж святого.....	11
Молитва 4, того ж святого.....	11
Молитва 5, святого Василія Великого.....	11
Молитва 6, того ж святого.....	11
Молитва 7, до Пресвятої Богородиці.....	12
Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа.....	12
Молитва 9, до Ангела Хранителя.....	13
Молитва 10, до Пресвятої Богородиці.....	13
Молитва до святого, ім'я якого носиш.....	13
Пісня Пресвятій Богородиці, глас 4.....	13
Тропар Хресту, глас 1, молитва за Батьківщину.....	13
Молитва за живих.....	13
Молитва за померлих.....	14
Закінчення молитов.....	14
Відпуст.....	14
Пом'яник.....	15
За живих.....	15
За померлих.....	16
Це промов тричі:.....	16
Молитви на сон грядущим.....	17

Тропарі, глас 6	17
Молитва 1, святого Макарія Великого до Бога Отця	17
Молитва 2, святого Антіоха до Господа нашого Ісуса Христа.....	18
Молитва 3, до Святого Духа.....	18
Молитва 4, святого Макарія Великого	18
Молитва 5.....	19
Молитва 6.....	19
Молитва 7, святого Іоанна Златоустого на всяку годину дня і ночі.....	19
Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа	20
Молитва 9, святого Петра Студійського до Пресвятої Богородиці	20
Молитва 10, до Пресвятої Богородиці.....	21
Молитва 11, до святого Ангела Хранителя	21
Кондак Богородиці, глас 8	21
Молитва святого Іоаннікія	21
Закінчення молитов	21
Молитва святого Іоанна Дамаскіна.....	22
І перед тим, як ляжеш у постіль, промовляй ще:.....	22
Молитва Чесному Хресту.....	22
Або коротко:.....	23
Потім замість прощення:.....	23
Молитва.....	23
Щоденне сповідання гріхів	23
Коли лягаєш спати, промовляй:	24
Правило до святого Причастя	25
Псалом 22	25
Псалом 23	25
Псалом 115	26
Тропарі, глас 8	26
Псалом 50	26
Канон, глас 2	27
Кондак, глас 2	29
Тропар свята.....	31
Молитви перед Причастям	32
Молитва 1, святого Василя Великого	32
Молитва 2, святого Іоанна Златоустого	32
Молитва 3, святого Симеона Метафраста.....	33

Молитва 4, святого Іоанна Дамаскіна.....	33
Молитва 5, святого Василія Великого	34
Молитва 6, святого Симеона Нового Богослова	34
Молитва 7, святого Іоанна Златоустого	35
Молитва 8, того ж святого	35
Молитва 9, того ж святого	35
Молитва 10, святого Іоанна Дамаскіна.....	36
Молитва 11, святого Іоанна Златоустого	36
Молитва Метафраста.....	36
Молитви подячні після Причастя.....	38
Подячна молитва 1	38
Молитва 2, святого Василія Великого	38
Молитва 3, святого Симеона Метафраста.....	38
Молитва 4.....	39
Молитва 5, до Пресвятої Богородиці.....	39
На Літургії святого Іоанна Златоустого читай святому Іоанну.....	39
На Літургії святого Василія Великого читай святому Василію.....	40
На Літургії напередосвячених Дарів читай святому Григорію	41
Канон покаянний до Господа нашого Ісуса Христа	42
Канон молебний до Пресвятої Богородиці.....	47
Канон Ангелу Хранителю.....	54
Часи Святої Пасхи.....	60
Канон Воскресінню Христовому (Святої Пасхи)	62
Стихири Пасхи.....	69
Молитви на всяку потребу	70
Молитва перед споживанням їжі.....	70
Молитва після споживання їжі	70
Молитва дорогою до церкви	70
Молитва Ісусова	70
Молитва від розсіяности під час молитви	70
Молитва перед початком всякої справи	71
Молитва після всякої справи.....	71
Подяка за отримання просимого.....	71
Пісня хвалебна святого Амвросія, єпископа Медіоланського	72
Молитва святого Єфрема Сиріна	72
Молитва перед читанням Євангелія.....	72

Молитва після читання Євангелія.....	73
Молитва перед початком навчання	73
Молитва після навчання.....	74
Молитва про примноження любови	74
Молитва за тих, хто ненавидить і кривдить нас	74
Молитва за недужих	74
Молитва за ув'язнених	75
Молитва за тих, хто в дорозі чи подорожує.....	75
Молитва до святителя Миколая Чудотворця	76
Молитва святого Василя Великого від осквернення.....	76
Молитва під час лиха і при нападі ворогів.....	76
Псалом 90	77
Молитва при споживанні просфори і святої води	77
Молитва за спочилих батьків	77
Молитва Оптинських старців.....	78
Молитва в час нашестя чужинців на державу нашу Україну	79
Молитва за українських воїнів.....	79
Молитва за полонених.....	80
Молитва за зниклих безвісти.....	80
Піснеспіви	81
Воскресеніє Христово видівше	81
Радуйся, Невісто Невістная	81
О Всепітая Мати	82
Величить душа Моя Господа	82
Тропарі й Кондаки дванадесятих свят і свята Пасхи.....	84
Різдво Пресвятої Богородиці	84
Воздвиження Хреста Господнього.....	84
Введення у храм Пресвятої Богородиці	84
Різдво Христове	85
Хрещення Господне.....	85
Стрітення Господне	85
Благовіщення Пресвятої Богородиці	86
Вхід Господній у Єрусалим.....	86
Світле Христове Воскресіння (Пасха)	86
Вознесіння Господне	87

День Пресвятої Тройці	87
Преображення Господнє	87
Успіння Пресвятої Богородиці	88
Тропарі й Кондаки великих свят	89
Покрова Пресвятої Богородиці	89
Обрізання Господнє	89
Різдво Іоанна Предтечі	89
Святих першOVERХОВНИХ апостолів Петра і Павла	90
Усікновення глави Іоанна Предтечі	90
Дві головні заповіді Господа нашого Ісуса Христа	91
Заповіді блаженства	91
Від упорядників	92
Подяка	95

Молитви ранішні

Вставши зі сну, перш будь-якого діла, стань побожно перед святою іконою і, уявляючи себе перед Всевишнім Богом, поклади на себе тричі знак хреста, промовляючи:

Во ім'я Отця, і Сіна, і Святаго Духа. Амінь.

Спинившись, заспокой свої почуття, щоб твої думки лишили все земне, тоді сотвори три поклони, промовляючи:

Молитва митаря

Бóже, милостив буди мні, грішному.

А потім читай наступні молитви без поспіху і з увагою.

Молитва передпочаткова

Гóсподи Ісýсе Христé, Сіне Бóжий, моли́тв ра́ди Пречі́стия Твоє́я Ма́тере і всіх святи́х помі́луй нас. Амінь.

Сла́ва Тебі́, Бóже наш, сла́ва Тебі́.

Молитва до Святого Духа¹

Царю́ Небе́сний, Уті́шителю, Ду́ше Істи́ни, Ї́же везді́ сий і вся ісполня́й, Сокро́вище благи́х і жи́зни Подáтелю, прийді́ і всели́ся в ни, і очі́сти ни от вся́кия скве́рни², і спасі́, Бла́же, ду́ші на́ша.

Трисвяте

Святи́й Бóже, Святи́й Крі́пкий, Святи́й Безсме́ртний, помі́луй нас. [Тричі́ з поя́сним покло́ном]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Молитва до Пресвятої Тройці

Пресвята́я Тро́йце, помі́луй нас: Го́споди, очі́сти грі́хи на́ша; Владі́ко, прости́ беззако́нія на́ша; Святи́й, посі́ти і ісці́ли немо́щі на́ша і́мене Твоє́го ра́ди.

Го́споди, помі́луй. [Тричі́]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

¹ Від Великодня до Вознесіння замість цієї молитви читається тропар: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть поправ і сущим во гробіх живот даровав. (Тричі.) Від Вознесіння до Трійці молитви починають зі "Святи́й Бóже", пропускаючи всі попередні. Це зауваження стосується і молитв на сон грядущим.

² От вся́кия скве́рни — від всякої скверни (однина жіночого роду в родовому відмінку).

Молитва Господня

Отче наш, Іже еси на Небесіх, да святїться ім'я Твоє, да прийдець Царствіє Твоє, да б́удеть во́ля Твоя, яко на Небесі і на землі. Хліб наш насущний даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, якоже і ми оставля́ем должником на́шим; і не введи́ нас во іскуше́ніє, но изба́ви нас от лука́ваго.

Тропарі Троїчні

Воста́вше от сна, припа́даєм Ти, Бла́же, і А́нгельськую піснь вопі́єм Ти, Сі́льне: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху³.

От одра́ і сна воздві́гл м'я еси́, Го́споди, ум мой просві́ти і се́рдце, і устні́ мої́ отве́рзи, во є́же пі́ти⁴ Тя, Свята́я Тро́йце: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

І́ нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Внеза́пу Судія́ прийдець, і коєго́ждо дія́нія обнажа́ться, но стра́хом зове́м в полуно́ці: Свят, Свят, Свят еси́, Бо́же, Богоро́дицею поми́луй нас.

Го́споди, поми́луй. [12 разів]

Молитва святого Макарія до Пресвятої Тройці

От сна воста́в, благодарю́ Тя, Свята́я Тро́йце, яко мно́гия ра́ди Твоє́я бла́гости і долготерпі́нія не прогні́вался еси́ на м'я, ліни́ваго і грі́шнаго, ніже́ погуби́л м'я еси́ со беззако́нними мої́ми, но чело́віколю́бствовал еси́ обі́чно і в неча́янії леж́ащаго воздві́гл м'я еси́, во є́же у́треневати і славосло́вити держа́ву Твою́. І́ нині́ просві́ти мої́ о́чі мисленія, отве́рзи моя́ уста́ поуча́тися словесе́м Твої́м, і разумі́ти за́повіді Твоя́, і твори́ти во́лю Твою́, і пі́ти Тя во іспові́данії се́рдечнім, і воспі́вати все́святото́є ім'я Твоє́, Отця́, і Си́на, і Свята́го Ду́ха, нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Прийді́те, поклоні́мся Царе́ві на́шому Бо́гу. [Поклі́н]

Прийді́те, поклоні́мся і припаде́м Христу́, Царе́ві на́шому Бо́гу. [Поклі́н]

Прийді́те, поклоні́мся і припаде́м Само́му Христу́, Царе́ві і Бо́гу на́шому. [Поклі́н]

Псалом 50

Помі́луй м'я, Бо́же, по вели́кій мі́лості Твоє́й і по мно́жеству щедро́т Твої́х очисти́ беззаконе́ моє́. Найпа́че омий м'я от беззаконе́я моего́ і от грі́ха моего́ очисти́ м'я. Яко́ беззаконе́ моє́ аз зна́ю, і грі́х мой пре́до мно́ю єсть ви́ну. Тебі́ єди́ному согрі́ших і лука́вое пред То́бою сотвори́х; яко́ да оправди́шися во словесі́х Твої́х і побіди́ши,

³ Коли написано лише “Сла́ва:”, потрібно читати “Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху”, а коли “і́ нині́:” — “і́ нині́, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.”

⁴ Пі́ти (пѣти) — тут славити, воспівати.

внегда судити Ти. Се бо в беззаконіих зачат есмь, и во грисих роди м'я мати моя. Се бо истину возлюбил еси, безвѣстная и тайная премудрости Твоея явил ми еси. Окропиши м'я иссопом, и очыщуся; омиеши м'я, и паче снѣга убилюся. Слуху моему даси радость и веселіе; возрадуются кости смиреннія. Отврати лице Твое от грѣх моих и вся беззаконія моя очисти. Сердце чисто созижди во мнѣ, Бѣже, и дух прав обнови во утробѣ моеѣ. Не отвержи мене от лица Твоего и Духа Твоего Святаго не отими от мене. Воздаждь ми радость спасенія Твоего и Духом владичним утверди м'я. Научу беззаконнія путем Твоим, и нечестивіи к Тебѣ обратятся. Избави м'я от кровей, Бѣже, Бѣже спасенія моего; возрадуется язык мой правдѣ Твоеѣ. Господи, устни мои отверзешу, и уста моя возвестятъ хвалу Твою. Яко аще би восхотѣл еси жертви, дал бих ѹбо: всеожженія не благоволиши. Жертва Бѣгу дух сокрушен; сердце сокрушенно и смиренно Бог не уничижитъ. Ублажи, Господи, благоволеніем Твоим Сіона, и да созиждутся стѣны Іерусалимскія. Тогда благоволиши жертву правды, возношеніе и всеожегаемая; тогда возложатъ на олтарь Твой тельці.

Символ Віри

[1] Вірую во Єдиного Бѣга Отця, Вседержителя, Творця небу и землі, видимим же всім и невидимим. [2] І во Єдиного Господа Ісуса Христа, Сїна Бѣжия, Единородного, Іже от Отця рожденнаго прѣжде всіх вік; Світа от Світа⁵, Бѣга Істинна от Бѣга Істинна, рожденна, не сотворенна, єдиносущна Отцю, Імже вся бїша. [3] Нас ради человек и нашего ради спасенія сшедшаго с Небес, и воплотившагося от Духа Свята и Марїї Дїви, и вочеловичшася. [4] Распятаго же за ни при Понтійстїм Пилатї, и страдавша, и погребенна. [5] І воскресшаго в третїй день по Писаніем. [6] І возшедшаго на Небеса, и сїдѣща одесную Отця. [7] І паки грядущаго со славою судити живим и мертвим, Єгѣже Царствію не будетъ конця. [8] І в Духа Святаго, Господа, Животворящаго, Іже от Отця исходящаго, Іже со Отцем и Сїном спокланяема и сславима, глаголавшаго пророки. [9] Во Єдину Святую, Соборную и Апостольскую Церков. [10] Исповїду єдино крещеніе во оставленіе грїхов. [11] Чаю воскресенія мертвих, [12] І жїзни будущаго віка. Амїнь.

Молитва 1, святого Макарія Великого

Бѣже, очисти м'я, грїшнаго, яко неколиже сотвори х благоє пред Тобѣю, но избави м'я от лукаваго, и да будетъ во мнѣ воля Твоя; да неосужденно отверзу уста моя недостѣйная и восхвалю ім'я Твое святое, Отця, и Сїна, и Святаго Духа, нїни, и прїсно, и во віки віков. Амїнь.

Молитва 2, того ж святого

От сна востав, полунощную піснь приношу Ти, Спасе, и припадаю вопїю Ти: не даждь ми уснути во грїховнїй смертї, но ущедри м'я, распнїйся волею, и лежашаго м'я в лїности ускорив востаю и спаси м'я в предстоянїи и молїтвї, и по снї ношнїм возсіай ми день безгрїшен, Христѣ Бѣже, и спаси м'я.

⁵ Світа от Світа — Світла від Світла, свѣтъ — світло.

Молитва 3, того ж святого

К Тебі, Владіко Человіколюбче, от сна востав, прибігаю, і на діла Твоя подвизаюся милосердієм Твоїм, і молюся Тебі: помози мні на всяке врем'я, во всякой вѣщі, і избави м'я от всякия мирськїя злія вѣщі і дїавольскаго поспішенія, і спаси м'я, і введи в Царство Твоє вічне. Ти бо єси мой Сотворитель і всякому благу Промисленник і Податель; о Тебі же все упованіє моє, і Тебі славу возсилаю, нїні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 4, того ж святого

Господи, Іже мно́гою Твоєю блага́стю і великими щедротами Твоїми дал єси мні, рабу Твоєму, мимоше́дшее вре́м'я но́щі сея без напа́сти прейти́ от всякаго зла протївна, Ти Сам, Владіко, всячеських Творче, сподоби м'я Істинним Твоїм світом і просвіщенним серцем творити волю Твою, нїні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 5, святого Васи́лія Великого

Господи Вседержителю, Бо́же сил і всякия плоти́, в ви́шніх живий і на смире́ннїя призира́й⁶, серде́ця же і утробы іспиту́яй і сокрове́нная челове́ков я́ви предвїдий, Безнача́льний і Присносу́щный Світе, у Него́же ність преміне́нїя ілі преложе́нїя осіне́нїє, Сам, Безсме́ртный Царю́, прийми моле́нїя на́ша, я́же в насто́ящее вре́м'я, на мно́жество Твої́х щедро́т дерза́юще, от скве́рних к Тебі́ усте́н творим, і оста́ви нам прегрїше́нїя на́ша, я́же ділом, і сло́вом, і мислю́, віди́нїєм ілі невіди́нїєм⁷ согрїше́нная на́ми; і очисти́ ни от всякия скве́рни плоти́ і ду́ха. І да́руй нам бо́дренным се́рдцем і трезвенно́ю мислю́ всю насто́ящаго житія́ но́щ прейти́, ожида́ющим пришестві́я світлаго і явле́ннаго дне Єдиноро́днаго Твоєго́ Сїна, Го́спода і Бо́га і Спа́са на́шего Ісу́са Хри́ста, во́ньже со сла́вою Судія́ всіх прийде́ть, коєму́ждо отда́ти по діло́м єго́; да не па́дше і обліни́вшеся, но бо́дрствую́ще і воздві́жені в діла́нїє обря́щемся гото́ві, в ра́дость і Божество́нный черто́г сла́вы Єго́ совніде́м⁸, іди́же пра́зднующих глас непреста́нный і неизрече́нная сла́дость зря́щих Твоєго́ лица́ добро́ту неизрече́нную. Ти бо єси́ Істинный Сві́т, просвіща́яй і освяща́яй всячеськая, і Тя пое́ть вся твар во віки віків. Амінь.

Молитва 6, того ж святого

Тя благослови́м, ви́шний Бо́же і Го́споди ми́лости, творя́щаго присно́ с на́ми вели́кая же і неизслїдо́ванная, сла́вная же і ужа́сная, і́хже ність числа́, пода́вшаго нам сон во упокоє́нїє немо́щї на́шея і ослабле́нїє трудо́в многотру́дня плоти́. Благодарим Тя, я́ко не погуби́л єси́ нас со беззако́нныи на́шими, но челове́колю́бствовал єси́ обы́чно і в неча́яній лежа́щия ни воздвігн єси́, во є́же славосло́вити держа́ву Твою́. Тїмже мо́лим безмі́рною Твою́ блага́сть: просвіти́ на́ша мислі, очеса́, і ум наш от тяжкаго сна ліно́сти возста́ви, отве́рзи на́ша уста́ і ісполни́ я Твоєго́ хвале́нїя, я́ко да возмо́жем непоколе́блемо піти́ же і іспові́датися Тебі́, во всіх і от всіх сла́вимо́му Бо́гу,

⁶ Призира́ти — тут надавати милість.

⁷ Віди́нїєм ілі невіди́нїєм — знанням чи незнанням, вѣдѣти — знати.

⁸ Совніде́м — увїдемо.

Безначальному Отцю, со Єдинородним Твоїм Сином, і Всесвятим і Благим і Животворящим Твоїм Духом, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 7, до Пресвятої Богородиці

Воспіваяю благодать Твою, Владичице, молю Тя, ум мой облагодати. Ступати право м'я настави, путем Христових заповідей. Бдіти к пісні укріпи, унінія сон отгоняючи. Св'язана пленицями гріхопадєній, мольбаами Твоїми разриши, Богонєвісто. В ноці м'я і во дні сохраняй, борющих враг избавляючи м'я. Жизнодателя Бѳга рѳждшая, умерщвлєнна м'я страстьми оживи. Яже Світ невечєрній рѳждшая, дѳшу мою ослѳпшую просвѳти. О дивная Владичня палато, дом Дѳха Божєственна менє сотвори. Врача рѳждшая, уврачуй дѳшї моєя многолїтняя стрѳсти. Волнѳющася житєйською бѳрею ко стезї м'я покаєнія направи. Избави м'я огня вїчнующаго, і чєрвїя же злѳго, і тѳртара; да м'я не явиши бїсом радѳванїє, їже мнѳгим гріхом повїнника. Нѳва сотвори м'я, обєтшѳавшаго нечѳвственними, Пренєпорѳчная, согрїшенїї. Стѳрѳнна мѳки всѳкїя покажи м'я⁹ і всїх Владїку умоли. Небєсная мї улчїти весєлія со всїми свѳтїми спѳдѳби. Прєсвѳятѳя Дїво, услїши глас непѳтрѳбнаго рабѳ Твоєгѳ. Струю давѳ мнї слєзѳм, Прєчїстая, дѳшї моєя сквєрну очїщѳаючи. Стєнѳнїя от сєрдѳця приношѳ Тї неперстѳнно, усєрдствуй, Владичице. Молєбнѳую слѳжбу мою приймай і Бѳгу Благоутрѳбному принєси. Прєвїшшая ѳнгєл, мїрськагѳ м'я прєвїшша слїтїя сотвори. Свїтонѳсная Сїне Небєсная, дѳхѳвнѳую благодѳть во мнї направи. Рѳцї воздїю і устнї к похвалєнїю, осквєрнєни сквєрною, Всєнєпорѳчная. Дѳшетлїнних м'я пѳкѳстей избави, Хрїстѳа прилїжно умоляючи; Ємѳже чєсть і поклѳнєнїє подобѳєть, нїнї, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа

Многѳмїлѳстивє і Всємїлѳстивє Бѳже мой, Гѳспѳди Ісѳсе Хрїстє, мнѳгїя радї любвє сшел і воплѳтїлся єсї, яко да спасєши всїх. І пѳки, Спѳсе, спасї м'я по благодѳтї, молю Тя: ѳще бо от дїл спасєши м'я, нїсть се благодѳть і дар, но долг пѳче. Єй, мнѳгїй в щєдрѳтах і неїзрєчєннїй в мїлѳстї! Вїруяй бо в М'я, рекл єсї, о Хрїстє мой, жив бѳдєть, і не ўзрїть смєрти во віки. ѳще ўбо вїра, яже в Тя, спасѳєть ѳтчѳяння, се вїрую, спасї м'я, яко Бог мой єсї Ти і Создѳтель. Вїра же вмісто дїл да вмінїтьсѳ мнї, Бѳже мой, не обрѳщєши бо дїл ѳтнѳд ѳправдѳающих м'я. Но та вїра моѳ да довлїєть вмісто всїх, та да ѳтвїщѳєть, та да ѳправдїть м'я, та да покажєть м'я причѳстника слѳви Твоєѳ вїчнїя. Да не ўбо похїтїть м'я сѳтанѳ і похвалїтьсѳ, Слѳвє, єже ѳттѳргнѳти м'я ѳт Твоєѳ рукї і ѳгрѳди. Но ілї хошѳ, спасї м'я, ілї не хошѳ, Хрїстє Спѳсе мой, прєдварї скѳро, скѳро, погїбѳх. Ти бо єсї Бог мой ѳт чрєва мѳтерє моєѳ. Спѳдѳби м'я, Гѳспѳди, нїнї возлюбїти Тя, якоже возлюбїх іногдѳ той сѳмїй гріх, і пѳки порѳбѳтѳти Тєбї без лїнѳсти тѳщѳно, якоже порѳбѳтах прєждє сѳтанї лѳстївомѳ. Найпѳче же порѳбѳтаю Тєбї, Гѳспѳду і Бѳгу моємѳ Ісѳсу Хрїстѳу, во всѳ днї живѳтѳ моєгѳ, нїнї, і присно, і во віки віків. Амінь.

⁹ Стѳрѳнна мѳки всѳкїя покажи м'я — яви мене непричасним усѳкїй мѳцї.

Молитва 9, до Ангела Хранителя

Святий Ангеле, предстояй окаянній моєй душі і страстній моєй жінці, не остави мене, грішного, ніжé отступи́ от мене́ за невоздержаніє моє; не даждь міста¹⁰ лукавому дэмону обладати мною, насильством смертнаго сего тілесэ; укріпи бідствующую і худюю мою рúку і настави м'я на путь спасенія. Єй, святий Ангеле Божий, хранителю і покровителю окаяння моея душі і тіла, вся мні прости, еликими тя оскорбих во вся дні животá моєго, і аще что согрших в прешэдшую ноц сію, покрій м'я в настоящий день і сохрани м'я от всякаго іскушенія протівнаго, да ні в ко́ем грісі прогніваю́ Бо́га, і моли́ся за м'я ко́ Госпо́ду, да утверди́ть м'я в стра́сі Своє́м і досто́йна пока́жеть м'я раба́ своє́я бла́гости. Амінь.

Молитва 10, до Пресвятої Богородиці

Пресвятáя Владичице моя Богорóдице, святи́ми Твої́ми і всесі́льными мольба́ми отжени́ от мене́, смиреннаго і окаяннаго раба́ Твоєго́, унініє, забвєніє, неразу́міє, нерадініє і вся сквєрная, лукавая і хульная помишленія от окаяннаго моєго́ сэрдця і от помраченнаго ума́ моєго́. І погаси́ пламень страстєй мої́х, яко нищ єсьм і окаянен; і ізбави м'я от мно́гих і лю́тих воспоминаній і предприятій, і от всіх дїйств злих свободи́ м'я. Яко́ благословєнна єси́ от всіх родóв, і славиться пречестно́є ім'я́ Твоє́ во віки́ віко́в. Амінь.

Молитва до святого, ім'я якого носиш

Моли́ Бо́га о мні, святий угóднице Божий [ім'я], яко аз усєрдно к тебї́ прибігаю́, скóрому помóщнику і моли́твеннику о душі́ моєй.

Пісня Пресвятій Богородиці, глас 4

Богорóдице Дїво, раду́йся, Благодáтна Маріє, Господь с Тобóю; благословєнна Ти в женáх, і благословєн Плод чрєва Твоєго́, яко́ Спáса родила́ єси́ душ нáших.

Тропар Хресту, глас 1, молитва за Батьківщину

Спаси́, Гóсподи, люди́ Твоя́, і благослови́ достояніє Твоє́, побїди́ православним христия́ном на сопротівня дáруя і Твоє́ сохрaнєня́ Крестóм Твої́м житєльство.

Молитва за живих

Спаси́, Гóсподи, і помилуй отця́ моєго́ духóвнаго [ім'я], родітелей мої́х [імена], сродників [імена], начáльников, наставников, благодітелей [імена] і всіх православних христия́н.

¹⁰ Місто (мѣсто) — місце.

Молитва за померлих

Упокой, Господи, душі усópших раб Твоїх: [родітелей моїх], сродників [імена], благодітелей [імена] і всіх православних християн, і прости їм вся согрішєнія вольная і невольная, і даруй їм Царствіє Небєсное.

Якщо можеш, читай пом'яник замість цих коротких молитв за живих і померлих.

Закінчення молитов

Достойно єсть яко воїстину¹¹ блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную і Пренепорочную і Матер Бóга нашого. Честнійшую Херувім і славнійшую без сравнєнія Серафім, без істлїнія Бóга Сло́ва рóждшую, сущую Богородицю Тя величаєм.¹²

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прїсно, і во віки віко́в. Амінь.

Господи, помілуй. [Тричі]

Відпуст

Господи Ісусе Христе́, Си́не Бóжий, моли́тв ра́ди Пречїстия Твоея́ Матере́, преподобних і богонóсних оте́ць наших і всіх святїх, помілуй нас. Амінь.

¹¹ Також поширена форма вимови: “воїстину”

¹² Від Великодня до Вознесіння замість цієї молитви читаються приспів та ірмос 9-ї пісні пасхального канону: Ангел вопіяше Благодатній: Чїстая Дїво, радуйся! І па́ки реку́: Радуйся! Твой Син воскресє триднєвен от грóба і мєртвия воздвїгнувий; людїє, веселїтєся! Світїся, світїся, нóвий Ієрусалїме, сла́ва бо Господня на тебї возсія. Ликуй ніні і веселїся, Сїоне. Ти же, Чїстая, красуйся, Богородице, о востанїї Рождествá Твоегó. *Це зауваження стосується і молитов на сон грядущим.*

Пом'яник

За живих

Пом'яні, Гóсподи Ісúсе Христé, Бóже наш, милості і щедрóти Твоя от віка сúщия, їже рáди і вочеловічился єси, і расп'ятіє і смерть, спасéнія рáди прáво в Тя вірующих, претерпіти ізвóлил єси; і воскрес із мёртвих, вознэслся єси на Небесá, і сідіши одеснóю Бóга Отцá, і призираєши на смирénния мольби́ всім сёрдцем призивáющих Тя; приклоні ўхо Твоє і услыши смирénное молéніє менé, непотрéбнаго рабá Твоєго, в вонóу благоухáния духóвнаго, Тебi за вся люди Твоя приносящaго. І в пёрвих пом'яні Цёрков Твою Святóу, Собóрную і Апóстольськую, юже снабдiл єси Честнóу Твоєю Крóвію, і утвердi, і укрiпи, і разшири, умножи, умири і непреоборiму áдовими вратi во віки сохрани; раздирáния Церквэй утиши, шатáния язiчеськая угасi, і ересей востáния скóро разори, і искорени, і в нічтóже сілою Святáго Твоєго Дúха обрати. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй богохранiмую странóу нáшу, вла́сті і воiнство єя, да тiхое і безмóлвное житiє поживём во всяком благочестiї і чистотi. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй Великаго Господiна і Отцá нáшего Святiйшого Патрiарха [або: Блаженнiйшого Митрополiта] [iм'я], преосвящéния митрополiти, архiєпiскопи і епiскопи правослáвния, iерее́ же і диякони, і весь причет церкóвний, яже поставил єси пастi словéсное Твоє стáдо, і молитвами їx помiлуй і спасi м'я, грiшнаго. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй отцá моєго духóвнаго [iм'я] і святiми єго молитвами прости моя согрiшéния. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй родителi моя [iмена], братiю і сестри, і срóдники моя по плóти, і вся ближнiя рóда моєго, і дрóги, і дáруй їм мирная Твоя і премiрная благáя¹³. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй стáрци і юния, нищия і сиротi і вдовiци, і сúщия в болiзни і в печáлих, бiдáх же і скóрбiх¹⁴, обстоянiїх і плiнэниїх, темницях же і заточéниїх, изрáдние же в гонéниїх Тебé рáди і вiри Правослáвния, от язiк безбóжных, от отступник і от еретиков, сúщия раби́ Твоя, і пом'яні я, посити, укрiпи, утиши і вскóри сілою Твоєю ослабу, свобóду і избáву їм подáждь. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй пóслання в слóужбу, путешéствующия, отцi і братiю нáшу, і сестри і вся правослáвния християни. [Поклін]

Спасi, Гóсподи, і помiлуй благотворáщия нам, милующия і пита́ющия¹⁵ нас, дáвшия нам милостини і заповiдавшия нам, недостóйним, молiтися о них, і упокоєвáющия нас, і

¹³ Мирная Твоя і премiрная благáя — від “мир”, земні (мирські) і небесні (надмирські) Твої блага.

¹⁴ Скóрбiх — в церковнослов'янських молитовниках поширене написання “скóрбех”, однак в синодальних богослужбових текстах також iснує варіант “скóрбъх”. В Острозькій Бiблiї (1581р.) було лише написання “скóрбъх”. Традиція вимови “скóрбiх” в Україні збереглася й досi, і вона бiльше вiдповiдає українській орфоепiї, нiж “скóрбех”.

¹⁵ Пита́ющия — тi, що годують, “питати” — годувати.

сотвори́ мільость Твою́ с ними, да́руя їм вся, я́же ко спасе́нню, проше́нтя, і ві́чних благ восприя́тє. [Поклі́н]

Спаси́, Го́споди, і поми́луй їхже аз безу́мієм мо́ім соблазні́х, і от путі́ спасі́тельнаго отврати́х, к діло́м злим і неподо́бним приведо́х; Боже́ственним Тво́їм про́мислом к путі́ спасе́нтя па́ки возврати́. [Поклі́н]

Спаси́, Го́споди, і поми́луй ненавїдя́щия і обїдя́щия м'я, і творя́щия ми́ па́косты, і не оста́ви їх погі́бнути мене́ ра́ди, грі́шнаго. [Поклі́н]

Отступі́вшия от Правосла́внтя ві́ри і погі́бельними ересьми́ осліпле́ннтя сві́том Твоє́го позна́нтя просві́ті і Святы́й Твоє́й Апосто́льстїй Собо́рній Це́ркви причті́. [Поклі́н]

За померлих

Пом'яні́, Го́споди, от житі́я сего́ отше́дшїя святы́шїя патріа́рхи, преосвяще́ннтя митрополі́ти, архїєпі́скопы і епі́скопы правосла́внтя, во іере́йстїм же і причті́ церко́внїм і іночесті́м чїні́ Тебї́ послужї́вшїя, і в ві́чних Тво́їх селє́нїях со святы́ми упоко́й. [Поклі́н]

Пом'яні́, Го́споди, ду́ші усо́пшїх рабо́в Тво́їх, [роді́телей мо́їх] [іме́на] і всі́х срóднїков по плóті; і прости́ їх вся согрїше́нтя вольна́я і невольна́я, да́руя їм Ца́рствїє і прича́стїє ві́чних Тво́їх благо́х і Твоє́я безконє́чнтя і блаже́ннтя жїзні́ насладже́нїє. [Поклі́н]

Пом'яні́, Го́споди, і вся в наде́ждї́ воскресє́нтя і жїзні́ ві́чнїя усóпшїя, отці́ і бра́тію на́шу, і сестри́, і зді́ лежа́щия і повсю́ду, правосла́внтя хрїстїя́ни, і со святы́ми Тво́їми, іді́же присїща́єть сві́т лиця́ Твоє́го, вселї́, і нас поми́луй, я́ко Благ і Чело́віколюбець. Амі́нь. [Поклі́н]

Це промов тричі:

Подáждь, Го́споди, оста́вленїє грїхо́в всі́м пре́жде отше́дшїм в ві́рі і наде́ждї́ воскресє́нтя отце́м, бра́тіям і сестра́м на́шим, і сотвори́ їм ві́чну́ю па́м'ять.

Молитви на сон грядущим

Во ім'я Отця, і Сіна, і Святаго Духа. Амінь.

Господи Ісусе Христе, Сіне Божий, моли́тв ра́ди Пречістия Твоея́ Матере, преподобних і богоно́сних оте́ць на́ших і всіх святі́х помілуй нас. Амінь.

Сла́ва Тебі́, Бо́же наш, сла́ва Тебі́.

Царю́ Небе́сний, Утішителью, Ду́ше Істини, Іже везді́ сий і вся ісполня́й, Сокро́вище благи́х і жи́зни Подате́лю, прийді́ і всели́ся в ни, і очисти́ ни от вся́кия скве́рни, і спаси́, Бла́же, ду́ші на́ша.

Свя́тій Бо́же, Свя́тій Крі́пкий, Свя́тій Безсме́ртний, помілуй нас. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Пресвята́я Тро́йце, помілуй нас: Госпо́ди, очисти́ гріхі́ на́ша; Владі́ко, прости́ беззако́нія на́ша; Свя́тій, посіти́ і ісці́ли немо́щі на́ша, імене́ Твоего́ ра́ди.

Господи, помілуй. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

О́тче наш, Іже еси́ на Небе́сіх, да святі́ться і́м'я Твоє́, да прійде́ть Ца́рствіє Твоє́, да бу́дець во́ля Твоя́, яко́ на Небе́сі і на землі́. Хлі́б наш насущни́й даждь́ нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, яко́же і ми оста́вляем до́лжником на́шим; і не введи́ нас во іскуше́ніє, но ізба́ви нас от лука́ваго.

Тропарі, глас 6

Помілуй нас, Госпо́ди, помілуй нас; вся́каго бо отве́та недоумію́ще, сію́ Ти моли́тву яко́ Владі́ці грішні́ї прино́сим: помілуй нас.

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху.

Господи, помілуй нас, на Тя́ бо упова́хом; не прогні́вайся на ни́ зіло́, ніже́ пом'яни́ беззако́нній на́ших, но прі́зри і ніні́ яко́ Благоутро́бен, і ізба́ви ни от враг на́ших; Ти бо еси́ Бог наш, і ми, лю́діє Твої́, всі́ діла́ руку́ Твоє́ю, і і́м'я Твоє́ призива́ем.

І ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Мило́сєрдія двє́рі отве́рзи нам, благослове́нная Богоро́дице, надію́щієся на Тя́ да не погі́бнем, но да ізба́вимся Тобо́ю от бі́д. Ти бо еси́ спасе́ніє ро́да христі́янського.

Господи, помілуй. [12 разів]

Молитва 1, святого Макарія Великого до Бога Отця

Бо́же ві́чний і Царю́ вся́каго создáнія, сподобивий м'я́ да́же в час сей до́спіти, прости́ ми́ гріхі́, я́же сотвори́х в сей день ді́лом, сло́вом і помишле́нієм, і очисти́, Госпо́ди, смире́нну́ю мою́ ду́шу от вся́кия скве́рни плоти́ і ду́ха. І даждь́ ми́, Госпо́ди, в но́ці сей

сон прейти в мірі, да востав от смиренного мі ложа, благоугожду пресвятому імені Твоєму во вся дні животá моєго, і поперу борющия м'я врагі плотськія і безплотнія. І ізба́ви м'я, Го́споди, от помишлені́й суетних, оскверняющих м'я, і по́хотей лука́вих. Я́ко Твоє́ єсть Ца́рство, і сила, і сла́ва, Отця́, і Сі́на, і Свята́го Ду́ха, ніні, і присно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Молитва 2, святого Антіоха до Господа нашого Ісуса Христа

Вседержителю, Слово Отчее, Сам совершен сий, Ісусе Христэ, мно́гаго ра́ди милосердія Твоєго́ нікогда́же отлуча́йся мене́, раба́ Твоєго́, но всегда́ во мні почива́й. Ісусе, до́брий Па́стирю Твоі́х ове́ць, не преда́ждь мене́ крамолі́ зміїні і желанію сатанину́ не оста́ви мене́, я́ко сім'я́ тлі во мні єсть. Ти ўбо, Го́споди Бо́же поклоня́емий, Царю́ Святі́й, Ісусе Христэ́, сп'я́ща м'я сохрани́ немерца́ющим сві́том, Ду́хом Твоі́м Святі́м, Імже освяти́л єси́ Тво́я ученикі́. Дажь, Го́споди, і мні, недостойно́му рабу́ Твоєму́, спасе́ніє Твоє́ на ло́жі моє́м: просві́ти ум мой сві́том ра́зума свята́го Єва́нгелія́ Твоєго́, ду́шу любове́ю Креста́ Твоєго́, се́рдце чистото́ю словесе́ Твоєго́, ті́ло моє́ Твоє́ю стра́стю безстра́тною, мисль мою́ Твоі́м смире́нієм сохрани́ і воздві́гни м'я во вре́м'я подо́бно на Твоє́ славосло́віє. Я́ко препросла́влен єси́ со Безнача́льним Твоі́м Отце́м і с Пресвяті́м Ду́хом во ві́ки. Амінь.

Молитва 3, до Святого Духа

Го́споди, Царю́ Небе́сний, Уті́шителю, Ду́ше Істи́ни, уми́лосердися і поми́луй м'я, грі́шнаго раба́ Твоєго́, і отпу́сти́ мі, недостойно́му, і прости́ вся, е́лика Ти́ согре́ших днесь я́ко чело́вік, па́че же і не я́ко чело́вік, но і горі́є скота́; во́льния моя́ грі́хи і нево́льния, ві́домія і неві́домія, я́же от ю́ности і от нау́ки зли, і я́же суть от на́гльства і уні́нія. А́ще і́менем Твоі́м кля́хся, ілі́ поху́лих є в помишлені́ї моє́м; ілі́ кого́ укори́х, ілі́ оклевета́х кого́ гні́вом моі́м, ілі́ опеча́лих; ілі́ о чем прогні́вахся, ілі́ солга́х, ілі́ безго́дно спях; ілі́ ни́щ прійде́ ко мні, і презри́х єго́; ілі́ бра́та моєго́ опеча́лих, ілі́ сва́дих¹⁶, ілі́ кого́ осуди́х; ілі́ развелича́хся, ілі́ разгорди́хся, ілі́ разгни́вахся; ілі́ стоя́щу мі на моли́тві, ум мой о лука́встві́ міра́ сего́ подвиге́ся; ілі́ развра́щеніє помисли́х, ілі́ об'ядо́хся, ілі́ опі́хся¹⁷, ілі́ без ума́ смі́яхся; ілі́ лука́вое помисли́х, ілі́ добро́ту чуждо́у віді́в, і то́у уя́звлен бих се́рдцем; ілі́ неподо́бная глаго́лах, ілі́ грі́ху бра́та моєго́ посмі́яхся, моя́ же суть безчи́сленная согре́шенія; ілі́ о моли́тві неради́х, ілі́ іно́ что соді́ях лука́вое, не по́мню, та бо́ вся і бо́льша сих соді́ях. Помі́луй м'я, Тво́рче мой Влади́ко, уні́лаго і недостойно́га раба́ Твоєго́; і оста́ви мі, і отпу́сти́, і прости́ м'я, я́ко Бла́г і Чело́віколю́бець; да с мі́ром ля́гу, усну́ і почи́ю, блу́дний, грі́шний і ока́янный аз; і поклоню́ся, і воспою́, і просла́влю пречестно́є і́м'я Твоє́, со Отце́м, і Єди́нородним Єго́ Сі́ном, ніні, і присно, і во ві́ки. Амінь.

Молитва 4, святого Макарія Великого

Что́ Ти́ принесу́, ілі́ что́ Ти́ возда́м, великодарові́тий Безсме́ртний Царю́, ще́дре і Чело́віколю́бче Го́споди, я́ко лі́нящася мене́ на Твоє́ угожде́ніє і ні́чтоже бла́го сотвори́ша, приве́л єси́ на ко́нєць мимоше́дшаго дне́ сего́, обра́щеніє і спасе́ніє душі́

¹⁶ Сва́дих — сварився, заті́вав сварки.

¹⁷ Опі́хся — обпився, упився (впився), перепив.

моєй строя? Милостив ми буди грішному і обнаженному всякого діла блага, возстави падшую мою душу, осквернившуюся в безмірних согрішеніях, і отими от мене весь помисл лукавий відимаго сего житія. Прости моя согрішенія, єдине Безгрішне, яке Ти согріших в сей день, відінієм і невідінієм, словом, і ділом, і помишленієм, і всіми моїми чувствами. Ти Сам, покривая, сохрани м'я от всякого сопотівнаго обстоянія Божественною Твоєю властію, і неизреченним чоловіколюбієм, і сілою. Очисти, Боже, очисти множество гріхів моїх. Благоволи, Господи, избавити м'я от сіти лукаваго, і спаси страстную мою душу, і осини м'я світом лиця Твоєго, егда прийдеши во славі; і неосужденна нині сном уснути сотвори, і без мечтанія¹⁸; і несмуцен помисл раба Твоєго соблюди, і всю сатанину дітель отжені от мене; і просвіти ми разумнія очи сердечнія, да не усну в смерть. І послі ми Ангела мирна, хранителя і наставника души і тілу моему, да избавить м'я от враг моїх; да востав со одра моєго, принесу Ти благодарственнія мольби. Єй, Господи, услыши м'я, грішнаго і убогаго раба Твоєго, изволенієм і совістію; даруй ми воставшу словесем Твоїм поучитися і унініє бисовське далече от мене отгнано бити сотвори Твоїми Ангели; да благословлю ім'я Твоє святоє, і прославлю, і славлю Пречистую Богородицу Марію, Юже дал еси нам, грішним, заступленіє, і прийми Сію молящуюся за ни; вим бо, яко подражаєть Твоє чоловіколюбіє і молящися не престаєть. Тоя¹⁹ заступленієм, і Честнаго Креста знаменієм, і всіх святіх Твоїх ради, убогую душу мою соблюди, Ісусе Христе, Боже наш; яко Свят еси і препрославлен во віки. Амінь.

Молитва 5

Господи Боже наш, еже согріших во дні сем словом, ділом і помишленієм, яко Благ і Человіколюбєць, прости ми. Мирен сон і безм'ятєжен даруй ми, Ангела Твоєго хранителя послі, покривающа і соблюдающа м'я от всякаго зла; яко Ти еси Хранитель душам і тілесем нашим, і Тебї славу возсилаєм, Отцю, і Сїну, і Святому Духу, нині, і присно, і во віки віков. Амінь.

Молитва 6

Господи Боже наш, в Негоже віровахом, і Єгоже ім'я паче всякаго імене призиваєм, даждь нам, ко сну отходящим, ослабу души і тілу, і соблюди нас от всякаго мечтанія і темнія сласти кромі²⁰; устави стремленіє страстєй, угаси разжженія востанія тілеснаго. Дажь нам ціломудренні пожити діли і словесі; да добродїтельноє житєльство восприємлюще, обітованних не отпадєм благіх Твоїх, яко благословен еси во віки. Амінь.

Молитва 7, святого Іоанна Златоустого на всяку годину дня і ночі.

[1] Господи, не лиші мене небесних Твоїх благ. [2] Господи, избави м'я вічних мук. [3] Господи, умом ли ілі помишленієм, словом ілі ділом согріших, прости м'я. [4] Господи, избави м'я всякаго невідінія, і забвенія, і малодушія, і окамененнаго нечувствія. [5]

¹⁸ Мечтаніє — привид, марєво.

¹⁹ Тоя — Тієї, її.

²⁰ Кромі — окрім, без.

Господи, ізбави м'я от всякаго іскушенія. [6] Господи, просвіті моє сердце, ёже помрачі лукавое похотініе. [7] Господи, аз яко человек согрших, Ти же яко Бог щедр, помилуй м'я, видя немоц душі моея. [8] Господи, послі благодать Твою в поміц мні, да прославлю ім'я Твоє святоє. [9] Господи Ісусе Христє, напиші м'я, раба Твоєго, в книзі животній і даруй мі конєць благий. [10] Господи Бóже мой, аще і нічтоже блага сотворих пред Тобою, но даждь мі по благодаті Твоєй положити нача́ло благоє. [11] Господи, окропи в сердці моєм рóсу благодаті Твоєя. [12] Господи небесє і землі, пом'яні м'я, грішнаго раба Твоєго, стúднаго і нечыстаго, во Царствіи Твоєм. Амінь. [1] Господи, в покаяніи прийми м'я. [2] Господи, не остави мене. [3] Господи, не введи мене в напáсть. [4] Господи, даждь мі мисль благау. [5] Господи, даждь мі слєзи, і пам'ять смёртную, і умилєніе. [6] Господи, даждь мі помисл ісповіданія гріхов моіх. [7] Господи, даждь мі смиреніе, ціломудріе і послушаніе. [8] Господи, даждь мі терпініе, великодушіе і кротость. [9] Господи, всели в м'я корєнь благих, страх Твой в сердце моє. [10] Господи, сподоби м'я любити Тя от всея душі моея і помишленія, і творити во всем волю Твою. [11] Господи, покрій м'я от человек нікоторих, і бисов, і страстєй, і от всякия інія неподобнія вєщі. [12] Господи, віси, яко твориши, якоже Ти волиши, да бóдеть воля Твоя і во мні, грішнім; яко благословєн єси во віки. Амінь.

Молитва 8, до Господа нашого Ісуса Христа

Господи Ісусе Христє, Сїне Бóжий, раді Честнійшия Матере Твоєя, і безплóтних Твоіх Ангел, Пророка же і Предтєчі і Крестителя Твоєго, богоглаголивих же Апóстол, світлих і добропобідних мученик, преподобних і богонóсних отєць, і всіх святіх молитвами ізбави м'я настоящаго обстоянія бисовського. Єй, Господи мой і Творче, не хотяй смёрти грішнаго, но якоже обратитися і живу бити єму, даждь і мні обращєніе окаянному і недостóйному; ізми м'я от уст пагубнаго змїя, зїяющаго пожрєти м'я і свєстї во ад жива. Єй, Господи мой, утшєніе моє, Іже менє ради окаяннаго в тлінную плоть оболкийся, історгни м'я от окаянства і утшєніе подáждь душі моєй окаянной. Всади в сердце моє творити Твоя повелінія, і оставити лукавая діяннїя, і получити блаженства Твоя; на Тя бо, Господи, уповах, спасї м'я.

Молитва 9, святого Петра Студійського до Пресвятої Богородиці

К Тебї, Пречїстїй Бóжіей Матерї, аз окаянный припадаю молюся: віси, Царїце, яко безпрєстанї согршаю і прогнївляю Сїна Твоєго і Бóга моего. І многажди аще каюся, лож²¹ пред Бóгом обрїтаюся, і каюся трепєща: не ужєли Господь поразить м'я? І по часї паки таяжде творю. Відущи сїя, Владїчице моя Госпожє Богородице, молю, да помилуєши, да укрїпиши і благая творити да подаси ми. Віси бо, Владїчице моя Богородице, яко отнюд їмам в ненавистї злая моя діла і всею мислю люблю закóн Бóга моего; но не вим, Госпожє Пречїстая, откóду яже ненавижду, та і люблю, а благая прєступаю. Не попуцай, Пречїстая, волї моєй совершáтися, не угóдна бо єсть, но да бóдеть воля Сїна Твоєго і Бóга моего, да м'я спасєть, і вразумить, і подáсть благодать Святаго Духа, да бих аз отсєлі прєстáл сквернодїйства і прóчєє пожїл бих в повелїнїи Сїна Твоєго, Ємуже подобáеть всякая слава, честь і держáва, со Безначальним Єго

²¹ Лож пред Бóгом обрїтаюся — неправдивими виявляюся перед Богом.

Отцём, і Пресвятім, і Благім, і Животворящим Єго Духом, ніні, і прісно, і во віки віків. Амінь.

Молитва 10, до Пресвятої Богородиці

Благáго Царя Благáя Мáти, Пречíстая і Благословénная Богорóдице Маріе, мiлость Сiна Твоєго і Бóга нáшего излiй²² на стрáстную мою дúшу і Твоiми молитвами настáви м'я на діянія благáя; да прóчеє врém'я животá моего без порока прейдú і Тобóю рай да обрящу, Богорóдице Дiво, єди́на Чiстая і Благословénная.

Молитва 11, до святого Ангела Хранителя

А́нгеле Христов, хранiтелю мой святiй і покровiтелю душі і тiла моего, вся мi прости, єлика согрiших во днeшний день, і от всякого лукавствiя протiвного мi врагá избáви м'я, да нi в коємже грисi прогнiваю Бóга моего; но моли за м'я, грiшного і недостóйного рабá, яко да достóйна м'я покажеши блáгости і милости Всесвятiя Трóйци, і Мáтере Гóспода моего Исуса Христа, і всіх святiх. Амінь.

Кондак Богородиці, глас 8

Взбрáнной²³ воєводi побiдiтельна, яко избáвльшеся от злих, благодарственная восписуем Ти, рабi Твоi, Богорóдице; но яко iмущая держáву непобiдимую, от всяких нас бiд свободi, да зовем Ти: Рáдуйся, Невiсто Неневiстная.

Преслáвная Приснодiво, Мáти Христа Бóга, принеси нáшу молитву Сiну Твоєму і Бóгу нáшему, да спасетъ Тобóю дúшi нáша.

Все уповáние моє на Тя возлагáю, Мáти Бóжия, сохрани м'я под кро́вом Твоiм.

Богорóдице Дiво, не прэзри мене, грiшного, трéбующа Твоєя пóмощi і Твоєго заступлénия; на Тя бо уповá душа моя, і помiлуй м'я.

Молитва святого Іоанникія

Уповáние моє Отецъ, прибiжище моє Син, покрóв мой Дух Святiй: Трóйце Святáя, слава Тебi.

Закінчення молитов

Достóйно єсть яко воiстину блажити Тя, Богорóдицю, Присноблажénную і Пренепорóчную і Мáтер Бóга нáшего. Честнiйшую херувiм і слáвнiйшую без сравнénия серафiм, без iстлiния Бóга слóва рóждшую, сúщую Богорóдицю Тя величаем.

Слáва Отцю, і Сiну, і Святóму Духу, і ніні, і прісно, і во віки віків. Амінь.

Гóсподи, помiлуй. [Тричі]

²² Излiй — в церковнослов'янських молитовниках поширене помилкове написання “излэй”, натомість правильно “излiй”.

²³ Взбрáнной — Також можлива вимова “Возбрáнной”.

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, моли́тв ра́ди Пречі́стия Твоє́я Ма́тере, преподо́бних і богоно́сних оте́ць на́ших і всіх святи́х поми́луй нас. Амі́нь.

Молитва святого Іоанна Дамаскина

Вказуючи на постіль свою, промовляй:

Влади́ко Человіколю́бче, не уже́ли мні одр сей гроб бу́деть ілі́ е́ще ока́янну́ю мою́ ду́шу просві́тиши днем? Се мі гроб предлежі́ть, се мі смерть предсто́їть. Судá Твоєго́, Господи, бою́ся, і му́ки безконéчния, зло́е же творя́ не престаю́; Тебе́, Господа́ Бо́га моєго́, всегда́ прогні́вляю, і Пречі́стую Твою́ Ма́тер, і вся небéсна́я сі́ли, і свята́го А́нгела храни́теля моєго́. Вім у́бо, Господи, я́ко недосто́їн е́сьм чело́віколю́бія Твоєго́, но досто́їн е́сьм вся́каго осужде́нія і му́ки. Но, Господи, ілі́ хо́щю, ілі́ не хо́щю, спасі́ м'я. А́ще бо пра́ведника спасе́ши, нічо́же ве́ліє, і а́ще чи́стаго поми́луєши, нічо́же дівно: досто́йні́ бо суть ми́лости Твоє́я. Но на мні, грі́шнім, удиві́ ми́лость Твою́, о сем я́ві чело́віколю́біє Твоє́, да не одолі́єть моя́ зло́ба Твоє́й неі́зглаго́ланній бла́гості і мило́сєрдю, і я́коже хо́щеши, устро́й о мні вєщ.

І перед тим, як ляжеш у постіль, промовляй ще:

Просві́ті о́чі мої́, Христе́ Бо́же, да не ко́гда усну́ в смерть, да не ко́гда рече́ть враг мой: укрі́пихся на не́го.

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху.

Засту́пник душі́ моє́я бу́ди, Бо́же, я́ко посре́ді хо́ждю сі́тей мно́гих; і́зба́ви м'я от них і спасі́ м'я, Бла́же, я́ко Чело́віколю́бець.

І ні́ні, і прі́сно, і во ві́ки ві́ків. Амі́нь.

Прєсла́вну́ю Бо́жю Ма́тер і святи́х А́нгел святи́йшу́ю, немóлно́ воспо́їм се́рдцем і у́стї, Богорóдицю сію́ іспові́дающе, я́ко воі́стину ро́ждшу́ю нам Бо́га вопло́щенна і моля́щу́юся непрєста́нно о ду́ша́х на́ших.

Тако́ж, поці́лувавши хрєст свій, осі́няй себе́ хрєстом і постіль свою́ від голо́ви до ні́г, а тако́ж усі́ чо́тири сторо́ни сві́ту, читаючи:

Молитва Чесному Хресту

Да воскрéснеть Бог і расточа́ться вразі́ Єго́, і да бі́жа́ть от лиця́ Єго́ ненави́дящї́ Єго́. Я́ко і́счєза́єть дим, да і́счєзну́ть; я́ко та́єть воск от лиця́ о́гня, та́ко да погі́бну́ть бі́си от лиця́ лю́б'ящих Бо́га, і зна́меную́щихся крє́стним зна́менієм, і в весє́лії глаго́лющих: ра́дуйся, Пречестні́й і Животворя́щий Крє́сте Госпо́день, прогоня́яй бі́си сі́лою на тебі́ проп'я́таго Господа́ на́шего Ісуса́ Христа́, во ад сше́дшаго, і попра́вшаго сі́лу дия́волю, і дарова́вшаго нам тебе́, Крєст Свой Честні́й, на прогна́ніє вся́каго супоста́та. О Пречестні́й і Животворя́щий Крє́сте Госпо́день! Помога́й мі со Свято́ю Госпоже́ю Ді́вою Богорóдицею і со всі́ми святи́ми во ві́ки. Амі́нь.

Або коротко:

Ограді м'я, Господи, силою Честнаго і Животворящаго Твоєго Креста і сохрани м'я от всякаго зла.

Потім замість прощення:

Ослаби, остави, прости, Бóже, прегрішєнія наша, вольная і невольная, яже в слóві і в ділі, яже в відінії і не в відінії, яже во дні і в ноці, яже во умі і в помишленії: вся нам прости, яко Благ і Человіколюбєць.

Молитва

Ненавидящих і обидящих нас прости, Господи Человіколюбче. Благотворящим благосотвори. Братіям і сродником нашим даруй, яже ко спасєнію прошєнія і жизнь вічную. В нємощєх сущія посіті і ісцїленіє даруй. Яже в морі управи. Путешєствующим спутешєствуй. Християном споборствуй. Служащим і милующим нас грїхов оставленіє даруй. Заповідавших нам, недостóйним, молїтися о них помїлуй по велїцїй Твоєї милостї. Пом'яні, Господи, прєжде усóпших отєць і братїй наших і упокой їх, ідіже²⁴ присїщаєть свїт лиця Твоєго. Пом'яні, Господи, братїй наших плїнєнних і избáви я от всякаго обстоянія. Пом'яні, Господи, плодоносящих і добродїлающих во святїх Твоїх Цєрквах і даждь їм яже ко спасєнію прошєнія і жизнь вічную. Пом'яні, Господи, і нас, смиренних, і грїшних, і недостóйних раб Твоїх, і просвіті наш ум свїтом рáзума Твоєго, і наста́ви нас на стєзю заповїдей Твоїх; молїтвами Пречїстїя Владїчици нашея Богородици і Приснодїви Марїї, і всїх Твоїх святїх, яко благословєн єси во віки віков. Амїнь.

Щоденне сповідання грїхів

Ісповїдаю Тебї, Господу Бóгу моєму і Творцю, во Святїй Трóйці Єдїному, славімому і поклоняємому, Отцю, і Сїну, і Святóму Духу, вся моя грїхї, яже содіях во вся дні животá моєго, і на всякий час, і в настоящее врємя, і в прешєдшія дні і нóці: ділом, слóвом, помишленієм, об'ядєнієм, пїянством²⁵, тайноядєнієм²⁶, празднослóвієм, унінієм, лїностію, прекослóвієм, непослушанієм, оклеветанієм, осудєнієм, небрежєнієм, самолюбїєм, многостяжанієм, хищєнієм, неправдоглаголанієм, скверноприбїтчеством²⁷, мшелоїмством²⁸, ревнованієм, завистію, гнївом, пам'язлобїєм, нєнавістїю, лихоїмством²⁹ і всїми моїми чўвстви: зрінієм, слухом, обонянієм, вку́сом, осязанієм і прóчими моїми грїхї, душєвними вкупї і тілєсними, їмиже Тебє, Бóга моєго і Творця, прогнївах і блїжняго моєго онеправдовах. О сих жалїя, вїнна себє Тебї, Бóгу моєму, представляю і імїю волю кáятися; тóчїю³⁰, Господи Бóже мой, помозї мї, со слєзáми смиренно молю Тя. Прешєдшая же согрїшєнія моя

²⁴ Ідіже —де.

²⁵ Пїянство — фактично вимовляється як *п`янство*.

²⁶ Тайноядєніє — споживання скоромної їжі в піст потай від усіх.

²⁷ Скверноприбїтчество — отримання прибутку неправедним шляхом.

²⁸ Мшелоїмство — користолюбство.

²⁹ Лихоїмство — здирництво, жадібність.

³⁰ Тóчїю — тільки.

милосердієм Твоїм прости́ мі і разреши́ от всіх сих, яже ізгла́лах пред Тобо́ю, яко Благ і Человіколюбець.

Коли лягаєш спати, промовляй:

В руці Твої́, Го́споди Ісúсе Христé, Бóже мой, предаю́ дух мой: Ти же м'я благослови́, Ти м'я помилуй і живóт вічний дáруй мі. Амінь.

Правило до святого Причастя

Молітвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амінь.

Слава Тебі, Боже наш, слава Тебі.

Царю Небесний, Утішителю, Душе Істини, Іже везді сий і вся ісполняй, Сокровище благих і жизні Подателю, прийді і вселіся в ни, і очисти ни от всякия скверни, і спасі, Блаже, душі наша.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас. [Тричі]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Пресвятая Тройце, помилуй нас: Господи, очисти гріхи наша; Владико, прости беззаконія наша; Святий, посіти і ісцїлі немощі наша, імене Твоєго ради.

Господи, помилуй. [Тричі]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Отче наш, Іже еси на Небесіх, да святїться імя Твоє, да прийде Царствіє Твоє, да буде воля Твоя, яко на Небесі і на землі. Хліб наш насущний даждь нам днесь; і остави нам долги наша, якоже і ми оставляем должником нашим; і не введи нас во искушеніє, но избави нас от лукаваго.

Господи, помилуй. [12 разів]

Слава Отцю, і Сіну, і Святому Духу, і ніні, і присно, і во віки віків. Амінь.

Прийдіте, поклонімся Царєві нашему Богу. [Поклін]

Прийдіте, поклонімся і припадём Христу, Царєві нашему Богу. [Поклін]

Прийдіте, поклонімся і припадём самому Христу, Царєві і Богу нашему. [Поклін]

Псалом 22

Господь пасеть м'я і нічтоже м'я лишить. На місті злачні, тамо всели м'я, на воді покойні воспита м'я. Душу мою обрати, настави м'я на стезі правди, імене ради Своего. Аще бо і пойдю посреди сіні смертния, не убоюся зла, яко Ти со мною еси; жезл Твой і палиця Твоя, та м'я утишиста. Уготовал еси предо мною трапезу сопротів стужающим мні; умастил еси елейом главу мою, і чаша Твоя упояваючи м'я, яко державна. І милость Твоя поженеть м'я вся дні живота моего; і еже вселити ми ся в дом Господень в долготу дній.

Псалом 23

Господня земля і ісполненіє ея, вселенная і всі живущіи на ней. Той на морях основал ю есть, і на ріках уготовал ю есть. Кто взидеть на гору Господню? Или кто станеть на місті святім Его? Неповинен рукама і чист сердцем, іже не прият всуе душу свою, і не клятсья

лестію іскренньому своєму. Сей прийметь благословеніє от Господа і милостиню от Бóга Спáса свого́. Сей род іщущих Господа, іщущих лице́ Бóга Іáковля. Возьміте, вратá, князі ва́ша, і возьмітеся, вратá ві́чная: і внідеть Цар сла́ви. Кто е́сть сей Цар сла́ви? Господь крі́пок і си́лен, Господь си́лен в бра́ні. Возьміте, вратá, князі ва́ша, і возьмітеся, вратá ві́чная: і внідеть Цар сла́ви. Кто е́сть сей Цар сла́ви? Господь сил, Той е́сть Цар сла́ви.

Псалом 115

Віровах, ті́мже возглаго́лах: аз же смири́хся зіло́. Аз же ріх во ізступлені́ї моє́м: всяк человек лож. Что возда́м Господе́ві о всіх, я́же воздаде́ ми? Ча́шу спасені́я прийму́ і ім'я́ Господне́ призову́; моли́тви моя́ Господе́ві возда́м пред всі́ми людьмі́ Єго́. Честна́ пред Господе́м смерть преподо́бних Єго́. О Госпо́ди, аз раб Твой, аз раб Твой і син рабі́ні Твоея́. Растерза́л еси́ ўзи́ моя́. Тебі́ пожру́ жер́тву хвали́ і во ім'я́ Господне́ призову́. Моли́тви моя́ Господе́ві возда́м пред всі́ми людьмі́ Єго́, во дво́рих до́му Господня́, посреді́ тебе́, Іерусали́ме.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Аллилу́я, аллилу́я, аллилу́я, сла́ва Тебі́, Бо́же. [Тричі і поклони́ три]

Тропарі, глас 8

Беззако́нія моя́ прэ́зри, Госпо́ди, от Ді́ви рождейся, і се́рдце моє́ очисти, храм то твора́ Пречы́стому Твоему́ Ті́лу і Кро́ві; ні́же отрини́ мене́ от Твоего́ лица́, без числа́ імія́й веле́ню милость.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Во прича́стіє святі́нь Твоі́х ка́ко дерзну́ недостойний? А́ще бо дерзну́ к Тебі́ приступі́ти с досто́йними, хіто́н м'я облича́єть, я́ко ність вечерній, і осужде́ніє ісходата́йствую́ многогрі́шній душі́ моє́й. Очи́сти, Госпо́ди, скверну́ душі́ моєя́, і спаси́ м'я, я́ко Человіколю́бець.

І ні́ні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Мно́гая мно́жества моі́х, Богоро́дице, прегріше́ній, к Тебі́ прибі́гох, Чы́стая, спасені́я тре́буя: посі́ти немощствую́щую мою́ ду́шу, і моли́ Си́на Твоего́ і Бóга на́шего да́ти ми оставле́ніє, я́же содія́х лю́тих, є́дина Благословенна́я.

Псалом 50

Помилуй м'я, Бо́же, по вели́цій милості́ Твое́й і по мно́жеству щедро́т Твоі́х очисти́ беззако́ніє моє́. Найпа́че омий м'я от беззако́нія моего́ і от грі́ха моего́ очисти́ м'я. Я́ко беззако́ніє моє́ аз зна́ю, і грі́х мой прэ́до мною́ е́сть вину́. Тебі́ є́диному согрі́ших і лука́вое пред Тобо́ю сотвори́х; я́ко да оправди́шися во словеса́х Твоі́х і побіди́ши, внегда́ суди́ти Ти. Се бо в беззако́нніх зача́т е́см, і во грі́сіх роди́ м'я ма́ти моя́. Се бо і́стину возлюбі́л еси́, безві́стная і та́йна премудро́сти Твоея́ яві́л ми еси́. Окропи́ши м'я іссо́пом, і очи́щуся; омие́ши м'я, і па́че сні́га убілю́ся. Слу́ху моему́ даси́ ра́дость і веселе́іє; возра́дуются ко́сті смире́нния. Отврати́ лице́ Твое́ от грі́х моі́х і вся беззако́нія

моя очисти. Сёрдце чісто созіжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй. Не отвёржи менé от лиця Твоёгó і Дúха Твоёгó Святаго не отимі от менé. Воздаждь мі радóсть спасéнія Твоёгó і Дúхом владічним утверди м'я. Научу беззакóнния путём Твоім, і нечестівії к Тебi обратяться. Избáви м'я от кровéй, Бóже, Бóже спасéнія моёгó; возрадується язiк мой правди Твоёй. Гóсподи, устні моi отвёрзеш, і устá моя возвістять хвалу Твою. Яко áще би восхотiл еси жéртви, дал бих úбо: всесожжéнія не благоволиши. Жéртва Бóгу дух сокрушён; сёрдце сокрушённо і смирённо Бог не уничижить. Ублажи, Гóсподи, благоволеніем Твоім Сiона, і да созiждуться стiни Iерусалимскiя. Тогда благоволиши жéртву правди, возношéние і всесожегаемая; тогда возложáть на олтáр Твой тельцi.

Канон, глас 2

Пісня 1

Ирмóс: Грядiте, людiе, поiм пiснь Христú Бóгу, раздiльшему мóре і настáвльшему людi, яже изведé из рабóти егiпетскiя, яко прослáвился.

Приспiв: Сёрдце чiсто созiжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй.

Хлiб животá вiчнующаго да бúдеть ми Тiло Твоё Святоё, Благоутрóбне Гóсподи, і Честнáя Кров, і недúг многообразних iсцiленiе.

Приспiв: Не отвёржи менé от лиця Твоёгó і Дúха Твоёгó Святаго не отимі от менé.

Осквернён дiли безмiстними окаянний, Твоёгó Пречiстаго Тiла і Божéственния Крóве недостóйн есьм, Христé, причащéния, егóже м'я сподóби.

Приспiв: Пресвятáя Богорóдице, спасi нас.

Землé благáя, Благословéнная Богоневiсто, Клас³¹ прозябшая неорáнный і спасiтельный мiру, сподóби м'я Сей ядúща спастiся.

Пісня 3

Ирмос: На кáменi м'я вiри утвердив, разширил еси устá моя на врагi моя. Возвесели бо ся дух мой, внегда пiти: нiсть свят якоже Бог наш, і нiсть праведен пáче Тебé, Гóсподи.

Приспiв: Сёрдце чiсто созiжди во мні, Бóже, і дух прав обнові во утрóбі моёй.

Слézния ми подáждь, Христé, кáпли, сквёрну сёрдца моёгó очищающия, яко да благою сóвiстю очищён, вiрою приходú і стрáхом, Владiко, ко причащéнию Божéственных Дарóв Твоiх.

Приспiв: Не отвёржи менé от лиця Твоёгó і Дúха Твоёгó Святаго не отимі от менé.

Во оставлéние да бúдеть ми прегрiшёнй Пречiстоё Тiло Твоё і Божéственная Кров, Дúха же Святаго общéние, і в жизнь вiчную, Человiколюбче, і страстéй і скорбéй отчуждéние.

³¹ Клас — колос.

Приспів: Пресвятая Богородице, спаси нас.

Хліба животнога трапеза Пресвятая, свйше милости ради сшедшаго і мирові новий живот дающаго, і мене нині сподоби, недостойнаго, со страхом вкусити сего і живу бити.

Пісня 4

Ірмос: Пришел еси от Діви не ходатай, ни Ангел, но Сам, Господи, воплощся і спасл еси всего м'я, человека. Тим зову Ти: слава силі Твоей, Господи.

Приспів: Сердце чисто созижди во мні, Боже, і дух прав обнови во утробі моєй.

Восхотіл еси нас ради воплощся, Многомилостиве, заклан бити, яко овча, грех ради человеческих; тимже молю Тя: і моя очисти согрешения.

Приспів: Не отвержи мене от лица Твоего і Духа Твоего Святаго не отими от мене.

Исцели души моея язвы, Господи, і всего освяти; і сподоби, Владико, яко да причащуся тайния Твоея Божественния вечери, окаянный.

Приспів: Пресвятая Богородице, спаси нас.

Умилостиви і мні Сущаго от утробы Твоея, Владичице, і соблюди м'я нескверна, раба Твоего, і непорочна, яко да прием умнаго бисера, освящуся.

Пісня 5

Ірмос: Світа Подателю і віков Творче, Господи, во світі Твоїх повеліній настави нас; разві бо Тебе інюго Бога не знаєм.

Приспів: Сердце чисто созижди во мні, Боже, і дух прав обнови во утробі моєй.

Якоже предрекл еси, Христе, да будеть убо худому рабу Твоему, і во мні пребуди, якоже обещался еси; се бо Тіло Твое ям Божественное і пію Кров Твою.

Приспів: Не отвержи мене от лица Твоего, і Духа Твоего Святаго не отими от мене.

Слове Божий і Боже, угль Тіла Твоего да будеть мні, помраченному, в просвещеніе і очищеніе оскверненной души моєй Кров Твоя.

Приспів: Пресвятая Богородице, спаси нас.

Маріе, Мати Божия, благоуханія честное селеніе, Твоїми молитвами сосуд м'я избранный содилай, яко да освященной причащуся Сина Твоего.

Пісня 6

Ірмос: В бездні греховній валяясь, неизслідную милосердія Твоего призываю бездну: от тлі, Боже, м'я возведи.

Приспів: Сердце чисто созижди во мні, Боже, і дух прав обнови во утробі моєй.

Ум, ду́шу і се́рдце освяті, Спа́се, і ті́ло моє́, і сподо́би неосужде́нно, Владі́ко, к Стра́шним Та́йнам присту́пити.

Приспів: Не отве́ржи мене́ от лиця́ Твоєго́ і Ду́ха Твоєго́ Свята́го не отими́ от мене́.

Да бих устрани́лся от страсте́й і Твоє́я благода́ті імі́л би приложе́ніє, живота́ же утвержде́ніє причаще́нієм Святи́х, Христе́, Та́йн Твои́х.

Приспів: Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Бо́жие, Бо́же, Сло́во Свято́є, все́го м'я освяті́ ніні́ приходя́щого к Божество́нним Твои́м Та́йнам, Святі́я Ма́тере Твоє́я мольба́ми.

Кондак, глас 2

Хлі́б, Христе́, взяти́ не прэ́зри м'я, Ті́ло Твоє́ і Божество́нную Твою́ ніні́ Кро́в, Пречи́стих, Владі́ко, і Стра́шних Твои́х Та́йн причасті́тиса ока́яннаго; да не бу́деть ми́ в суд, да бу́деть же ми́ в живо́т ві́чний і безсме́ртний.

Пісня 7

Ірмос: Ті́лу злато́му³² премуд́рия ді́ти не послужи́ша, і в пла́мень са́мі пойдо́ша, і бо́ги їх обруга́ша, среди́ пла́мене возопі́ша, і оросі́ я А́нгел: услы́шася уже́ уст ва́ших моли́тва.

Приспів: Се́рдце чи́сто сози́жди во мні́, Бо́же, і дух прав обнови́ во утробі́ моє́й.

Істо́чник благи́х, причаще́ніє, Христе́, безсме́ртних Твои́х ніні́ Та́йнств да бу́деть ми́ сві́т, і живо́т, і безстра́стіє, і к преспі́янію же і умно́женію доброді́тели божество́ннішия ходата́йственно, є́ди́не Бла́же, я́ко да сла́влю Тя.

Приспів: Не отве́ржи мене́ от лиця́ Твоєго́ і Ду́ха Твоєго́ Свята́го не отими́ от мене́.

Да ізба́влюся от страсте́й, і враго́в, і ну́жди, і вся́кия ско́рби, трéпетом і любо́вію, со благогові́нієм, Человіко́любче, присту́пая́я ніні́ к Твои́м безсме́ртним і Божество́нним Та́йнам, і пі́ти Тебе́ сподо́би: благослове́н еси́, Го́споди, Бо́же оте́ць на́ших.

Приспів: Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Спа́са Христа́ ро́ждшая па́че ума́, Богоблагода́тная, молю́ Тя ніні́, раб Твой, Чи́стую нечи́стий: хотя́щого м'я ніні́ к Пречи́стим Та́йнам присту́пити, очі́сти все́го от скве́рни плоти́ і ду́ха.

Пісня 8

Ірмос: В пещ о́гненную ко отро́ком єврей́ським снизше́дшого і пла́мень в ро́су прело́жшого Бо́га по́йте, діла́ я́ко Го́спода, і превозно́сіте во вся ві́ки.

³² Ті́лу злато́му — в деяких церковнослов'янських молитовниках поширене помилкове написання “те́лу”, натомість правильно “тѣ́лу”, ідеться про золотий ідол у вигляді людини, що поставив Навуходоносор (Дан. 3:5-18).

Приспів: Сёрдце чiсто созiжди во мнi, Бóже, i дух прав обнови во утрóбi моeй.

Небeсних i Стрáшних i Святiх Твоiх, Христe, нiнi Таiн, i Божeственнiя Твоeя i тáйнiя вeчeрi общника бiти i менe сподóби отчáянного, Бóже, Спáсе мой.

Приспів: Не отвeржи менe от лиця Твоeгó i Дýха Твоeгó Святáго не отимi от менe

Под Твоe прибiг благоутрóбiе, Блáже, со стрáхом зову Ти: во мнi пребуди, Спáсе, i аз, якоже рекл еси, в Тебi; се бо дерзáя на мiлость Твою, ям Тiло Твоe i пию Кров Твою.

Приспів: Пресвятáя Трóйце, Бóже наш, слáва Тебi.

Трепещу, приeмля огонь, да не опалюся, яко воск i яко травá. Óле стрáшного Таiнства! Óле благоутрóбiя Бóжiя! Кáко Божeственнoгo Тiлa i Крóве брeнiе причащáюся i нетлiнен сотворáюся?

Пiсня 9

Ирмос: Безначáльна Родiтеля Син, Бог i Господь, воплощся от Дiви, нам явися омрачeнная просвiтити, собрати расточeнная; тiм всепiтую Богородицю величáем.

Приспів: Сёрдце чiсто созiжди во мнi, Бóже, i дух прав обнови во утрóбi моeй.

Христос ест, вкусите i видите: Господь нас ради, по нам бо дрéвле бiвий, eдиною Себe принeс, яко приношeние Отцю своему, прiсно закалáется, освящáя причащáющися.

Приспів: Не отвeржи менe от лиця Твоeгó i Дýха Твоeгó Святáго не отимi от менe.

Душeю i тiлом да освящуся, Владiко, да просвiщуся, да спасуся, да бóду дом Твой причащeнием Священних Таiн, живущаго Тя имiя в себi со Отцем i Дýхом, Благодiтелю Многомiлостиве.

Приспів: Воздáждь мi рáдость спасeния Твоeгó i Дýхом Владiчним утверди м'я.

Якоже огонь да бóдеть мi i яко свiт Тiло Твоe i Кров, Спáсе мой, Пречестнáя, опаляя грiхóвное вещество, сжигáя же страстей тeрние i всего м'я просвiщáя поклонáтися Божеству Твоему.

Приспів: Пресвятáя Богородице, спаси нас. Бог воплотися от чiстих кровей Твоiх, тiмже всякий род поeтъ Тя, Владiчице, умная же мнóжества слáв'ять, яко Тобóю яви узрiша всіми Владичествующаго, осуществáвшагося чeловiчеством.

I вiдразу:

Достóйно ест яко воiстину блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную i Пренепорóчную i Мáтер Бóга нáшего. Честнiйшую Херувiм i слáвнiйшую без сравнeния Серафiм, без iстлiния Бóга Слóва рóждшую, сущую Богородицю Тя величáем.

Святiй Бóже, Святiй Крiпкий, Святiй Безсмeртный, помiлуй нас. **[Тричi]**

Слáва Отцю, i Сiну, i Святóму Дýху, i нiнi, i прiсно, i во вiки вiков. Амiнь.

Пресвята́я Тро́йце, помілуй нас: Го́споди, очисти гріхі на́ша; Влади́ко, прости́ беззако́нія на́ша; Святи́й, посіти́ і ісціли́ немо́щі на́ша, імене Твоєго́ ра́ди.

Го́споди, помілуй. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

О́тче наш, Іже еси́ на Небесі́х, да святі́ться і́м'я Твоє́, да прійде́ть Ца́рствіє Твоє́, да бу́де́ть во́ля Твоя́, যাко на Небесі́ і на землі́. Хлі́б наш насущни́й даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, যাкоже і ми оста́вляем до́лжником на́шим; і не введи́ нас во іскуше́ніє, но ізба́ви нас от лука́ваго.

Тропар свята

Якщо свята немає — цей тропар, глас 6:

Помілуй нас, Го́споди, помілуй нас; вся́кого бо отвѣ́та недоумі́юще, сію́ Ти моли́тву যাко Влади́ці грішні́й прино́сим: помілуй нас.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Го́споди, помілуй нас, на Тя бо упова́хом; не прогні́вайся на ни зіло́, ніже́ пом'яни́ беззако́ній на́ших, но прі́зри і ніні́ যাко Благоутро́бен, і ізба́ви ни от враг на́ших; Ти бо еси́ Бог наш, і ми, лю́діє Твоі́, всі діла́ руку́ Твоєю́, і і́м'я Твоє́ призива́ем.

І ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Мило́сєрдя двє́рі отвє́рзи нам, благосло́венная Богоро́дице, надію́щіся на Тя да не погі́бнем, но да ізба́вимся Тобо́ю от бі́д: Ти бо еси́ спасє́ніє ро́да христі́янського.

Го́споди, помілуй. [40 разів]

І поклони, якщо бажаєш.

І відразу ці стихи:

Хотя́ ясти, чело́віче, Ті́ло Влади́чне, Стра́хом присту́пи, да не опали́шися: огонь бо єсть. Божє́ственную же пія́ Кро́в ко общє́нію, пє́рвіє прими́рися тя опечáлившим. Та́же дерза́я, та́йнственноє бра́шно яждь.

Інші стихи:

Пре́жде прича́стія стра́шния жє́ртви, Живо́творящаго Ті́ла Влади́чня, Сим помо́ліся о́бразом со трє́петом.

Молитви перед Причастям

Молитва 1, святого Василя Великого

Владіко Гóсподи Ісусе Христé, Бóже наш, Істóчнице жїзни і безсмéртїа, всея твáри вїдимїа і невїдимїа Содїтелю, Безначáльнаго Отця Соприсносúщний Сїне і Собезначáльний, премнóгия ráди бláгости в послїднїа днї в плоть оболкїйся, і распнїйся, і погребїйся за ни неблагодáрнїа і злонрáвнїа, і Твоéю Крóвію обнови́вий растлї́вшее грїхóм естество́ нáше. Сам, Безсмéртний Царю́, прийми́ і моé, грїшнаго, пока́янїе, і приклонї́ ўхо Твоé мнї, і услыши глаго́ли моя́. Согрїших́ бо, Гóсподи, согрїших́ на нéбо і пред Тобóю, і нїсьм достóйн воззрїти на висотú сла́ви Твоєя́: прогнївах́ бо Твою́ бláгость, Твоя́ за́повідї преступїв, і не послу́шав Твої́х повелїнїй. Но Ти, Гóсподи, незлóбив сий, долготерпїлив же і многомїлостив, не прéдал еси́ м'я погїбнути со беззакóннїи мої́ми, моего́ вся́чески ожди́ая обра́щєнїа. Ти бо рекл еси́, Человіколю́бче, проро́ком Твої́м: я́ко хотїніем не хо́щю смéрти грїшника, но éже обратїтися і живу́ бити єму́. Не хо́щеши бо, Владіко, создáнїа Твоєю́ руку́ погубїти, нїже благово́лиши о погїбелї чело́вїчестїй, но хо́щеши всім спа́стися і в рáзум Істини прїйтї. Тїмже і аз, áще і недостóйн єсьм небесé і землї, і сея́ приврéмєннїа жїзни, всегó себе́ повинув грїхú, і сластéм порабóтив, і Твой осквернїв óбраз; но творéнїе і создáнїе Твоé бив, не отчая́ваю своєгó спасéнїа, окая́нний, на Твоé же безмїрно́е благоутрóбіє дерзáя прихо́жду. Прийми́ ўбо і менé, Человіколю́бче Гóсподи, я́коже блуднїцю, я́ко разбóйника, я́ко митаря́ і я́ко блуднаго, і возьми́ моé тяжко́е брém'я грїхóв, грїх взéмляй мїра, і нéмощї чело́вїчєскїя ісцїля́яй, тружда́ющїяся і обременéннїа к Себї прїзивáяй і упокоє́вáяй, не прїшéдий прїзвáти прáведнїа, но грїшнїа на пока́янїе. І очїсти м'я от вся́кїа сквэрнї плóтї і дýха, і научї м'я совершáти святїню во стрáсі Твоéм, я́ко да чїстїм свїдїнїем со́вїсти моея́, святїнь Твої́х часть прїéмля, соедїню́ся Свято́му Тїлу Твоєму́ і Крóві, і імїю Тебé во мнї живúща і пребивáюща, со Отцéм і Святїм Твої́м Дýхом. Єй, Гóсподи Ісусе Христé, Бóже мой, і да не в суд мї бúдетъ причáстїе Пречїстїх і Животворя́щих Таїн Твої́х, нїже да нéмощен бúду душе́ю же і тїлом, от éже недостóйнї тїм причащáтися. Но даждь мї дáже до конéчнаго моего́ издихáнїа неосуджéнно воспрїймáти часть святїнь Твої́х, в Дýха Свята́го общéнїе, в напúтїе животá вїчнаго і во благопрїятен отвїт на Стрáшнїм Судїщї Твоéм; я́ко да і аз со всі́ми избрáннїи Твої́ми óбщник бúду нетлїннїх Твої́х Благ, я́же уготóвал еси́ люб'ящим Тя, Гóсподи; в нїхже препрослáвлен еси́ во вїки. Амїнь.

Молитва 2, святого Іоанна Златоустого

Гóсподи Бóже мой, вїм, я́ко нїсьм достóйн, нїже дово́лен, да под кров внїдеши хра́ма душі́ моея́, занéже весь пуст і пáлся єсть, і не їмаши во мнї мїста достóйна, éже главú подклонїти. Но я́коже с висотї нас ráди смирил еси́ Себé, смирїся і нїнї смирénїю моему́; і я́коже воспрїял еси́ в вертéпї і в я́слех безсловéснїх возлещї, сїце воспрїйми́ і в я́слех безсловéснїа моея́ душі́, і во осквернéнное моé тїло внїти. І я́коже не неудостóйл еси́ внїти і свечеря́ти со грїшники в до́му Сїмона прока́женнаго, тáко ізво́ли внїти і в дом смирénнїа моея́ душі́, прока́женнїа і грїшнїа. І я́коже не отрїнул еси́ подóбную мнї блуднїцю і грїшную, прїшéдшую і прикоснúвшуюся Тебї, сїце умилосердїся і о мнї, грїшнїм, приходя́щем і прикаса́ющем Тї ся. І я́коже не возгнушáлся еси́ сквэрнїх єя́ уст і нечїстїх, цїлю́ющих Тя, нїже мої́х возгнушáйся

сквернших о́ния уст і нечистших, ніжé мёрзьких мо́их і нечистих устéн, і сквернаго і нечистійшаго моего́ язика. Но да б́удеть ми угль Пресвятáго Твоего́ Тіла і Честнiя Твоея́ Крóве во освящéніє, і просвіщéніє, і здравіє смиреннiй моє́й душі́ і тілу, во облегчéніє тяжестей мно́гих мо́их согрiшéній, в соблюдéніє от всякаго диявольскаго дiйства, во отгнáніє і возбранéніє злáго моего́ і лукаваго обiчая, во умерщвлéніє страстéй, в снабдiніє за́повідей Твоiх, в приложéніє Божéственнiя Твоея́ благодáті і Твоего́ Цáрствiя присвоéніє. Не бо яко презира́яй приходя́ду к Тебi, Христé Бóже, но яко дерзáя на неизречéнную Твою́ б́лагодать; і да не на мно́зи удаля́йся общéнія Твоего́, от мiсленнаго во́лка звіроуловлén б́уду. Тiмже молю́ся Тебi: яко є́дин сий Свят, Владiко, освяти́ мою́ д́ушу і тіло, ум і сéрдце, чревеса́ і утрóби, і всего́ м'я обнови́, і вкорени́ страх Твой во удесiх мо́их, і освящéніє Твоє́ неот'эмлемо от менé сотвори́; і б́уди ми помóщник і застúпник, окормля́я в мiрi живóт мой, сподобля́я м'я і одесну́ю Тебé предстоя́нiя со святiми Твоiми, молiтвами і молéньми Пречiстiя Твоея́ Мáтере, невестчéственнiх Твоiх служителей і пречистих сил, і всіх святiх, от вiка Тебé благоугодiвших. А́минь.

Молитва 3, святого Симеона Метафраста

Є́дине чiстий і нетлiнний Гóсподи, за неизречéнную мiлость чело́віколю́бiя на́ше все воспри́емий смiшéніє от чiстих і дiвственних кровéй пáче естества́ Рóждшия Тя, Д́уха Божéственнаго нашéствiєм і благоволéнієм Отця́ присносúщнаго, Христé Ісúсе, Премúдросте Бóжiя, і Мiре, і Сiло. Твоiм воспри́ятiєм животворя́щая і спасiтельная страдáнiя воспри́емий: Крест, гвóздiя, копiє, смерть, — умертви́ мою́ душетлiннiя стра́сті тілеснiя. Погребéнієм Твоiм áдова плiнiвий цáрствiя, погребí мою́ б́лагiми помiсли лука́вая совiтованiя і лука́вствiя д́уши разори́. Триднéвним Твоiм і живонóсним воскресéнієм пáдшаго праóтця́ возстáвивий, возстáви м'я грiхóм попóлзшагося, óбрази мнi пока́нiя предлагáя. Преслáвним Твоiм вознесéнієм плотськóе обожiвий воспри́ятiє і сiє десни́м Отця́ сiдiнієм почтiй, сподóби м'я причáстiєм Святiх Твоiх Таiн десну́ю часть спаса́емих получи́ти. Снiтiєм Утiшителя Твоего́ Д́уха сосúди чéстни свящéннiя Твоя́ учени́к содiлавий, приятелище і менé покажи́ Того́ пришéствiя. Хотя́й пáки прийти́ суди́ти вселéннiй п́равдою, благоволи́ і мнi усрiсти Тя на óблацiх, Судiю і Создáтеля моего́, со всіми святiми Твоiми: да безконéчно славослóвлю і воспiваю́ Тя, со Безначáльним Твоiм Отцéм, і Пресвятiм, і Б́лагiм, і Животворя́щим Твоiм Д́ухом, нiнi, і п́рисно, і во вiки вiкóв. А́минь.

Молитва 4, святого Іоанна Дамаскина

Владiко Гóсподи Ісúсе Христé, Бóже наш, є́дине iмiя́й власть чело́віком оставля́ти грiхи́, яко Благ і Чело́віколю́бець, п́резри мою́ вся в вiдiнiї і не в вiдiнiї прегрiшéнiя; і сподóби м'я неосуджéнно причастiтися Божéственних, і Преслáвних, і Пречистих, і Животворя́щих Твоiх Таiн, не в тяжесть, ні в мýку, ні в приложéніє грiхóв, но во очищéніє, і освящéніє, і обручéніє б́удущаго животá і Цáрствiя, в стiну і помóщ, і в возражéніє сопротiвних, во iстреблéніє мно́гих мо́их согрiшéній. Ти бо єсí Бог мiлости, і щедрóт, і чело́віколю́бiя, і Тебi сла́ву возсила́ем со Отцéм, і Святiм Д́ухом, нiнi, і п́рисно, і во вiки вiкóв. А́минь.

Молитва 5, святого Василя Великого

Вім, Гóсподи, яко недостóйні причащаюся Пречíстаго Твоєго Тíла і Честнiя Твоєя Крóве, і повинен єсьм, і суд собі ям і пію, не разсужд́ая Тíла і Крóве Тебé, Христá і Бóга моєго, но на щедрóти Твоя дерз́ая прихожду́ к Тебi ре́кшему: ядiй Мою́ Плоть і пiяй Мою́ Кров во Мнi пребивáеть і Аз в нем. Умилосéрдися ўбо, Гóсподи, і не обличi м'я, грiшнаго, но сотвори́ со мною́ по мiлостi Твоєй; і да будуть мi святáя сiя во iсцiленiє, і очищ́енiє, і просвiщ́енiє, і сохрaненiє, і спас́енiє, і во освящ́енiє душi і тiла; во отгнáние всьа́кого мечтáния, і лука́ваго дiя́ния, і дiйства дiявольсьа́го, мiсленнi во удесiх моiх дiйствуємаго, в дерзнов́енiє і любóв, яже к Тебi; во iсправл́енiє житiя і утвержд́енiє, в возвращ́енiє добродiтелi і соверш́енства; во iсполн́енiє за́повiдей, в Духа Свята́го общ́енiє, в напúтиє животá вiчнаго, во отвiт благоприя́тен на Страшнiм Суди́щи Твоє; не в суд iлi во осужд́енiє.

Молитва 6, святого Симеона Нового Богослова

От скв́ерних уст́ен, от мёрзьа́кого сёрдця, от нечiстаго язiка, от душi оскверн́ени, прийми́ молéние, Христé мой, і не презри́ моiх нi словéс, нiже образóв, нiже безстúдия³³. Дажд́ь мi дерзнов́енно глаго́лати, яже хощ́у, Христé мой, пáче же і научi м'я, что мi подобáеть творiти і глаго́лати.

Согрiшiх пáче блуднiци, яже увiдi, гдi обитáєши, мiро купiвши, прийде дерзостне помáзати Твоi нóзи, Бóга моєго, Владiки і Христá моєго. Якоже óну не отрiнул еси́ пришédшую от сёрдця, нiже менé возгнушáйся, Слóве; Твоi же мi подажд́ь нóзи і держáти, і цiловáти, і струя́ми слéзними, яко многоцiнним мiром, сiя дерзостно помáзати. Омий м'я слезáми моiми, очисти́ м'я iми, Слóве. Оста́ви і прегрiш́енiя моя́ і прощ́енiє мi подажд́ь.

Вiси зол мно́жество, вiси і струпи́ моя́, і язви зрiши моя́, но і вiру вiси, і произвол́енiє зрiши, і воздыхáние слiшиши. Не таiться Тебé, Бóже мой, Творче мой, Избáвителью мой, нiже кáпля слéзная, нiже кáпли часть нiкая. Несодiланное моé видiстi очi Твоi, в книзi же Твоєй і ещ́е несодiянная написана Тебí суть.

Вижд́ь смиренiє моé, вижд́ь труд мой е́лик, і грiхи́ вся оста́ви мi, Бóже всьа́ческих, да чiстим сёрдцем, притрéпетною мiслию́ і душ́ею сокруш́енною нескв́ерних Твоiх причащ́уся і Пресвятiх Таiн, iмиже оживля́ється і обожáється всяк ядiй же і пiяй чiстим сёрдцем; Ти бо рекл еси́, Владiко мой: всяк ядiй Мою́ Плоть і пiяй Мою́ Кров во Мнi ўбо сей пребивáеть, в нёмже і Аз єсьм. Iстинно слóво всьа́ко Владiки і Бóга моєго, бож́ественних бо причащ́аяйся і боготворя́щих благодáтей, не ўбо єсьм е́дин, но с Тобóю, Христé мой, Свiтом трисóлнечним, просвiща́ющим мир. Да ўбо не е́дин пребу́ду кромí Тебé Живодáвця, дихáния моєго, животá моєго, рáдования моєго, спас́енiя мiру.

Сего́ рáди к Тебí приступiх, якоже зрiши, со слезáми і душ́ею сокруш́енною iзбавл́енiя моiх прегрiш́енiй прош́у прияти́ мi, і Твоiх Живодáтельних і Непорóчних Таiнств причастíтися неосужд́енно, да пребу́деши, якоже рекл еси́, со мною́ треокаянним; да не кромí обрiть м'я Твоєя́ благодáти, прелéстник восхiтить м'я льстiвни, і прельстiв

³³ Безстúдие — зухвальство.

отведеть боготворящих Твоіх словес. Сего ради к Тебѣ припадаю і тепле вопію Ти: якоже блуднаго приял еси і блудницю пришѣдшую, тако прийми м'я блуднаго і сквернаго, Щедре.

Душею сокрушенною нині бо к Тебѣ приходя, вим, Спасе, яко іний, якоже аз, не прегрѣши Тебѣ, ніжє содія діянія, яже аз содіях. Но сіє паки вим, яко не величество прегрѣшеній, ні грѣхов множество превосходить Бѣга моего многоє долготерпѣніє і челоуіколюбіє крайнее; но милостію сострастія тепле кающияся, і чїстиши, і світлиши, і світа творіши причастиники, общники Божества Твоего соділоваяй незавїстно, і странное і Ангелом, і челоуічьским мїслем, бесїдуєши їм многожди, якоже другом Твоїм істинним. Сія дерзостна творять м'я, сія вперяють³⁴ м'я, Христє мой.

І дерзая Твоїм богатым к нам благодїянієм, радуясь вкупі і трепеща, огнєві причащаюся травá сий, і странно чудо, орошаєм неопально, якоже ўбо купина дровле неопальні горящи.

Нині благодарною мїслию, благодарним же сєрдцем, благодарними удеси моїми, души і тіла моего, поклоняюся і величаю, і славословлю Тя, Бѣже мой, яко благословенна суща, нині же і во віки.

Молитва 7, святого Іоанна Златоустого

Бѣже, ослаби, остави, прости мѣ согрѣшенія моя, елика Ти согрѣших, аще словом, аще ділом, аще помишленієм, волею ілі неволею, разумом ілі неразумієм, вся мѣ прости яко Благ і Челоуіколюбєць, і молитвами Пречїстия Твоея Матере, умних Твоіх служителей і святїх сил, і всіх святїх от віка Тебѣ благоугодивших, неосужденно благоволи прїяти мѣ Святѣе і Пречїстѣе Твое Тїло і Честную Кров во ісцїленіє души же і тіла і во очищеніє лукавих моїх помишленій. Яко Твое єсть Царство, і сила, і слава, со Отцєм і Святїм Духом, нині, і прїсно, і во віки віков. Амїнь.

Молитва 8, того ж святого

Нїсьм доволєн³⁵, Владїко Гѣсподи, да внїдеши под кров души моея, но понєже хѣщєши Ти, яко Челоуіколюбєць, жити во мнѣ, дерзая приступаю; повелїваєши, да отвєрзу двєрі, яже Ти єдїн создáл еси, і внїдеши со челоуіколюбїєм якоже еси, внїдеши і просвїщаєши помраченнїй мой помисл. Вірую, яко сіє сотворїши, не бо блудницю, со слезáми пришѣдшую к Тебѣ, отгнал еси; ніжє митаря отвєргл еси покаявшася; ніжє разбѣйника, познãвша Царство Твое, отгнал еси; ніжє гонїтеля покаявшася оставил еси, єже бї; но от покаїнія Тебѣ пришѣдшия вся, в лицї Твоїх другѣв вчинїл еси, єдїн сий благословеннїй всегдá, нині і в безконєчнїя віки. Амїнь.

Молитва 9, того ж святого

Гѣсподи Ісусє Христє, Бѣже мой, ослаби, остави, очїсти і прости мѣ, грїшному і непотрѣбному і недостѣйному рабу Твоему, прегрѣшенія, і согрѣшенія, і грїхопадєнія моя, елика Ти от юности моея дáже до настоящаго дне і часá согрѣших: аще в разумі і в

³⁴ Вперяють — “опірюють” тобто — окрилюють.

³⁵ Нїсьм доволєн — я недостѣйний.

неразумії, аще в словесіх ілі діліх, ілі помишленіих і мислех, і начинаніих, і всіх моїх чұвствах. І молитвами безсіменно Рóждшия Тя, Пречїстия і Приснодїви Марїї, Матере Твоея, єдиния непостїднїя надєжди і предстательства і спасєнія моего, сподóби м'я неосудєнно причастїтися Пречїстїх, Безсмєртних, Животворящих і Стрáшних Твоїх Тáїнств во оставлєніє грїхов і в жизнь вїчную; во освящєніє, і просвїщєніє, крїпость, ісцїлєніє, і здравїє душї же і тіла, і в потреблєніє і всесовершєнное погублєніє лукавих моїх помислов, і помишлєній, і предпрїятїй, і ноцнїх мечтáній, тємних і лукавих духов; яко Твоє єсть Цáрство, і сїла, і слáва, і честь, і поклонєніє, со Отцєм і Святїм Твоїм Дұхом, нїні, і прїсно, і во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 10, святого Іоанна Дамаскина

Пред двєрми храма Твоего предстою і лютих помишлєній не отступáю; но Ти, Христє Бóже, митаря оправдївий, і хананєю помїловавий, і разбóйнику рая двєрї отвєрзий, отвєрзи мї утрóби челоуїколюбїя Твоего і прийми м'я приходяща і прикасаюцца Тебї, яко блуднїцю і кровоточївую; óва ўбо края рїзи Твоея коснұвшися, удóб ісцїлєніє прїят, óва же пречїстїї Твої нóзї удержáвши, разрїшєніє грїхов понесє. Аз же, окаянный, все Твоє Тїло дерзáя воспрїяти, да не опалєн бұду; но прийми м'я, якоже óнїя, і просвїтї моя душєвнїя чұвства, попаляя моя грїховнїя винї, молитвами безсіменно Рóждшия Тя, і Небєсних сил; яко благословєн єсї во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 11, святого Іоанна Златоустого

Вїрую, Гóсподи, і ісповїдую, яко Ти єсї воїстину Христóс, Син Бóга живáго, прїшєдий в мир грїшнїя спасти, от нїхже пєрвий єсм аз. Єщє вїрую, яко сїє єсть сáмоє Пречїстое Тїло Твоє і сїя єсть сáмая Честнáя Кров Твоя. Молюся ўбо Тебї: помїлуй м'я і прости мї прегрїшєнїя моя, вольная і невольная, яже слóвом, яже дїлом, яже вїдїнієм і невїдїнієм, і сподóби м'я неосудєнно причастїтися Пречїстїх Твоїх Тáїнств во оставлєніє грїхов, і в жизнь вїчную. Амїнь.

Приступаючи до Причастя промовляй про себе цю молитву Метафраста:

Се приступаю к Божєственному Прищáченїю. Содїтелю, да не опалїши м'я приобщєнієм, Огнь бо єсї, недостóйнїя попаляяй. Но ўбо очїсти м'я от всякїя сквєрни.

Потїм промовляй:

Вєчєрї Твоея тáйнїя днесь, Сїне Бóжий, причáстника м'я прийми; не бо врагом Твоїм тáйну повїм, нї лобзáнїя Тї дам, яко Іуда, но яко разбóйник ісповїдаю Тя: пом'яни м'я, Гóсподи, во Цáрствїї Твоєм.

Знову ці стихи:

Боготворящую Кров ужаснїся, челоуїче, зря, Огнь бо єсть, недостóйнїя попаляяй. Божєственное Тїло і обожáєть м'я і питáєть: Обожáєть дух, ум же питáєть стрáнно.

Потім тропарі:

Усладил м'я еси любовію, Христе, і змінив м'я еси Божественним Твоїм раченієм; но попали огнем невинним гріх мій і насититися єже в Тебї насладженія сподоби, да ликую возвеличаю, Блаже, два пришествія Твоя.

Во світлостех Святих Твоих како вниду, недостойний? Аще бо дерзну совнїти в чертог, одѣжда м'я обличаеть, яко нїсть брачна, і св'язан ізвержен буду от ангелов. Очисти, Господи, скверну души моея і спаси м'я, яко Человіколюбець.

Потім молитву:

Владико Человіколюбче, Господи Ісусе Христе, Боже мой, да не в суд ми будуть Святая сія, за єже недостойну ми бити, но во очищеніе і освященіе души же і тіла, і во обрученіе будущія жїзни і Царствія. Мнї же, єже приплїтися Богу, благо есть полагаѣти во Господі упованіе спасенія моего.

І ще:

Вечері Твоея тайнїя днесь, Сїне Божий, причастника м'я прийми; не бо врагом Твоїм тайну повім, ні лобзанія Тї дам, яко іуда, но яко разбойник ісповідаю Тя: пом'яни м'я, Господи, во Царствїї Твоєм.

Молитви подячні після Причастя

Слава Тебі, Боже. Слава Тебі, Боже. Слава Тебі, Боже.

Подячна молитва 1

Благодарю Тя, Господи Боже мой, яко не отрінул м'я еси грішного, но общника м'я біти святинь Твоїх сподобил еси. Благодарю Тя, яко менé недостойного причаститися Пречистих Твоїх Даров сподобил еси. Но, Владико Человіколюбче, нас ради умерий же і воскресий і даровавий нам Страшная сия і Животворящая Таинства во благодіяніє і освященіє душ і тілес наших, даждь біти сим і мні во ісцїленіє душі же і тіла, во отгнаніє всякаго сопротивнаго, в просвїщеніє очію сєрдця моего, в мир душевних моїх сил, в віру непостїдну, в любѠв нелицемїрну, во ісполненіє премудрости, в соблюденіє заповідей Твоїх, в приложєніє Божєственннн Твоея благодати і Твоего Царствїя присвоєніє; да во святині Твоеї тіми сохраняєм, Твою благодать поминаю всегда, і не ктому себї живу, но Тебї, нашему Владїці і Благодїтелю. І тако, сего житїя ізшєд о надєждї животá вїчнаго, в присносущннн достїгну покой, ідіже празднующих глас непрестанный і безконєчная сладость зрящих Твоего лиця доброту неизречєннн. Ти бо еси Істинное желаніє і неизречєнное весєліє люб'ящих Тя, Христє Боже наш, і Тя поєть вся твар во віки. Амїнь.

Молитва 2, святого Василія Великого

Владико Христє Боже, Царю вїков і Содїтелю всіх, благодарю Тя о всіх, яже мнє еси подал благїх, і о причащенї Пречистих і Животворящих Твоїх Таїнств. Молю ўбо Тя, Блаже і Человіколюбче, сохрани м'я под кровом Твоїм і в сїні крилу Твоею; і даруй мнє чїстою совєстію даже до послїдняго моего іздиханїя достїжно причащатися святинь Твоїх во оставленіє грїхов і в жизнь вїчну. Ти бо еси Хлїб Животннн, Істочннн святинї, Податель благїх, і Тебї славу возсилаєм со Отцєм і Святїм Духом, нїні, і прїсно, і во вїки вїков. Амїнь.

Молитва 3, святого Симеона Метафраста

Давий пїщу мнє плоть Твою волею, огонь сий і опалаяй недостїннн, да не опалиши менє, Содїтелю мой; паче же пройди во ўди моя, во вся состави, во утробу, в сєрдце. Попали тернїє всіх моїх прегрїшенїй. Душу очїсти, освяти помишленїя. Состави утверди с костьмї вкупї. Чувств просвїти просту ю п'ятерїцю. Всего м'я спригвозди страху Твоему. Прїсно покрїй, соблюди же і сохрани м'я от всякаго діла і слова душетліннаго. Очїсти, і омий, і украсї м'я, удобри, вразумї і просвїти м'я. Покажи м'я Твоє селєніє єдинаго Духа, і не ктому селєніє грїха. Да яко Твоего дому входом причащенїя, яко огня менє бїжить всяк злодїй, всяка страсть. Молїтвенники Тебї приношу вся святїя, чиноначалїя же безплотннх, Предтечу Твоего, премудрїя Апостоли, к сим же Твою несквернн чїстную Матер, їхже мольбї, Благоутробне, прийми, Христє мой, і сїном свїта соділай Твоего служителя. Ти бо еси освященіє і Єдиннн наших, Блаже, душ і свїтлость; і Тебї ліпоподобно, яко БѠгу і Владїці, славу всї возсилаєм на всяк день.

Молитва 4

Тіло Твоє Святоче, Господи Ісусе Христе, Боже наш, да буде ти ми в живот вічний, і Кров Твоя Честная во оставленіє гріхів; буди же ми благодареніє сіє в радість, здоровіє і веселіє; в страшное же і второе пришествіє Твоє сподоби м'я, грішного, стати одесною слави Твоєї, молитвами Пречистия Твоєї Матере і всіх святих.

Молитва 5, до Пресвятої Богородиці

Пресвятая Владичице Богородице, світе помрачнення моєї душі, надєждо, покрове, прибіжище, утішеніє, радованіє моє, благодарю Тя, яко сподобила м'я єси недостойного причастника бити Пречистаго Тіла і Честній Крове Сіна Твоєго. Но Родшая істинний Світ, просвіти моя умня очі серця; Яже істочник безсмертія рождая, оживотвори м'я умерщвленнаго гріхом; Яже милостиваго Бога любоблагоутробная Мати, помилуй м'я і даждь ми умиленіє, і сокрушеніє в серці моєм, і смиреніє в мислех моїх, і возваніє в пліненіих помишленій моїх; і сподоби м'я до послідняго іздиханія неосудженно приймати Пречистих Таїн освященіє во іццленіє душі же і тіла, і подаждь ми слези покаєнія і ісповіданія, во єже піти і славити Тя во вся дні животя моєго, яко благословенна і препрославлена єси во віки. Амінь.

Також:

Нині отпуцаєши раба Твоєго, Владико, по глаголу Твоєму, с миром, яко відиста очі мої спасеніє Твоє, єже єси уготовал пред лицем всіх людєй, світ во откровеніє язиков і славу людєй Твоїх Ізраїля.

Святой Боже, Святой Кріпкий, Святой Безсмертний, помилуй нас. [Тричі]

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Пресвятая Тройце, помилуй нас: Господи, очисти гріхи наша; Владико, прости беззаконія наша; Святой, посіти і іццлі нємощі наша, імене Твоєго ради.

Господи, помилуй. [Тричі]

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Отче наш, Іже єси на Небєсїх, да святїться імя Твоє, да прїйде ти Царствіє Твоє, да будеть воля Твоя, яко на Небєсї і на землі. Хлїб наш насущний даждь нам днесь; і остави нам долги наша, якоже і ми оставляєм должником нашим; і не введи нас во іскушеніє, но избави нас от лукаваго.

На Літургії святого Іоанна Златоустого читай святому Іоанну:

Тропар, глас 8

Уст Твоїх якоже світлость огня возсіявши благодать, вселенную просвіти; не сребролюбія мірові сокровища сниска, висоту нам смиреномудрія показя. Но Твоїми

словесі наказу́я, о́тче Іоа́нне Златоу́сте, моли́ Сло́ва, Христа́ Бо́га, спасти́ся душáм на́шим.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Кондак, глас 6

От Небе́с прия́л еси́ Божество́нную благода́ть і твої́ма устна́ма вся учи́ши покланя́тися в Тро́йці Єди́ному Бо́гу, Іоа́нне Златоу́сте всеблаже́нне, преподо́бне, досто́йно хва́лим тя: еси́ бо наста́вник, я́ко Божество́нная явля́я.

І ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Богородичен

Предста́тельство христія́н непості́дне, хода́тайство ко Творцю́ непрело́жне, не прэ́зри грі́шних молéній глáси, но предварі́, я́ко Блага́я, на по́мощ нас, ві́рно зову́щих Ти: ускори́ на молі́тву і потщи́ся на умоле́ніе, предста́тельствую́щи при́сно, Богоро́дице, чту́щих Тя.

Також:

Господи, помі́луй. [12 разів]

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Честні́йшую херуві́м і сла́внійшую без сравне́нія серафі́м, без істлі́нія Бо́га Сло́ва ро́ждшую, су́щую Богоро́дицю Тя велича́ем.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Господи, помі́луй. [Тричі]

Господи́ Ісусе́ Христе́, Си́не Бо́жий, моли́тв ра́ди Пречи́стия Твоє́я Ма́тере, преподо́бних і богоно́сних оте́ць на́ших і всіх святи́х помі́луй нас. Амі́нь.

На Літургії святого Васи́лія Велико́го читай свято́му Васи́лію:

Тропар, глас 1

Во всю зе́млю ізи́де віща́ніе твоє́, я́ко прие́мшую сло́во твоє́, і́мже боголі́пно научи́л еси́, естество́ су́щих уясни́л еси́, чело́вічеські́я обича́ї украси́л еси́. Ца́рське́є свяще́ніе, о́тче преподо́бне, моли́ Христа́ Бо́га спасти́ся душáм на́шим.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху.

Кондак, глас 4

Яви́вся еси́ основа́ніе непоколебі́мое Це́ркве, пода́я всі́м некра́домое госпо́дство чело́віком, запечатлі́я твої́ми велі́нями, небо́явленне Васи́ліе преподо́бне.

І нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь.

Богородичен

Предстáтельство християн непостїдное, ходáтайство ко Творцю непрелóжное, не прѣзри грїшних молѣній глáси, но предварї, яко Благáя, на пóмощ нас, вірно зовúщих Тї: ускори на молїтву, і потщїся на умолѣніе, предстáтельствующи прїсно, Богорóдице, чтúщих Тя.

На Літургїї напередосвячених Дарів читай святому Григорію:

Тропар, глас 4

Їже от Бóга свїше Божѣственную благодáть восприѣм, слáвне Григорїе, і тогó сілою укрїпляем, Євáнгельськи шѣствовати ізвóлил єси. Отонúдуже³⁶ у Христá возмѣздїе трудóв приял єси, всеблаженне; Єгóже моли, да спасѣть дúші нáша.

Слáва Отцю, і Сїну, і Святому Дúху.

Кондак, глас 3

Подобоначáльник показáлся єси Начáльника пáстирем Христá, їноков чредї, óтче Григорїе, ко оградї небѣсній наставляя і оттúду научїл єси стáдо Христóво заповїдем Єгó; нїні же с нїми радуєшися і ликúєши в небѣсних крóвих.

І нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь.

Богородичен

Предстáтельство християн непостїдное, ходáтайство ко Творцю непрелóжное, не прѣзри грїшних молѣній глáси, но предварї, яко Благáя, на пóмощ нас, вірно зовúщих Тї: ускори на молїтву, і потщїся на умолѣніе, предстáтельствующи прїсно, Богорóдице, чтúщих Тя.

³⁶ Отонúдуже — через що, звїдки.

Канон покаянний до Господа нашого Ісуса Христа

Глас 6

Пісня 1

Ірмос: Яко по сұху пішешествовав Ізраїль, по бєздні стопами, гонителя фараона видя потопляема, Бóгу побідную піснь поїм, вопіяше.

Приспів: *Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.*

Ніні приступіх аз грішний і обременєнний к Тебї, Владїці і Бóгу моєму; не смїю же взирати на нєбо, тóкмо молюся, глаголя: даждь мї, Гóсподи, ум, да плачуся діл моїх гóрко.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

О гóре мні, грішному! Пáче всіх человек окаянен єсьм, покаянія нїсть во мні; даждь мї, Гóсподи, слєзи, да плачуся діл моїх гóрко.

Слава³⁷: Безумне, окаянне человекє, в ліности врєм'я губїши; помисли житїє твоє, і обрaтїся ко Гóсподу Бóгу, і плачїся о ділїх твоїх гóрко.

І нїні: Мáти Бóжия Пречїстая, воззрї на м'я, грішнаго, і от сїті дїяволи їзбáви м'я, і на путь покаянія настáви м'я, да плачуся діл моїх гóрко.

Пісня 3

Ірмос: Нїсть свят, якоже Ти, Гóсподи Бóже мой, вознесїй рог вїрних Твоїх, Блáже, і утвердївий нас на кáменї ісповїданїя Твоєгó.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

Внегдá поставленї бóдуть престóли на Судїщі Стрáшнїм, тогдá всіх человек ділá обличáться; гóре тáмо бóдеть грішним, в мýку отсилáємим; і то вїдущи, душє моя, покáйся от злих діл твоїх.

Помілуй м'я, Бóже, помілуй м'я.

Прáведници возрáдуються, а грїшнїї восплачуться, тогдá нїктоже возмóжеть помóщї нам, но ділá нáша осудятъ нас; тїмже прєжде конця покáйся от злих діл твоїх.

³⁷ Коли написано лише "Слава:", потрібно читати "Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу", а коли "і нині:" — "і нїні, і прїсно, і во віки віків. Амїнь."

Сла́ва: Уві мні, великогрішному, іже діли і мисльми осквернівся, ні ка́плі слез імію от жестосердія; ніні возникни от землі, душе́ моя, і пока́йся от злих діл твоїх.

І ніні: Се взива́єть, Госпоже́, Син Твой, і поуча́єть нас на до́броє, аз же грішний добра́ всегда́ бігаю; но Ти, Милостивая, помілуй м'я, да пока́юся от злих моїх діл.

Господи, помілуй. [Тричі]

Сідален, глас 6

Помишляю́ день стра́шний і пла́чуся дія́ній моїх лука́вих: ка́ко отвща́ю Безсме́ртному Царю́, ілі́ ко́ім дерзнове́нієм воззрю́ на Судію́, блу́дний аз? Благоутро́бний О́тче, Сіне Єдиноро́дний і Ду́ше Святы́й, помілуй м'я.

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во віки віко́в. Амінь.

Богородичен

Св'язан мно́гими ніні плені́цями гріхо́в і содержи́м лю́тими страстьми́ і біда́ми, к Тебі́ прибігаю́, моему́ спасе́нію, і вопію́: помози́ ми, Ді́во, Ма́ти Бо́жия.

Пісня 4

Ірмос: Хри́сто́с моя́ сі́ла, Бог і Госпо́дь, честна́я Це́рков боголі́пно пое́ть, взива́ючи от смі́сла чи́ста, о Госпо́ді пра́зднующи.

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Широ́к путь зді і уго́дний сла́сті творі́ти, но го́рко бу́деть в послі́дній день, егда́ душа́ от ті́ла разлуча́тися бу́деть: блюди́ся от сих, челове́че, Ца́рствія ра́ди Бо́жия.

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Почто́ убо́гаго обіди́ши, мзду нае́мничу уде́ржуєши, бра́та твоєго́ не лю́биши, блуд і го́рдость го́ниши? Оста́ви у́бо сія́, душе́ моя, і пока́йся Ца́рствія ра́ди Бо́жия.

Сла́ва: О безу́мний челове́че, доко́лі угліба́єши³⁸, я́ко пчела́, собира́ючи бога́тство твоє́? Вскóри бо погі́бнетъ, я́ко прах і пепел; но бо́ліє зви́щи Ца́рствія Бо́жия.

І ніні: Госпоже́ Богоро́дице, помілуй м'я, грішнаго, і в доброді́телі укрі́пи, і соблюди́ м'я, да на́гляя смерть не похі́титъ м'я негото́ваго, і доведі́ м'я, Ді́во, Ца́рствія Бо́жия.

Пісня 5

Ірмос: Бо́жиім сві́том Твої́м, Бла́же, у́тренюющих Ти́ ду́ші любóвію озарі́, молю́ся, Тя

³⁸ Углібаю — загрузаю, тону.

відіти, Сло́ве Божий, істиннаго Бо́га, от мра́ка гріхо́внаго звива́юща.

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Воспом'яні, ока́янний чело́віче, ка́ко лжам, клеветам, разбо́ю, немо́щем, лю́тим звіре́м, гріхо́в ра́ди порабо́щен єси́; ду́ше моя́ грішна́я, то́го ли восхоті́ла єси́?

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Трепещу́ть ми́ ўди, всі́ми бо сотвори́х вину́: очі́ма взира́й, уші́ма слі́шай, язи́ком зля́я глаго́лай, все́го себе́ ге́нни преда́й; ду́ше моя́ грішна́я, се́го ли восхоті́ла єси́?

Сла́ва: Блудника́ і разбо́йника ка́юща́ся прия́л єси́, Спа́се, аз же є́дин лі́ністю гріхо́вною отягчи́хся і злим діло́м порабо́тихся, ду́ше моя́ грішна́я, се́го ли восхоті́ла єси́?

І ніні: Ді́вна́я і ско́рая помо́щнице всі́м чело́віком, Ма́ти Бо́жия, помози́ мні́ недосто́йному, ду́ша́ бо моя́ грішна́я то́го восхоті́.

Пісня 6

Ірмос: Жите́йське мо́ре, воздвиза́емое зря́ напа́стей бу́рею, к ті́хому приста́нищу́ Твоєму́ прите́к, вопію́ Ти: возведі́ от тлі́ живо́т мой, Многомі́лостиве.

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Житі́є на землі́ блу́дно пожі́х і ду́шу во тьму́ преда́х, ніні́ ўбо мо́лю Тя, Мі́лостивий Владі́ко: свободи́ м'я от рабо́ти се́я вра́жия і даждь ми́ ра́зум твори́ти во́лю Твою́.

Помілуй м'я, Бо́же, помілуй м'я.

Кто твори́ть такова́я, я́коже аз? Я́коже бо сви́ня лежі́ть в калу́, та́ко і аз гріху́ служу́. Но Ти, Го́споди, істо́ргни м'я от гну́са се́го і даждь ми́ се́рдце твори́ти за́повіді́ Твої́.

Сла́ва: Воспря́ні, ока́янний чело́віче, к Бо́гу, воспом'яну́в сво́я согріше́нія, припа́дая ко Творцю́, слезя́ і стєня́; Тойже, я́ко милосе́рд, дасть ти́ ум зна́ти во́лю Свою́.

І ніні: Богоро́дице Ді́во, от ві́димага і неві́димага зла́ сохрани́ м'я, Пречи́стая, і прийми́ мо́літви́ моя́, і донеси́ я́ Сі́ну Твоєму́, да дасть ми́ ум твори́ти во́лю Є́го.

Го́споди, помілуй. [Тричі]

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні́, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Кондак, глас 6

Ду́ше моя́, почто́ гріха́ми бога́тієши, почто́ во́лю дия́волю твори́ши, в чесо́м надє́жду

полагаєши? Престáni от сих і обрaтiйся к Бóгу с плáчем, зову́щи: милосéрде Гóсподи, помiлуй м'я, грiшнаго.

Икос: Помiсли, душé моя, гóркий час смéрти і Стрáшний Суд Творця твоегó і Бóга: Áнгели бо грóзніі пóймуть тя, душé, і в вiчний огонь введу́ть; убо прéжде смéрти пока́йся, вопiю́щи: Гóсподи, помiлуй м'я, грiшнаго.

Пiсня 7

Ирмос: Росодáтельну у́бо пещ содiла Áнгел преподóбним отрокóм, халдéї же опаляю́щее велiніе Бóжие, мучiтеля увiщá вопiти: благословéн еси́, Бóже отéць нáших.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Не надiйся, душé моя, на тлiнне богáтство і на неспрáведне собрáніе, вся бо сiя не вiси комú остáвиши, но возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Не уповáй, душé моя, на тiлéсне здрáвіе і на скоромимоходя́щую красотú, вiдиши бо, я́ко сiльнiї і младiї умираю́ть; но возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

Слáва: Воспом'яни́, душé моя, вiчне житié, Цáрство Небéсне, уготóванне святiм, і тьму кромiшню, і гнiв Бóжий злим, і возопiй: помiлуй м'я, Христé Бóже, недостóйнаго.

І нiні: Припадi, душé моя, к Бóжіей Мáтерi і помолiся Той, естъ бо скóрая помóщница кáющимся, умóлитъ Сiна, Христá Бóга, і помiлуе́ть м'я, недостóйнаго.

Пiсня 8

Ирмос: Із плáмене преподóбним рóсу iсточiл еси́ і прáведнаго жéртву водо́ю попали́л еси́; вся бо твори́ши, Христé, тóкмо éже хотiти. Тя превозно́сим во вся вiки.

Помiлуй м'я, Бóже, помiлуй м'я.

Кáко не íмам плáкатися, егда́ помишляю́ смерть, вiдiх бо во грóбi лежáща брáта моего́, безслáвна і безобрáзна? Чтo у́бо чаю́ і на чтo надiюся? Тóкмо даждь мi, Гóсподи, прéжде конця́ пока́ніе. **[Двiчі]**

Слáва: Вiрую, я́ко прiйдеши судiти живiх і мéртвих, і всі во своéм чiну стáнуть, старiї і младiї, влáдiки і князi, дiви і свящéнници; гдi обрyщуся аз? Сегó рáди вопiю́: даждь мi, Гóсподи, прéжде конця́ пока́ніе.

І нiні: Пречiстая Богорóдице, прiймi недостóйную молiтву мою́, і сохрани́ м'я от

нагляя смёрти, і дָруй мi прэ́жде конця́ пока́нiе.

Пiсня 9

Ирмос: Бoга чeлoвiкoм нeвoзмoжнo вiдiти, нa Нeгoжe нe смiють чiни А́нгельстiї взира́ти; Тoбoю жe, Всечiстая, явiся чeлoвiкoм Слoвo Вoплoщeннo, Егoжe вeличaющe, с нeбeснiмi вoї Тя ублaжaeм.

Пoмiлуй м'я, Бoжe, пoмiлуй м'я.

Нiнi к вaм пpибiгaю, А́нгeли, Аpхáнгeли i вcя нeбeснiя сiли, у Пpестoлa Бoжiя стoящiї, мoлiтeся кo Твoрцю свoeмy, дa iзбaвить дyшy мoю oт мyки вiчнiя.

Пoмiлуй м'я, Бoжe, пoмiлуй м'я.

Нiнi плaчyся к вaм, святiї пaтpиaрси, цáрiе i пpopoци, aпoстoли i святiтeлi i вci iзбpaннiї Хpистoви: пoмoзiтe мi нa сyдi, дa спaceть дyшy мoю oт сiли вpaжiя.

Слaвa: Нiнi к вaм вoздiжy рyцi, святiї мyчeници, пyстiнници, дiвствeнници, пpaвeдници i вci святiї, мoлящiїся кo Гoспoдy зa вeсь мiр, дa пoмiлуeть м'я в чac смeрти мoeя.

И нiнi: Мaтi Бoжiя, пoмoзи мi, нa Тя сiльнe нaдiющeмyся, yмoли Сiнa Свoeгo, дa пoстaвить м'я нeдoстoйнaгo oдeснyю Сeбe, eгдa сядeть сyдaй живiх i мeртвix. Ами́нь.

Мoлитвa дo Гoспoдa нaшoгo Иcyca Хpистa

Влaдiкo Хpистe Бoжe, iжe стpастьми Твoiми стpaстi мoя iсцiливий i язвaми Твoими язвa мoя yвpaчeвaвий, дaруй мнi, мнoгo Тeбi пpeгpишiвшeмy, слeзи yмилeнiя; сpaствopи мoeмy тiлy oт oбoнянiя Живoтвopящaгo Тiлa Твoeгo i нaслaди дyшy мoю Твoeю Чeстнoю Кpoвiю oт гopести, eжe м'я coпpoтивник нaпoї; вoзвьiси мoй yм к Тeбi, дoлy пoнiкший, i вoзвeди oт пpoпaсти пoгiбeлi; якo нe iмaм пoкaянiя, нe iмaм yмилeнiя, нe iмaм слeзи yтiшительнiя, вoзвoдящiя чaдa кo свoeмy нaслiдiю. Oмpaчiхся yмoм в житeйських стpастeх, нe мoгy вoззpити к Тeбi в бoлiзни, нe мoгy coгpитися слeзaми, яжe к Тeбi лoвe. Ho, Влaдiкo Гoспoди Иcyce Хpистe, Сoкpoвищe блaгих, дaруй мнi пoкaянiе вceцiлoe i сeрдцe лoбoтpуднoe вo взиcкaнiе Твoe, дaруй мнi блaгoдaть Твoю i oбнoви вo мнi зpaки Твoeгo oбpaзa. Oстaвих Тя, нe oстaви мeнe; изиди нa взиcкaнiе мoe, вoзвeди к пaжитi Твoeй i coпpичти м'я oвцям iзбpaннaгo Твoeгo стaдa, вoспитай м'я с нiмi oт злaкa Бoжeствeнних Твoix Taинств, мoлитвaми Пpечиcтия Твoeя Мaтepe i вciх святix Твoix. Ами́нь.

Канон молебний до Пресвятої Богородиці

Творіння Теостирикта монаха. Співається у всякій скорботі душевній та недолі.

Тропар Богородиці, глас 4

К Богорóдиці приліжно нині притецём, грішніі і смиренніі, і припадём, в покаянні зовуще із глибини душі: Владічице, помози, на ни милосердовавши, потщися, погибáем от мно́жества прегрiшеній, не отврати́ Твоя рабі тщи, Тя бо і єди́ну надéжду іма́ми.

Сла́ва Отцю́, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і нині́, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амінь.

Не умолчім нікогда́, Богорóдице, сі́ли Твоя́ глаго́лати, недостóйніі; áще бо Ти не би предстоя́ла моля́щи, кто би нас ізба́вил от то́ликих бiд, кто же би сохрани́л до нині́ свобoдні? Не отступим, Владічице, от Тебе́, Твоя́ бо рабі спаса́єши прісно от всяких лю́тих.

Псалом 50

Помілуй м'я, Бо́же, по вели́цій мiлості Твоє́й і по мно́жеству щедро́т Твої́х очисти беззако́ніе моє́. Найпа́че омий м'я от беззако́нія моего́ і от гріха́ моего́ очисти м'я. Я́ко беззако́ніе моє́ аз зна́ю, і гріх мой прéдо мно́ю єсть ви́ну. Тебí єди́ному согрiших і лука́вое пред То́бою сотвори́х; я́ко да оправди́шия во словеси́х Твої́х і побiди́ши, внегда́ суди́ти Ти. Се бо в беззако́ніих зача́т єсмь, і во гріси́х роди́ м'я ма́ти моя́. Се бо і́стину возлюбі́л єси́, безві́стная і та́йная премúдрости Твоея́ яви́л ми єси́. Окропи́ши м'я іссо́пом, і очи́щуся; омие́ши м'я, і па́че сні́га убiлю́ся. Слу́ху моему́ даси́ ра́дость і весéліє; возра́дуются ко́сті смирен́ния. Отврати́ лице́ Твоє́ от гріх мої́х і вся беззако́нія моя́ очисти. Сeрдце чи́сто сози́жди во мні́, Бо́же, і дух прав обнови́ во утробі моє́й. Не отвeржи мене́ от лица́ Твоего́ і Ду́ха Твоего́ Свята́го не отими́ от мене́. Возда́ждь ми ра́дость спасeні́я Твоего́ і Ду́хом влади́чним утверди́ м'я. Научу́ беззако́нника путе́м Твої́м, і нечестиві́и к Тебí обратя́ться. Ізба́ви м'я от крове́й, Бо́же, Бо́же спасeні́я моего́; возра́дується язик мой пра́вді Твоє́й. Го́споди, устні́ мої́ отвeрзеши, і уста́ моя́ возві́стять хвалу́ Твою́. Я́ко áще би восхоті́л єси́ жeртви, дал бих у́бо: всесожже́нія не благоволи́ши. Жeртва Бо́гу дух сокруше́н; се́рдце сокруше́нно і смире́нно Бог не уничи́жить. Ублажи́, Го́споди, благоволе́нием Твої́м Сіoна, і да сози́ждуться сті́ни Іерусали́мськія. Тогда́ благоволи́ши жeртву пра́вди, возноше́ние і всесожега́емая; тогда́ возложáть на олта́р Твой тельці́.

Канон до Пресвятої Богородиці. Глас 8

Пісня 1

Ірмо́с: Во́ду прошeд, я́ко су́шу, і єгiпетського зла ізбiжав, ізраїльтянин вопі́яше: Ізба́вителю і Бо́гу на́шему пої́м.

Приспів: *Пресвятая Богородице, спаси нас.*

Многими содержим напастями, к Тебi прибигаю, спасенiя иский; о Мати Слова i Дiво, от тяжких i лютих м'я спаси.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Страстей м'я смущают прилози³⁹, многого униния исполнити мою душу; умири, Отроковице, тишиною Сина i Бога Твоего, Всенепорочная.

Слава: Спаса рождшую Тя i Бога, молю, Дiво, избавитися ми лютих; к Тебi бо нини прибигая, простираю i душу i помишление.

И нини: Недугующа телом i душой, посещения Божественного i промишления от Тебе сподоби, единая Богомати, яко благая, Благого же Родительница.

Пісня 3

Ирмос: Небесного круга Верхотворче Господи, i Церкви Зиждителю, Ти мене утверди в любви Твоей, желаний краю, верних утверждение, единое Человиколубче.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Предстательство i покров жизни моея полагаю Тя, Богородительнице Дiво; Ти м'я окорми ко пристанищу Твоему, благих виновна, верних утверждение, единая Всепитая.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Молю, Дiво, душевное смущение i печали моея бурю разорити: Ти бо, Богоневистная, Начальника тишины Христа родила еси, единая Пречистая.

Слава: Благодителя рождши добрых виновного, благодияния богатство всем источи; вся бо можеша, яко сильного в крепости Христа рождши, Богоблаженная.

И нини: Лютыми недуги i болзненными страстьми истязаему, Дiво, Ти ми помози; исцелений бо неоскудное Тя знаю сокровище, Пренепорочная, неждиваемое.

Потім:

Спаси от бид раби Твоя, Богородице, яко вси по Бози к Тебi прибигаем, яко нерушимий стини i предстательству.

Призри благосердием, Всепитая Богородице, на мое лютое телесе озлобление, i исцели души моея болзнь.

³⁹ Прилог — напад.

Господи, помилуй. [Тричі]

Тропар, глас 2

Молєніє тєплєє і стінá необорíмая, милости істóчнице, мiровi прибiжище, прилiжно вопiєм Тi: Богорóдице Владiчице, предвари і от бiд iзбáви нас, єди́на вскорi предстáтельствующая.

Пісня 4

Ірмос: Услiшах, Господи, смотрєнія Твоєго тáйнство, разумiх дiлá Твоя, і прослáвих Твоє Божествó.

Прєсвятáя Богорóдице, спасi нас.

Страстєй моiх смущєніє, Кóрмчию рóждшая Господа, і бiрy утишi моiх прєгрiшєній, Богонєвiстная.

Прєсвятáя Богорóдице, спасi нас.

Милосєрдiя Твоєго бєздну призивáющy подáждь мi, Яже Благосєрдаго рóждшая і Спáса всiх поiющих Тя.

Прєсвятáя Богорóдице, спасi нас.

Наслaждáющєся, Прєчiстая, Твоiх даровáній, благодарственное воспiвáєм пiніє, вiдуще Тя, Богомáтер.

Слáва: На одрi болiзні моєя і нємоцi низлежáщy мi, яко Боголюбiва, помозi, Богорóдице, єди́на Приснодiво.

І нiні: Надєждy, і утверждєніє, і спасєнія стiну недвiжиму iмiще Тя, Всєпiтая, неудóбства всьакого iзбавлєємся.

Пісня 5

Ірмос: Просвiтi нас повелiнiї Твоiми, Господи, і мiшцею Твоєю висóкою Твой мир подáждь нам, Человiколiубче.

Прєсвятáя Богорóдице, спасi нас.

Испóлни, Чiстая, весєлія сєрдцє моє, Твою нетлiннуy даiючи рáдость, весєлія рóждшая Винóвнаго.

Прєсвятáя Богорóдице, спасi нас.

Ізба́ви нас от бі́д, Богоро́дице Чі́стая, ві́чне ро́ждши Ізбавле́ніє, і Мир, всяк ум преіму́щий.

Сла́ва: Разри́ши мглу прегри́шеній мо́їх, Богоневі́сто, просві́щенієм Твоє́я сві́тлости, Сві́т ро́ждшая Божество́нний і преві́чний.

І ні́ні: Ісці́ли, Чі́стая, душі́ моє́я неможене́, посі́щенія Твоє́го сподо́бльшая, і здра́віє мо́літвами Тво́їми пода́ждь мі.

Пі́сня 6

Ірмос: Мо́літву пролію́ ко Го́споду і То́му возви́щу печа́лі мо́я, ја́ко зол ду́ша мо́я іспо́лнися, і живо́т мо́й а́ду при́ближися, і мо́люся ја́ко Іо́на: от тлі, Бо́же, возведи́ м'я.

Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Сме́рти і тлі ја́ко спасл єсть, Сам Ся ізда́в сме́рти, тлі́нієм і сме́ртію мо́є е́стество́ ја́то бівшеє, Ді́во, мо́ли Го́спода і Сі́на Твоє́го враго́в злоді́йствія м'я ізба́вити.

Пресвята́я Богоро́дице, спаси́ нас.

Предста́тельницю Тя живо́та ві́м, і Храни́тельницю тве́рду, Ді́во, і напа́стей ріша́щу молви́, і на́логи бісо́в отгона́ющу; і мо́люся всегда́: от тлі́ страсте́й мо́їх ізба́вити м'я.

Сла́ва: Ја́ко сті́ну при́бїжища стяжа́хом, і душ́ все́совершенство́є спасене́, і простра́нство в ско́рбіх, Отрокови́це, і просві́щенієм Тво́їм прісно́ раду́ємся: о Влади́чице, і ні́ні нас от страсте́й і бі́д спаси́.

І ні́ні: На одрі́ ні́ні немощству́яй лежу́ і ність ісці́ленія плоти́ мо́єї; но Бо́га і Спа́са мі́ру і ізба́вителя недуго́в ро́ждшая, Тебі́ мо́люся Благо́й: от тлі́ недуѓ возста́ви м'я.

Го́споди, поми́луй. [Тричі]

Сла́ва Отцо́у, і Сі́ну, і Свято́му Ду́ху, і ні́ні, і прісно́, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Конда́к, глас 6

Предста́тельство хри́стіян непості́дноє, ходата́йство ко Творцо́у непрело́жноє, не прэ́зри грі́шних мо́леній гла́си, но предва́ри, ја́ко Благо́я, на по́мощ нас, ві́рно зову́щих Ти: ускори́ на мо́літву, і потщи́ся на умо́леніє, предста́тельствую́щи прісно́, Богоро́дице, чту́щих Тя.

Інши́й конда́к, глас той са́мий

Не і́мами і́нія по́мощі, не і́мами і́нія наде́жди, ра́зві Тебе́, Пречи́стая Ді́во. Ти нам

помози, на Тебе надіємся і Тобою хвалимся, Твої бо єсмь раби, да не постидімся.

Стихира, глас той самий

Не ввіри м'я чоловічеському предстательству, Пресвятая Владичице, но прийми моленіє раба Твоего: скорб бо обдержить м'я. Терпіти не могу дѣмоньскаго стрілянія, покрѡва не їмам, ніжé гдѣ прибїгну окаянний, всегда побїждаем, і утїшенія не їмам, развѣ Тебѣ, Владичице мїра, упованіє і предстательство вїрних, не презри моленіє моє, полѣзно сотвори.

Пісня 7

Ірмос: От Іудеї дошѣдше ѡтроци в Вавилонї іногда, вірою Троїчеською пламень пѣщний попраша, поюще: отцѣв Бѡже, благословѣн єси.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Наше спасеніє якоже восхотїл єси, Спасе, устроїти, во утрѡбу Дївїя вселїлся єси, Юже мїру Предстательницу показал єси: отець наших Бѡже, благословѣн єси.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Воїтеля мїлости, Єгоже родила єси, Мати Чїстая, умоли избавитися от прегрїшенїй і душѣвних скверн вірою зовущим: отець наших Бѡже, благословѣн єси.

Слава: Сокрѡвище спасенія і Істочник нетлїнія, Тя Рѡждшую, і столп утвержденія, і двер покаянїя зовущим показал єси: отець наших Бѡже, благословѣн єси.

І нїні: Тїлєснїя слáбостї і душѣвнїя недуги, Богородїтельнице, любѡвію приступающих ко крѡву Твоему, Дїво, ісцїлїти сподѡби, Спаса Христá нам рѡждшая.

Пісня 8

Ірмос: Царя Небєснаго, Єгоже поють вої ангельстїї, хвалїте і превозносїте во вся вїки.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Пѡмощї яже от Тебѣ трѣбующїя не презри, Дїво, поющїя і превозносящїя Тя во вїки.

Пресвятая Богородице, спаси нас.

Неможеніє душї моєя ісцїляєши і тїлєснїя болїзни, Дїво, да Тя прославлю, Чїстая, во вїки.

Слава: Ісцїленїй богáтство ізливаєши вїрно поущим Тя, Дїво, і превозносящим неизреченное Твоє Рѡждествѡ.

І нїні: Напа́стей Ти прило́ги отгоня́єши і страсте́й нахо́ди, Ді́во; ті́мже Тя по́ем во
вся ві́ки.

Пісня 9

Ірмос: Воі́стину Богоро́дицю Тя іспові́дуем, спасе́ннії Тобо́ю, Ді́во Чі́стая, с
безплóтними лі́ки Тя велича́юще.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

То́ка слез мо́їх не отврати́ся, Я́же от вся́кого лиця́ вся́ку слéзу от'е́мшаго, Ді́во, Христа́
ро́ждшая.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

Ра́дости мо́є се́рдце іспóлни, Ді́во, Я́же ра́дости прие́мшая ісполне́ние, гріхо́вную
печа́ль потребля́ючи.

Пресвята́я Богоро́дице, спасі́ нас.

Приста́нище і предста́тельство к Теб́і прибіга́ющих бу́ди, Ді́во, і стіна́ неруши́мая,
прибі́жище же, і покрóв, і весе́ліє.

Сла́ва: Сві́та Твоє́го заря́ми просві́ті, Ді́во, мрак неві́дінія отгоня́ючи, благові́рно
Богоро́дицю Тя іспові́дающих.

І нїні: На мі́сті озлобле́нія немо́щі смири́вшася, Ді́во, ісцілі́, із нездра́вія во здра́віє
претворя́ючи.

Стихири, глас 2

Ви́шшую небéс і чі́стшую сві́тлостей со́лнечних, іза́вльшую нас от кля́тви, Владі́чицю
мі́ра пі́снями почт́ім.

От мно́гих мо́їх гріхо́в немощству́єть ті́ло, немощству́єть і душá моя́; к Теб́і прибіга́ю,
Благода́тній, надéждо ненаде́жных, Ти ми помози́.

Владі́чице і Ма́ти Іза́вителя, прийми́ молéніє недостóйних раб Тво́їх, да
ходата́йствуєши к Ро́ждшемуся от Тебе́; о Владі́чице мі́ра, бу́ди Хода́таїця!

По́ем прилі́жно Теб́і пі́снь нїні, всепі́той Богоро́диці, ра́достно: со Предте́чею і всі́ми
святі́ми моли́, Богоро́дице, е́же уще́дрити ни.

Вся А́нгелов во́инства, Предте́че Госпо́день, Апóстолов двоенаде́сятице, святі́ї всі с
Богоро́дицею, сотвори́те моли́тву, во е́же спасті́ся нам.

Молитви до Пресвятої Богородиці

Царіце моя преблагая, Надéждо моя Богорóдице, Приятелище сїрих і стрáнних Предстáтельнице, скорб'ящих Рáдосте, обідимих Покровітельнице! Зрїши мою бідú, зрїши мою скорб, помозї мі яко нéмощну, окорми м'я яко стрáнна. Обїду мою віси, разрїши ту, якоже волиши: яко не їмам інія пóмоцї рáзві Тебé, ні інія Предстáтельницї, ні благїя Утїшительницї, тóкмо Тебé, о Богомáти; яко да сохраниши м'я і покрїєши во віки вікóв. Амїнь.

К кому возопію, Владїчице? К кому прибїгну в гóресті моєї, áще не к Тебї, Царїце Небéсная? Кто плач мой і воздыхáніє моé прийметь, áще не Ти, Пренепорóчная, Надéждо християн і Прибїжище нам, грїшним? Кто пáче Тебé в напáстех заститїть? Услїши úбо стенáніє моé і приклонї úхо Твоé ко мні, Владїчице, Мáти Бóга моего, і не прéзри мене, трéбующого Твоєя пóмоцї, і не отрини мене, грїшнаго. Вразумї і научї м'я, Царїце Небéсная; не отступї от мене, рабá Твоєгó, Владїчице, за роптáніє моé, но бúди мні Мáти і Застúпниця. Вручáю себе мїлостивому покрóву Твоєму: приведї м'я, грїшнаго, к тїхой і безм'ятéжній жїзні, да плáчуся о грїсїх моїх. К кому бо прибїгну повїнний аз, áще не к Тебї, уповáнію і прибїжищу грїшних, надéждою на неїзречéнну мїлость Твою і щедрóти Твоя окриляем? О Владїчице, Царїце Небéсная! Ти мні уповáніє і прибїжище, покрóв і заступлєніє, і пóмоц. Царїце моя преблагая і скóрая Застúпнице! Покрїй Твоїм ходáтайством моя прегрїшєнія, заститї мене от враг вїдимих і невїдимих, ум'ягчї сердця злих челоуїк, возстающих на м'я. О Мáти Гóспода моего Творця! Ти еси кóрень дївства і неув'ядáемий цвіт чистотї. О Богородїтельнице! Ти подáждь мі пóмоц немощствующєму плотськїми стрáстьми і болїзнующєму сéрдцем: єдино бо Твоé і с Тобóю Твоєгó Сїна і Бóга нáшего їмам заступлєніє, і Твоїм пречúдным заступлєнієм да избáвлюся от всякїя бїдї і напáсти, о Пренепорóчная і Преслáвная Бóжия Мáти Марїє. Тїмже со уповáнієм глагóлю і вопїю: рáдуйся, Благодáтная, рáдуйся, Обрáдованная, рáдуйся, Прєблагословєнная, Госпóдь с Тобóю.

Канон Ангелу Хранителю

Тропар, глас 6

Ангеле Божий, хранителю мой святій, живót мой соблюди во стрáсі Христá Бóга, ум мой утверди во íстиннім путі і к любві гóрній уязви⁴⁰ дúшу мою, да тобою направляем получú от Христá Бóга вéлію мýлость.

Слава Отцú, і Сíну, і Свято́му Дúху, і нíні, і прíсно, і во віки вікóв. Амíнь.

Богородичен

Святáя Владíчице, Христá Бóга нáшего Мáти, я́ко всіх Творця́ недоумéнно рóждшая, моли́ благасть Егó всегдá со хранителем мо́ім А́нгелом спасти́ дúшу мою́, страстьми́ одержímую, і оставлéние грíхóв даровáти мí.

Канон, глас 8

Пісня 1

Ирмо́с: По́йм Го́сподеві, проведшему лю́ди Свою́ сквозі́ Чермнóе мо́ре, я́ко є́дин сла́вно просла́вися.

Исусу: *Го́споди Исúсе Христé, Бо́же мой, помíлуй м'я.*

Пісьнь воспíти і восхвалíти, Спа́се, Твоєгó раба́ достóйно сподóби безплóтному А́нгелу, наста́внику і хранителю́ моєму́.

Приспів: *Святíй А́нгеле Божий, хранíтелю мой, моли́ Бóга о мні.*

Є́дин аз в неразу́мíі і в лíності нíні лежú, наста́вниче мой і хранителю́, не оста́ви мене́, погиба́юща.

Сла́ва: Ум мой твоєю́ моли́твою напра́ви творíти мí Бóжія повелíнія, да получú от Бóга отда́ние грíхóв, і ненавídити мí злих наста́ви м'я, молю́ся ті.

І нíні: Моли́ся, Дівíце, о мні, рабі́ Твоє́м ко Благода́телю со хранителем мо́ім А́нгелом, і наста́ви м'я творíти за́повіді Сíна Твоєгó і Творця́ моєгó.

Пісня 3

Ирмос: Ти єсі́ утверждéние притека́ющих к Тебí, Го́споди, Ти єсі́ світ омрачéнных, і

⁴⁰ К любві гóрній уязви́ дúшу мою́ — тут слово “уязви” вживається в переносному значенні, тобто доторкнись чутливо, спровокуй до любові.

поётъ Тя дух мой.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Все помишленіє моє і дýшу мою к тебї возложїх, хранітелю мой; ти от всякія м'я напáсти вràжия избáви.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Враг попіраєть м'я, і озлобляєть, і поучаєть всегда творіти своя хотїнія; но ти, наставниче мой, не оста́ви мене́ погібáюща.

Сла́ва: Піти піснь со благодаренієм і усердієм Творцю і Бóгу даждь ми, і тебї, благому Ангелу хранітелю моему; избáвителю мой, зміи м'я от враг озлобляющих м'я.

І нїні: Ісцїлі, Пречїстая, моя многонедужняя стру́пи, яже в душі, прожені врагї, їже прїсно борю́ться со мною.

Гóсподи, помїлуй. [Тричі]

Сїдален, глас 2

От любвѣ душѣвнїя вопїю ти, хранітелю моея душі, всесвятий мой Ангеле: покрїй м'я і соблюди́ от лукаваго ловленїя всегда́ і к жїзні наста́ви небесній, вразумляя, і просвїща́я і укрїпля́я м'я.

Сла́ва Отцю́, і Сїну, і Свято́му Дýху, і нїні, і прїсно, і во віки віко́в. Амінь.

Богородичен

Богорóдице безневїстная, Пречїстая, Яже без сіменї рóждши всіх Владїку, Того́ со Ангелом хранітелем моїм молї избáвити ми ся всякаго недоумїнія і да́ти умиленіє і світ душі моєй і согрїшенієм очищеніє, Яже єди́на вскорї заступáющи.

Пісня 4

Ірмос: Услїшах, Гóсподи, смотрѣнія Твоєго́ таїнство, разумїх діла́ Твоя́ і просла́вих Твоє́ Божество́.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Моли́ Человіколюбця́ Бóга ти, хранітелю мой, і не оста́ви мене́, но прїсно в мірі житїє моє́ соблюди́ і пода́ждь ми спасеніє необорїмое́.

Святій Ангеле Божий, хранітелю мой, молі Бóга о мні.

Яко заступника і хранителя животу моему приєм тя от Бóга, Ангеле, молю тя, святий, от всяких м'я бід свободи.

Слава: Мою скверность твоєю святинею очисти, хранителю мой, і от части шуїя⁴¹ да отлучен буду молитвами твоїми і причастник слави явлюся.

І нині: Недоумініє предлежить ми от обишедших м'я зол, Пречистая, но избави м'я от них скоро: к Тебi бо единой прибигох.

Пісня 5

Ірмос: Утреннююще вопієм Ти: Господи, спаси ни; Ти бо еси Бог наш, развi Тебe иного не вiми.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Яко імія дерзновеніє к Бóгу, хранителю мой святий, Сего умоли от оскорбляющих м'я зол избавити.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Світе світлий, світло просвіти душу мою, наставниче мой і хранителю, от Бóга данний ми Ангеле.

Слава: Спяща м'я злі тяготою гріховною, яко бдяща сохрани, Ангеле Божий, і возстави м'я на славословіє моленієм твоїм.

І нині: Маріє, Госпоже Богородице безневiстная, надеждо вiрних, вражiя возношенiя низложi, поущия же Тя возвесели.

Пісня 6

Ірмос: Ризу мні подаждь світлу, одійся світлом яко ризою, многомилостиве Христe Бóже наш.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Всяких м'я напастей свободи і от печалей спаси, молюся ти, святий Ангеле, данний ми от Бóга, хранителю мой добрий.

Святий Ангеле Божий, хранителю мой, моли Бóга о мні.

Освіти ум мой, блаже, і просвіти м'я, молюся ти, святий Ангеле, і мислити ми полeзная всегда настави м'я.

⁴¹ от части шуїя — від участі тих, що стоять по ліву руку

Сла́ва: Уста́ви се́рдце моє́ от настоя́щаго м'яте́жа і бді́ти укрі́пі м'я во благи́х, храни́телю мой, і наста́ви м'я чу́дно к тишині животи́ній.

І ніні: Сло́во Бо́жие в Тя всели́ся, Богоро́дице, і чело́віком Тя пока́за́ небесну́ю лі́ствицю; Тобо́ю бо к нам Ви́шній соше́л єсть.

Го́споди, поми́луй. [Тричі]

Сла́ва Отцо́у, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, і ніні, і прісно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Кондак, глас 4

Яві́ся мні милосе́рд, свя́тій А́нгеле Го́сподень, храни́телю мой, і не отлуча́йся от мене́, скве́рнаго, но просві́ти м'я сві́том неприкосно́венним і сотвори́ м'я досто́йна Ца́рствія Небе́снаго.

Ікос: Уничи́женну́ю ду́шу мою́ мно́гими собла́зни ти, свя́тій предста́телю, неізре́чення сла́ви небе́сна сподо́би, і піве́ць с лі́ки безплотни́х сил Бо́жих, поми́луй м'я і сохрани́, і по́мисли до́брими ду́шу мою́ просві́ти, да твоєю́ сла́вою, А́нгеле мой, обогащ́уся, і низложи́ зломі́слящія мні враги́, і сотвори́ м'я досто́йна Ца́рствія Небе́снаго.

Пісня 7

Ірмос: От Іуде́ї доше́дше о́троци в Вавило́ні іногда́, віро́ю Трої́чеською пла́мень пе́щний попра́ша, пою́ще: отце́в Бо́же, благосло́вен єси́.

Свя́тій А́нгеле Бо́жий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

Милостив бу́ди ми і умоли́ Бо́га, Го́сподень А́нгеле, імію́ бо тя засту́пника во всем живото́і мо́єм, наста́вника же і храни́теля, от Бо́га дарова́ннаго ми во ві́ки.

Свя́тій А́нгеле Бо́жий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

Не оста́ви в путь ше́ствую́щія душі́ моє́я ока́яння убі́ти разбо́йником, свя́тій А́нгеле, я́же ти от Бо́га преда́на бисть непоро́чне, но наста́ви ю́ на путь пока́янія.

Сла́ва: Всю́ посра́млену́ ду́шу мою́ привожду́ от лука́вих ми по́мисл і ді́л, но предва́ри, наста́вниче мой, і ісці́леніє ми пода́ждь бла́гими по́мисли, уклоня́ти ми ся все́гда на пра́вля стезі́.

І ніні: Прему́дрости іспо́лни всіх і крі́пости Боже́ственнія, Іпостáсная Прему́дросте Ви́шняго, Богоро́диці ра́ди, віро́ю вопію́щих: оте́ць на́ших Бо́же, благосло́вен єси́.

Пісня 8

Ірмос: Царя Небеснаго, Єгоже поють вої ангельстії, хваліте і превозносите во вся віки.

Святі́й А́нгеле Божий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

От Бо́га по́сланный, утверди́ живо́т мой, раба́ твоєго́, преблагі́й А́нгеле, і не оста́ви мене́ во віки.

Святі́й А́нгеле Божий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

А́нгела тя су́ща блага́, душі́ моєя́ наста́вника і храни́теля, преблаже́нне, воспи́ваю во віки.

Сла́ва: Буди́ ми покрóв і забра́ло в день іспита́нія всіх чело́вік, во́ньже огне́м іскуша́ються діла́ блага́я же і зла́я.

І ніні: Буди́ ми помі́шниця і тишина́, Богоро́дице Присноді́во, рабу́ Твоєму́, і не оста́ви мене́ лишéна бі́ти Твоєго́ владі́чества.

Пісня 9

Ірмос: Воістину Богородицю Тя ісповідуем, спасеннії Тобою, Діво чистая, с безплотними ліки Тя величающе.

Ісусу: Го́споди Ісусе Христе́, Бо́же мой, поми́луй м'я.

Помілуй м'я, єди́не Спа́се мой, я́ко мило́стив еси́ і милосе́рд, і пра́ведних ликóв сотвори́ м'я прича́тника.

Святі́й А́нгеле Божий, храни́телю мой, моли́ Бо́га о мні.

Ми́слити ми́ присно і твори́ти, Госпо́день А́нгеле, блага́я і полéзная да́руй, я́ко си́льна яви́ в немо́щі і непоро́чна.

Сла́ва: Я́ко імі́я дерзнове́ніє к Царю́ Небесно́му, Того́ моли́ с про́чими безплотними поми́ловати м'я, ока́яннаго.

І ніні: Мнóго дерзнове́ніє іму́щи, Ді́во, к Вопло́щшемуся із Тебе́, преложи́ м'я от уз і разріше́ніє ми́ пода́ждь і спасе́ніє моли́твами Твої́ми.

Молитва до Ангела Хранителя

А́нгеле Хри́стов святі́й, к тебі́ припа́дая, молю́ся, храни́телю мой святі́й, прида́нний мні на соблюде́ніє душі́ і ті́лу моєму́ грішному́ от свята́го креще́нія, аз же своєю́ ліно́стію і своі́м злим обі́чаєм прогні́вах твою́ пречи́стую сві́тлость і отгна́х тя от себе́

всіми стúдними діли: лжа́ми, клеветáми, за́вистію, осужде́нієм, презо́рством⁴², непоко́рством, братоненавиді́нієм і злопомні́нієм, сребролю́бієм, прелюбоді́янієм, я́ростію, ску́постію, об'яде́нієм без сítости і опівством, многоглаго́ланієм, зли́ми по́мисли і лука́вими, го́рдим обі́чаєм і блúдним возбіше́нієм, імій самохоті́ніє на вся́кое плотсько́є вожде́лініє. О зло́е мо́є произво́леніє, е́гоже і ско́ти безсловесні́ї не творя́ть! Да ка́ко возмо́жеши воззрі́ти на м'я ілі́ приступі́ти ко мні, áки псу смердя́щому? Кото́рима очі́ма, А́нгеле Христо́в, воззрі́ши на м'я, опле́тшася злі во́ гну́сних ділі́х? Да ка́ко у́же возмо́гу отпу́щенія просі́ти го́рким і злим мо́ім і лука́вим дія́нієм, в ня́же впáдаю по вся́ дні і но́щі, і на вся́к час? Но молю́ся ті припа́дая, храни́телю мой свя́тій, умилосе́рдися на м'я, грі́шнаго і недосто́йнаго раба́ твоєго́ [ім'я], бу́ди мі помо́щник і засту́пник на зла́го моєго́ сопро́тивника свя́тими тво́їми моли́твами, і Ца́рствія Бо́жия прича́тника м'я сотвори́ со всі́ми свя́тими всегда́, і ні́ні, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

⁴² Презо́рство —погорда.

Часи Святої Пасхи

На Великдень і протягом усього Світлого тижня християни читають (або співають) удома не звичайні ранішні та вечірні молитви, а так звані Великодні часи.

Во ім'я Отця, і Сїна, і Святаго Духа. Амінь.

Господи Ісусе Христе, Сїне Божий, молитв ради Пречїстїя Твоєя Матере, преподобних і богоносних отець наших, і всіх святїх помїлуй нас. Амінь.

Христос Воскресе із мертвих, смертю смерть поправ, і сущим во гробїх живот даровав. [Тричі]

Глас 6

Воскресєніє Христово відівше, поклонїмся Святому Господу Ісусу, єдиному безгрішному. Кресту Твоєму поклоняємся, Христе, і святєе Воскресєніє Твоє поєм і славім, Ти бо єси Бог наш, разві Тебє інєго не знаєм, ім'я Твоє іменуєм. Прийдїте всі вірнії, поклонїмся Святому Христову Воскресєнію; се бо прїйде Крестом радость всему мїру. Всегда благослов'яще Господа, поєм воскресєніє Єго, расп'ятїє бо претерпїв, смертю смерть разруші. [Тричі]

Іпакої, глас 4:

Предварївшїя утро, яже о Марїї, і обрїтшїя камень отвалєн от гроба, слїшаху от Ангела: во світі присносущнїм Сущаго с мертвими что іщите яко чоловіка? Відїте гробнїя пеленї, тецїте і мїру проповїдите, яко воста Господь, умертвївий смерть, яко єсть Син Бєга, спасающаго род чоловічєський. [Один раз]

Кондак, глас 8

Аще і во гроб снизшел єси, Безсмертне, но адову разрушил єси сілу і воскресл єси яко побїдїтель, Христе Бже, женам мироносїцям віщавїй: радуїтесь! І Твоїм Апостолом мир даруяй, падшим подай воскресєніє. [Один раз]

І тропарї:

Во гробї плотськи, во адї же с душею яко Бог, в раї же с разбїйником і на престолї бил єси, Христе, со Отцем і Духом, вся ісполняй Неопїсанный.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу.

Яко Живоносець, яко рай краснїйшїй, воїстину і чертога всякаго царьсакаго показася світлїйшїй, Христе, гроб Твой, істочник нашего воскресєнія.

І нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Вишняго освященное Божественное селение, радуйся. Тобою бо дадеся радость, Богородице, зовущим: благословенна Ти в женах еси, Всенепорочная Владичице.

Потім, Господи, помилуй. [40 разів]

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Честнїйшую Херувїм і славнїйшую без сравненїя Серафїм, без істлїнїя Бoga Слова рождшую, сущую Богородицю Тя величаєм.

Молїтвами святїх отець наших, Господи Ісусе Христє, Бoже наш, помилуй нас. Амінь.

І знову співаємо: Христос воскресє із мєртвих, смєртю смерть поправ, і сущим во гробїх живот даровав. [Тричі]

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нині і присно, і во віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. [Тричі]

Господи Ісусе Христє, Сїне Божий, молїтв ради Пречїстїя Твоєя Матере, преподобних і богоносних отець наших, і всїх святїх, помилуй нас. Амінь.

Канон Воскресінню Христовому (Святої Пасхи)

Тропар, во глас 5

Христос Воскресе із мёртвих, смёртю смерть попрáв, і сущим во гробіх живót даровáв.

Перший стих: Да воскреснет Бог і расточáться вразі Єгó, і да біжáть от лиця Єгó ненавидящїи Єгó. Христос Воскресе: [один раз].

Другий стих: Яко ісчезáеть дим, да ісчезнуть, яко тáеть воск от лиця огня. Христос Воскресе: [один раз].

Третій стих: Тáко да погібнуть грїшници от лиця Бóжия, а прáведници да возвеселятьсá. Христос Воскресе: [один раз].

Четвертий стих: Сей день, єгóже сотвори Господь, возрадуємся і возвеселїмся вонь. Христос Воскресе: [один раз].

Слáва: Христос Воскресе: [один раз].

І нїні: Христос Воскресе: [один раз].

Пасхальний канон, творіння святого Іоанна Дамаскина, глас 1. Пісня 1

Ірмос: *Воскресєнія день, просвітїмся, людїє: Пáсха, Господня Пáсха! От смёрти бо к жїзні, і от землі к небесї Христос Бог нас преведє, побїднуну поющия.*

Приспів: *Христос Воскресе із мёртвих.*

Очїстим чўвствїя і ўзрим непристўпним свїтом Воскресєнія Христá блистающася, і “Рáдуйтеся!” рекущa, ясно да услышим, побїднуну поюще.

Приспів: *Христос Воскресе із мёртвих.*

Небесá ўбо достóйно да веселятьсá, землjá же да рáдуєтьсá, да прáзднуєть же мир, вїдимий же весь і невїдимий: Христос бо востá, веселїє вїчноє.

Слáва: Умерщвлєнія предїл сломїла єсї, вїчну ю жїзнь рóждшая Христá, із грóба возсіявшого днесь, Дїво Всенепорóчная, і мир просвітївшого.

І нїні: Воскрéшаго відівши Сїна Твоєго і Бóга, радуєся со Апóстоли, Богоблагодáтна Чїстая, і ёже “Радуєся!” пéрвіє, яко всіх радости вина́, восприяла еси́, Богома́ти Всенепорóчна.

Пісня 3

Ірмос: *Прийдїте пїво пі́м но́воє, не от ка́мене непло́дна чудодї́моє, но нетлі́ня істо́чник, із грóба одождї́вша Христá, в Нёмже утверждáємся.*

Приспів: *Христóс Воскрéсе із мёртвих.*

Нїні вся іспóлнишася свїта, нéбо же і земля́, і преіспóдня; да прáзднуєть ўбо вся твар востáніє Христóво, в Нёмже утверждáється.

Приспів: *Христóс Воскрéсе із мёртвих.*

Вчерá спогребóхся Тебї́, Христé, совостаю́ днесь воскресу́ Тебї́, сраспина́хся Тебї́ вчерá, Сам м'я спросла́ви, Спа́се, во Цáрствїї Твоём.

Сла́ва: На нетлі́нную жизнь прихожду́ днесь б́лагостию́ Ро́ждшагося із Тебе́, Чїстая, і всім концём свїт обліста́вшаго.

І нїні: Бóга, Ёго́же родила́ еси́ плóтію, із мёртвих, якоже речé, воста́вша відівши, Чїстая, лику́й, і Сего́ яко Бóга, Пречїстая, возвелича́й.

Іпакої́, глас 4

Предварї́вша ўтро, я́же о Марїї́, і обрї́тша ка́мень отвалéн от грóба, слї́шаху от А́нгела: во свї́ті присносу́щнім Су́щаго с мёртвими что́ іщите́ яко́ чолові́ка? Відїте грóбнїя пеленї́, теці́те і міру́ проповідите́, яко́ воста́ Господь, умертві́вий смерть, яко́ есть Син Бóга, спаса́ющаго род чолові́чеський.

Пісня 4

Ірмос: *На Божéственнїй стра́жі Богоглаго́ливий Авваку́м да ста́неть с на́ми і пока́жеть свїтоно́сна А́нгела, я́сно глаго́люща: днесь спасéніє мі́ру, яко́ Воскрéсе Христóс, яко́ Всесї́лен.*

Приспів: *Христóс Воскрéсе із мёртвих.*

Мужеський ўбо пол, яко́ развэ́рзий дї́вственну́ю утробу́, яві́ся Христóс, яко́ чолові́к же, А́гнецъ наречéся; непорóчен же, яко́ невкўсен сквэ́рни, на́ша Пáсха, і яко́ Бог істинен, совершéн речéся.

Приспів: *Христóс Воскрéсе із мёртвих.*

Яко єдинолітний агнець, благословенний нам вінець Христос, волею за всіх заклан бисть, Пасха чистительная, і паки із гроба красное правди нам возсія Солнце.

Приспів: *Христос Воскресе із мертвих.*

Богоотець убо Давід пред сінним ковчегом скакаше іграя, людіе же Божії святії, образів сбитіе зряще, веселімся Божественні, яко Воскресе Христос, яко Всесилен.

Слава: Создавий Адама, Твоєго праотця, Чистая, зіждеться от Тебє, і смертнеє жилище разорі Своєю смертію днесь, і озарі вся Божественними блистаньми Воскресєнія.

І нині: Єгоже родила єсі Христа, прекрасно із мертвих возсіявша, Чистая, зрящи, добра і непорочная в женах і красная, днесь во спасєніе всіх, со Апостоли радуючися, Того прославляй.

Пісня 5

Ірмос: *Утренюем утреннюю глубокую і, вмїсто міра, піснь принесем Владїці, і Христа узрим, правди Солнце, всім жизнь возсіяюща.*

Приспів: *Христос Воскресе із мертвих.*

Безмірнеє Твоє благоутробіє адовими ўзами содержимїи зряще, к світу ідяху, Христє, весєлими ногами, Пасху хваляще вічную.

Приспів: *Христос Воскресе із мертвих.*

Приступим, священоснії, ісходящу Христу із гроба, яко жениху, і спразднуїм любопразднственними чїньми Пасху Божию спасительную.

Слава: Просвіщається Божественними лучами і живоносними Воскресєнія Сїна Твоєго, Богомати Пречистая, і радости ісполняється благочестївих собраніе.

І нині: Не развєрзл єсі вратá дївства в воплощенїи, гроба не разрушил єсі печатей, Царю создáнія; отонудуже, воскресшаго Тя зрящи, Мати радовашєся.

Пісня 6

Ірмос: *Снизшел єсі в преїсподняя землі і сокрушил єсі вереї вічния, содержация св'язання, Христє, і триднєвен, яко от кїта Іона, воскресл єсі от гроба.*

Приспів: *Христос Воскресе із мертвих.*

Сохранів ціла зна́менія, Христé, воскресл еси́ от грóба, ключі́ Ді́ви не вреді́вий в рождестві́ Твоём, і отвéрзл еси́ нам райські́я двéрі.

Приспів: *Христос Воскресе из мертвих.*

Спа́се мой, живо́е же і неже́ртвенное заколе́ніє, яко Бог Сам Себе́ во́лею привéд Отцю́, совоскресі́л еси́ всеро́днаго Ада́ма, воскрес от грóба.

Сла́ва: Возведéся дрéвле держі́мое смéртию і тлі́нієм, воплоті́вшись от Твоєго́ пречі́стаго чре́ва, к нетлі́нній і присносу́щній жи́зні, Богоро́дице Ді́во.

І ніні: Сніде в преіспóдня землі́, в ложе́сна Тво́я, Чі́стая, сше́дий, і вселі́вийся, і воплоті́вийся па́че ума́, і воздві́же с Собо́ю Ада́ма, воскрес от грóба.

Кондак, глас 8

А́ще і во гроб снизше́л еси́, Безсмéртне, но а́дову разруші́л еси́ сі́лу, і воскресл еси́, яко побі́дитель, Христé Бо́же, жена́м миронóсицям віща́вий: ра́дуйтеся! і Твоі́м апóстолом мир да́руяй, па́дшим пода́й воскресéніє.

Ікос: Ё́же прэ́жде со́лнца Со́лнце заше́дшее іно́гда во гроб, предва́риша ко ўтру, і́щущия яко дне миронóсиці́ ді́ви, і другá ко друзі́й вопі́яху: о другі́ні! Прийді́те, воня́ми пома́жем Ті́ло живонóсное і погребéнное, плоть воскресі́вшего па́дшаго Ада́ма, лежа́щую во грóбі. І́дем, потщі́мся, якоже волсві́, і поклоні́мся, і принесéм мі́ра яко да́ри, не в пелена́х, но в плащани́ці обві́тому, і пла́чим, і возопі́ім: о Владі́ко, воста́ни, па́дшим пода́й воскресéніє.

Далі промовляємо во глас 6:

Воскресéніє Хресто́во віді́вше, поклоні́мся Свято́му Го́споду Ісúсу, єди́ному безгрі́шному. Кресту́ Твоєму́ поклоня́юся, Христé, і свято́е Воскресéніє Твоє́ поéм і сла́вим, Ти бо еси́ Бог наш, ра́зві Тебе́ іно́го не зна́ем, і́м'я Твоє́ імену́ем. Прийді́те всі ві́рнії, поклоні́мся свято́му Хресто́ву Воскресéнію; се бо при́йде Крестом ра́дость все́му мі́ру. Всегда́ благослов'я́ще Го́спода, поéм Воскресéніє Єго́, расп'я́тіє бо претерпі́в, смéртию сме́рть разруші́. [Тричі́]

Воскрéс Ісúс от грóба, якоже прорече́, даде́ нам живо́т ві́чний і ве́лію мі́лость. [Тричі́]

Пісня 7

Ірмос: *Отроки от пещи изба́зивий, бив Челові́к, стра́ждетъ, яко смéртен, і стра́стію смéртное в нетлі́нія облачі́ть благолі́піє, єди́н благословéн отце́в Бог і препросла́влен.*

Приспів: *Христос Воскресе из мертвих.*

Жені с міри богомудрія в слід Тебє течáху: Єгóже я́ко ме́ртва со слезáми іскáху, поклонішася ра́дующияся живóму Бóгу, і Пáсху та́йную Тво́ім, Христé, ученико́м благовістíша.

Приспів: *Христóс Воскрéсе із ме́ртвих.*

Сме́рти прáзднуем умерщвлéніє, áдово разрушéніє, інóго житі́я ві́чного начáло і, ігра́юще, поéм Винóвнаго, єди́наго благословéннаго отцéв Бóга і препрослáвленнаго.

Приспів: *Христóс Воскрéсе із ме́ртвих.*

Я́ко воістину священна́я, і всепрáзднственна́я сія спасітельна́я но́щ, і світоза́рна́я, світоно́снаго дне востáнія сýщи провозві́стниця, в не́йже безлі́тний Сві́т із грóба плóтськи всім возсі́я.

Слáва: Умертві́в Син Тво́й сме́рть, Всенепорóчна́я, днесь, всім сме́ртним пребивáющий живóт во ві́ки віко́в даровá, єди́н благословéнный отцéв Бог і препрослáвленный.

І н́ні: Всім Цáрству́яй создáнієм, бив чело́вік, вселі́ся во Тво́ю Богоблагодáтна́я утрóбу, і расп'я́тіє претерпíв і сме́рть, воскрéсе боголі́пно, совозста́вив нас я́ко Всесі́лен.

Пісня 8

Ірмос: *Се́й наречéнный і святі́й день, єди́н суббо́т цар і госпо́дь⁴³, прáздников прáздник і торжество́ єсть торжéств: во́ньже благослові́м⁴⁴ Христá во ві́ки.*

Приспів: *Христóс Воскрéсе із ме́ртвих.*

Прийді́те но́ваго виногра́да рождéнія, Божéственнаго весéлія, в нарóчитом дні Воскресéнія, Цáрствія Христóва приобщíмся, пою́ще Єгó я́ко Бóга во ві́ки.

Приспів: *Христóс Воскрéсе із ме́ртвих.*

Возведі́ о́крест о́чі тво́ї, Сіóне, і виждь: се бо прийдо́ша к теб́і, я́ко богосві́тлая світі́ла, от за́пада, і сі́вера, і мо́ря, і востóка ча́да тво́я, в теб́і благослов'я́щя́ Христá во ві́ки.

Приспів: *Пресвята́я Тро́йце, Бо́же наш, слáва Теб́і.*

⁴³ *Єди́н суббо́т цар і госпо́дь* — над усім суботами єдиний цар і пан (головний).

⁴⁴ *Благослові́м* — тут наказовий спосі́б, на відміну від *благослові́м* далі в цій пісні.

О́тче Вседержителю, і Сло́ве, і Ду́ше, тремі соєдиняємоє во Іпостáсіх Єстество́, Пресу́щественне і Пребоже́ственне, в Тя кресті́хомся і Тя благословім во вся ві́ки.

Сла́ва: Прийде Тобо́у в мир Господь, Ді́во Богоро́дице, і чре́во а́дово расто́рг, смёртним нам воскресє́ніє дарова́: ті́мже благословім Єго́ во ві́ки.

І ні́ні: Всю низложі́в смёрти держа́ву Син Твой, Ді́во, Своім Воскресє́нієм, я́ко Бог крі́пкий совознесє́ нас і обожі́: ті́мже воспіва́ем Єго́ во ві́ки.

Пісня 9

Приспіви на 9-й пісні: Вели́чить душа́ моя́ воскресшаго триднє́вно от гроба́, Христа́ Жизнода́вця.

Ірмос: *Світійся, світійся, но́вий Іерусали́ме, сла́ва бо Господня́ на тебі́ возсія́. Ликуй ні́ні і веселійся, Сіоне́. Ти же, Чі́стая, красуйся, Богоро́дице, о воста́нні Рождества́ Твоєго́.*

Приспіви: Вели́чить душа́ моя́ волею́ страда́вша, і погребє́нна, і воскресшаго триднє́вно от гроба́.

Хри́сто́с — но́вая Па́сха, же́ртва жива́я, А́гнецъ Бо́жий взє́мляй грі́хи мі́ра.

А́нгел вопія́ше Благода́тній: чі́стая Ді́во, ра́дуйся, і па́ки реку́, ра́дуйся! Твой Син Воскрє́се триднє́вен от гроба́ і ме́ртвия воздві́гнувий, лю́діє, веселі́теся.

Приспіви: Возбуді́л єсі́, усну́в, ме́ртвия от ві́ка, ца́рськи рика́вий, я́ко от Іу́ди лев.

Магдалі́на Марі́я притече́ ко гробу́ і Христа́ віді́вши, я́ко вертогра́даря вопроша́ше.

А́нгел облиста́й женáм вопія́ше: престáните от слез, я́ко Хри́сто́с Воскрє́се.

Приспіви: Хри́сто́с Воскрє́се, смерть попрáвий, і ме́ртвия воздві́гнувий, лю́діє, веселі́теся.

Днесь вся́ка твар веселі́ться і ра́дується: я́ко Хри́сто́с Воскрє́се, і ад пліні́ся.

Днесь Владі́ка пліні́ а́да, воздві́гнувий ю́зники, я́же от ві́ка ім'я́ше лю́ті одержі́мня.

Приспіви: Вели́чить душа́ моя́ Триіпостáснаго і Неразді́льнаго Божества́ держа́ву.

Ра́дуйся Ді́во, ра́дуйся, ра́дуйся Благословє́нная, ра́дуйся Препросла́вленняя: Твой бо Син Воскрє́се триднє́вен от гроба́.

О божественнаго, о любезнаго, о сладчайшаго Твоего гласа! С нами бо неложно обещался еси бити до скончания века, Христе, Егоже, вѣрнии, утверждение надежди имуще, радуемся.

О Пасха велія і священнѣйшая, Христе! О мудросте, і Слове Божий, і Сило! подавай нам Істїе Тебѣ причащатися в невечернім дні Царствія Твоего.

Богородичні:

Слава: Согласно Діво, Тебѣ блажим вѣрнии; радуйся, двѣре Господня; радуйся, граде одушевленнїй; радуйся, Еяже ради нам нини возсія свѣт, із Тебѣ Рожденнаго із мертвих воскресенія.

І нини: Веселїся і радуйся, Божественная двѣре Свѣта, зашедий бо Ісус во гроб возсія, просїяв Солнца свѣтліе, і вѣрния вся озарїв, Богородованная Владїчице.

Єксапостиларїй. Самогласен:

Плотию уснув, яко мертв, Царю і Господи, триднѣвен воскресл еси, Адама воздвїг от тлі, і упрзднїв смерть; Пасха нетлїнїя, мїра спасенїе. **[Тричі]**

Стихири Пасхи

Глас 5

Стих: Да воскреснет Бог і расточаться вразі Єго.

Пасха священная нам днесь показася, Пасха нова святая, Пасха тайнственная, Пасха всечестная, Пасха Христос Избавитель, Пасха непорочная, Пасха великая, Пасха вѣрных, Пасха двѣри райскія нам отверзающая, Пасха всіх освящающая вѣрных.

Стих: Яко исчезает дим, да исчезнутъ.

Прийдіте от видінія, жені благовѣстниці, і Сіону рцїте: приймі от нас радости благовѣщенія Воскресенія Христова; красуйся, ликуй і радуйся, Іерусалиме, Царя Христа узрїв из гроба, яко жениха происходяща.

Стих: Тако да погибнуть грѣшници от лица Божия, а праведници да возвеселяться.

Мироносиці жені ўтру глубокую представша гробу Живодавца, обрѣтоша Ангела на камені сїдяща, і той провѣщав їм, сїце глаголаше: что іщите Живаго с мертвыми? Что плачете Нетліннаго во тлі? Шѣдше проповѣдите учеником Єго.

Стих: Сей день, егже сотвори Господь, возрадуемся і возвеселимся вонь.

Пасха красная, Пасха, Господня Пасха, Пасха всечестная нам возсія. Пасха, радостію друг друга обїмем. О Пасха! Избавленіе скорби, їбо из гроба днесь, яко от чертога, возсіяв Христос, жені радости ісполни, глаголя: проповѣдите апостолом.

Слава і нїні, глас 5: Воскресенія день, і просвітїмся торжеством, і друг друга обїмем. Рцем: братіє, і ненавїдящим нас простїм вся Воскресеніем, і тако возопїїм: Христос воскресе из мертвих, смѣртїю смерть поправ, і сущим во гробїх живот даровав.

Молитви на всяку потребу

Молитва перед споживанням їжі

Отче наш, Їже еси на Небесіх, да святїться ім'я Твоє, да прийде Царствіє Твоє, да б́удеть во́ля Твоя́, яко на Небесі і на землі. Хліб наш насущний даждь нам днесь; і оста́ви нам до́лги на́ша, якоже і ми оставля́ем должнико́м на́шим; і не введі нас во іскуше́ніє, но изба́ви нас от лука́ваго.

Або:

О́чі всіх на Тя, Го́споди, упова́ють, і Ти да́єши їм пи́щу во благовре́менїї, отверза́єши Ти ще́друю ру́ку Твою́ і исполня́єши всяко́є живо́тно благоволе́нія.

Або:

Го́споди, Ісу́се Христе́, Бо́же наш, благослови́ нам пи́щу і питі́є моли́твами Пречи́стия Твоє́я Ма́тере і всіх святї́х Твої́х, яко́ благословен еси во віки віко́в. Амінь.

Молитва після споживання їжі

Благодарім Тя, Христе́ Бо́же наш, яко насі́тил еси́ нас земні́х Твої́х благ; не лиші́ нас і Небе́снаго Твоє́го Ца́рствія, но яко́ посре́ді ученико́в Твої́х прише́л еси́, Спа́се, мир да́й їм, прийди́ к нам і спасі́ нас.

Молитва дорогою до церкви

Возвесели́хся о ре́кших мні: в дом Госпо́день по́йдем. Аз же мно́жеством ми́лости Твоє́я, Го́споди, вни́ду в дом Твой, поклоню́ся ко хра́му свято́му Твоє́му в стра́сі Твоє́м. Го́споди, наста́ви м'я пра́вдою Твоє́ю, враг мої́х ра́ди іспра́ви пред Тобо́ю путь мой, да без преткнове́нія просла́влю Єди́но Боже́ство, Отця́, і Сїна, і Свята́го Ду́ха, ніні, і прїсно, і во віки віко́в. Амінь.

Молитва Ісусова

Го́споди Ісу́се Христе́, Сїне Бо́жий, помі́луй м'я, грїшнаго.

Молитва від розсіяности під час молитви

Разсі́янный мой ум собери́, Го́споди, і олядені́вшее⁴⁵ се́рдце моє́ очисти́, яко́ Петру́ да́й мні пока́яніє, яко́ митарю́ — воздыха́ніє і яко́ блудни́ці — слези́, да ве́ліїм гла́сом звива́ю Ти: Бо́же, спасі́ м'я, яко́ єди́н Благоутро́бен і Человіко́любець.

Або:

Го́споди, а́ще кото́рую моли́тву без внима́нія прочита́л і разсі́ялся в по́мислах, прости́ і спасі́ м'я по ми́лості Твоє́й.

⁴⁵ Олядені́вшее — занедбане, поросле дрібним чагарником або іншою травою (про землю), від “оляденѣти”.

Молитва перед початком всякої справи

Царю Небесний, Утішителю, Душе Істини, Іже везді сий і вся ісполняй, Сокротище благих і жи́зни Подателю, прийди і вселися в ни, і очисти ни от всякия скверни, і спаси, Блаже, душі наша.

Тропар, глас 2

Творче і Создателю всяческих, Боже, діла рук наших к славі Твоєй начинаемая Твоім благословеніем спішно іспра́ви і нас от всякаго зла избави, яко єдин Всесілен і Человіколюбець.

Кондак, глас 6

Скорий в заступленіє і кріпкий в поміщ, предстани благодатию сили Твоєя нині і, благослови, укріпи і в совершеніє наміренія благаго діла рабів Твоіх произведи: вся бо, елика хочещи, яко Сильний Бог, творити можеш.

Молитва після всякої справи

Ісполненіє всіх благих Ти єси, Христе мой, ісполни радости і веселія душу мою і спаси м'я, яко єдин Многомилостив, Господи, слава Тебі.

Достойно єсть, яко воістину, блажити Тя, Богородицю, Присноблаженную і Пренепорочную, і Матер Бога нашего. Честнійшую Херувим і славнійшую без сравненія Серафим, без істлінія Бога Слова рождшую, сущую Богородицю, Тя величаєм.

Подяка за отримання просимого

Тропар, глас 4

Благодарні суще недостойні раби Твої, Господи, о Твоіх великих благодіяніях на нас бивших, слав'яще Тя хвалим, благословим, благодарим, поєм і величаєм Твоє благоутробіє, і рабськи любовію вопієм Ти: Благодарителю, Спасе наш, слава Тебі.

Кондак, глас 3

Твоіх благодіяній і дарів ту́не⁴⁶, яко раби непотребні, сподобльшеса, Владико, к Тебі усердно притекающе, благодареніє по силі приносим, і Тебє, яко Благодарителя і Творця слав'яще, вопієм: слава Тебі, Боже Прещедрий.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духу, і нині, і присно, і во віки віков. Амінь.

⁴⁶ Ту́не — безоплатно, задарма.

Богородичен

Богородице, християном поміщице, Твоє предстательство стяжавше рабі Твої, благодарно Тебі вопієм: радуйся, Пречистая Богородице Діво, і от всіх нас бід Твоїми молитвами всегда ізба́ви, єдина вскорі предстательствующая.

Пісня хвалебна святого Амвросія, єпископа Медіоланського

Тебе́, Бо́га, хва́лим, Тебе́, Го́спода, іспові́дуєм, Тебе́, Преві́чнаго Отця́, вся земля́ велича́ють; Тебі́ всі А́нгели, Тебі́ Небеса́ і вся Си́ли, Тебі́ Херуві́ми і Серафі́ми непреста́нними гла́си звива́ють: Свят, Свят, Свят Го́сподь Бог Савао́ф, по́лни суть Небеса́ і земля́ вели́чества сла́ви Твоє́я. Тебе́ пресла́вний Апосто́льський лик, Тебе́ проро́чеськоє хвале́бноє число́, Тебе́ хва́лить пресві́тлоє му́ченичеськоє во́їнство. Тебе́ по всей вселенні́й іспові́дуєть Свята́я Це́рков, Отця́ непости́жимаго вели́чества, покланя́емаго Твоєго́ істиннаго і Єдиноро́днаго Си́на і Свята́го Уті́шителя Ду́ха. Ти, Царю́ сла́ви, Христе́, Ти Отця́ Присносу́щний Син еси́. Ти, ко́ ізбавле́нню прие́мля чело́віка, не возгнуша́лся еси́ Ді́вичеськаго чре́ва. Ти, одолі́в сме́рти жа́ло, отве́рзл еси́ віру́ющим Ца́рство Небе́сноє. Ти одесну́ю Бо́га сіди́ши во сла́ві Отче́й, Судія́ при́йти віри́шися⁴⁷. Тебе́ у́бо про́сим: помози́ рабо́м Твоі́м, і́хже Честно́ю Кро́вію іску́пил еси́. Сподоби́ со святы́ми Твоі́ми в ві́чній сла́ві Твоє́й ца́рствовати. Спасі́ лю́ди Тво́я, Го́споди, і благослови́ досто́яніє Твоє́, іспра́ви я, і вознесі́ і́х во ві́ки; во вся дні́ благослови́м Тебе́ і восхва́лим і́м'я Твоє́ во вік і во вік ві́ка. Сподоби́, Го́споди, в день сей без грі́ха сохра́нитися нам. Помі́луй нас, Го́споди, помі́луй нас. Бу́ди ми́лость Тво́я, Го́споди, на нас, я́коже упова́хом на Тя. На Тя, Го́споди, упова́хом, да не постиді́мся во ві́ки. Амі́нь.

Молитва святого Єфрема Сиріна

Го́споди і Владі́ко живота́ моєго́, дух пра́здности, уні́нія, любонача́лія і пра́здносло́вія не даждь ми́. [Поклі́н вели́кий]

Дух же ці́ломудрі́я, смиренномудрі́я, терпі́нія і любве́ да́руй ми́, рабу́ Твоєму́. [Поклі́н вели́кий]

Є́й, Го́споди, Царю́, да́руй ми́ зрі́ти моя́ прегрі́шенія і не осужда́ти бра́та моєго́, я́ко благослове́н еси́ во ві́ки віко́в. Амі́нь. [Поклі́н вели́кий]

Молитва перед читанням Євангелія

Возсія́й в серцях на́ших, Чоловіколю́бче Владі́ко, Твоєго́ Богоразу́мія нетлі́нний сві́т і мисленні́я на́ша отве́рзи о́чі во Єва́нгельських Твоі́х пропові́даній разу́мініє; вложи́ в нас і страх блаже́нних Твоі́х за́повідей, да плотські́я по́хоті́ вся попра́вше, духо́вне жите́льство про́йдем, вся я́же ко благоуго́ждєнію Твоєму́ і му́дрствующе і дію́ще. Ти бо еси́ просвіще́ніє душ і тіле́с на́ших, Христе́ Бо́же, і Тебі́ сла́ву возсила́ем со

⁴⁷ Судія́ при́йти віри́шися — ми ві́римо, що Ти прийдеш, як суддя.

Безначальним Твоїм Отцем і Всесвятим, і Благим, і Животворящим Твоїм Духом, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Або:

Господи Ісусе Христе, отвори ми уши сердечния услышати слово Твое, і разуміти і творити волю Твою, яко пришлецъ есмь на землі; не скрий от мене заповідей Твоих, но открий очи мои, да разумію чудеса от Закона Твоего; скажи мні безвістная і тайная премудрости Твоея. На Тя уповаю, Боже мой, да ми просвітиши ум і смисл світом разума Твоего не токмо чести⁴⁸ написанная, но і творити я, да не в гріх себї святых житія і словеса прочитаю, но в обновленіе, і просвіченіе, і в святіню, і в спасеніе души, і в наслідіе жи́зни вічна. Яко Ти еси просвіщаяй лежащих во тьмі і от Тебе есть всякое да́ніе блага і всяк дар совершен. Амінь.

Або:

Господи, просвіти очи мои сердечния світом разума Святаго Євангелія Твоего.

Молитва після читання Євангелія

Спаси, Господи, і помилуй раба Твоего [ім'я] словами божественнаго Євангелія, чтомими о спасеніи раба Твоего. Попали, Господи, терніе всіх его согрешеній, і да вселиться в него благодать Твоя, опаляющая, очищающая, освящающая всего человека, во ім'я Отця, і Сїна, і Святаго Духа. Амінь.

Або:

Слава Тебї, Господи Царю, Сїне Бога живаго, сподобивий м'я, недостойнаго, Божественная Твоя словеса і глас святаго Євангелія Твоего слышати; сим ўбо владичним Твоїм гла́сом укріпи м'я в покаянїи настоящия сея жи́зни прейтии нош, от всякаго избавляя м'я навїта і злѣби видимих і невидимих враг: Ти бо еси єдин сильный і царствующий во віки. Амінь.

Молитва перед початком навчання

Преблагий Господи, низпосли нам благодать Духа Твоего Святаго, дарствующаго і укріпляющаго душевния наша силы, даби, внимающе преподаваемому нам ученію, возросли ми Тебї, нашему Создателю, во славу, родителем же нашим на утешеніе, Церкви і Отечеству на пользу.

Або:

Царю Небесный, Утїшителю, Душе Істини, Іже везді сий і вся исполняй, Сокровище благих і жи́зни Подателю, прииди і вселися в ни, і очисти ни от всякия скверни, і спаси, Блаже, души наша.

⁴⁸ Чести — читати.

Молитва після навчання

Благодарім Тебє, Созд́ателю, яко сподóбил єси нас благод́ати Твоє́я, во є́же вним́ати учéню. Благослов́и на́ших нач́альников, род́ителєй і уч́ителєй, вед́ущих нас к позн́анію бла́га, і под́аждь нам силу і кр́пость к продол́женію учéня сегó.

Або:

Достóйно єсть яко во́истину блажіти Тя, Богорóдицю, Присноблаж́енную і Пренепорóчную і М́атер Бóга на́шего. Честн́ійшую Херув́им і сл́авн́ійшую без сравн́енія Сераф́им, без істл́інія Бóга Сло́ва рóждшую, с́ущую Богорóдицю Тя велича́єм.

Молитва про примноження любови

Тропар, глас 4

Сою́зом любв́е Апóстоли Твоя́ св'яз́авий, Христ́е, і нас, Твої́х вірних раб́ов, к Себ́і т́ім кр́пко св'яз́ав, твор́ити за́повіді Твоя́ і друѓ друга́ люб́ити нелице́мірно сотвори́, мо́литвами Богорóдиці, єди́не Человіко́любче.

Кондак, глас 5

Пла́менем любв́е распали́ к Теб́і серд́ця на́ша, Христ́е Бóже, да то́ю разжиѓаємі, серд́цем, мис́лю же і душ́ею, і все́ю кр́постію на́шею возлюб́им Тя, і іскренняго своє́го́ яко себ́е, і повел́інія Твоя́ храня́ще сл́авим Тя, всіх блаѓ Д́ателя.

Молитва за тих, хто ненавидить і кривдить нас

Тропар, глас 4

О расп́енших Тя мо́ливийся, любоду́шне Гóсподи, і раб́ом Твої́м о враз́іх мо́литися повел́ивий, ненав́идящих і об́идящих нас прости́, і от вся́каго зла і лука́вства к брато́любному і доброд́ітельному наста́ви жит́ельству, смире́нно мо́льбу Теб́і прино́сим, да в согл́асном єдиномис́лії сл́авим Тя, Єди́наго Человіко́любця.

Кондак, глас 5

Я́коже первомученик Твой Стефа́н о убива́ющих єго́ мо́ляше Тя, Гóсподи, і ми, припа́дающе, мо́лим: ненав́идящих всіх і об́идящих нас прости́, во є́же ні єди́ному от них нас ра́ди погі́бнути, но всім спасти́ся благод́атию Твоє́ю, Бóже Всеще́дрый.

Молитва за недужих

Тропар, глас 4

Ско́рий в заступл́енії Єдин сий, Христ́е, ско́рое свіше покажі посі́щеніє стра́ждущим раб́ом Твої́м [або: *стра́ждущему рабу́ Твоєму́ / стра́ждущей рабі́ Твоє́й*], і ізба́ви от неду́г і го́рких болі́зней, і воздві́гни, во є́же піти Тя і сл́авити непреста́нно мо́литвами Богорóдиці, єди́не Человіко́любче.

Кондак, глас 2

На одрі болізни леж́ащих [або: леж́ащаго / леж́ащую] і смёртною р́аною уязвленних [або: уязвленнаго / уязвленную], якоже іногда́ воздв́игл еси́, Спа́се, Петро́ву те́щу і разсла́бленнаго, на одрі нос́имаго, си́це і н́ині, Милосе́рде, стра́ждущих [або: стра́ждущаго / стра́ждущую] посі́ти і ісці́ли; Ти бо Єди́н еси́ недуѓи і болізни́ р́ода на́шего понес́ий і вся́ моѓий, яко́ Многоми́лостив.

Також:

Владі́ко, Вседержі́телю, Свя́тій Царю́, наказу́яй і не умерщвля́яй, утвержда́яй низпа́дающія і возводя́й низве́рженнія, тіле́сния чело́віков ско́рби ісправля́яй, мо́лимся Тебе́, Бо́же наш, рабо́в Тво́їх [або: раба́ Твоєго́ / рабу́ Твою́] [імена], немо́щствую́щих [або: немо́щствую́ща / немо́щствую́щу] посі́ти ми́лостію Твоє́ю, прости́ їм [або: е́му / е́й] вся́кое согріше́ніе во́льное і нево́льное. Єй, Го́споди, враче́бную Твою́ си́лу с Небесе́ низпослі́, прикосни́ся тілесі́, угаси́ огне́вицю, укроти́ страсть і вся́кую не́моощ тая́щуюся, бу́ди врач рабо́в Тво́їх [або: раба́ Твоєго́ / рабу́ Твою́] [імена], воздв́игни їх [або: его́ / ю́] от одра́ болі́зненнаго і от ло́жа озлобле́нія ці́лих і всесо́верше́нних [або: ці́ла і всесо́верше́нна / ці́лу і всесо́верше́нну], да́руй їх [або: его́ / ю́] Це́ркви Твоє́й благоуго́ждающих і творя́щих [або: благоуго́ждаю́ща і творя́ща / благоуго́ждаю́щу і творя́щу] во́лю Твою́. Твоє́ бо єсть, є́же ми́ловати і спаса́ти ни, Бо́же наш, і Тебе́ сла́ву возсила́ем, Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́ху, н́ині, і прі́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва за ув'язнених

Тропар, глас 2

Манассі́ю от уз і го́ркаго заточе́нія моли́тв ра́ди свободи́вий, Всеще́дрий Бо́же, і раби́ Твоя́ [або: раба́ Твоєго́ / рабу́ Твою́], на́ми н́ині моля́щияся [або: моля́щагося / моля́щуюся], от уз і заточе́нія свободі́ і от вся́каго зла́го обстоя́нія ізба́ви, яко́ єди́н Чело́віколю́бець.

Кондак, глас 5

Я́ко милосе́рдія істо́чник і бла́гости пучи́на, Христе́ Бо́же, не презри́ в ско́рбіх і біда́х Тебе́ віро́ю призива́ющих, но́ яко́ щедр поми́луй і от уз ско́ро свободі́, да по́ем Ти́: аллилу́я.

Молитва за тих, хто в дорозі чи подорожує

Тропар, глас 2

Пу́ть і і́стина сий, Христе́, спутника́ А́нгела Твоєго́ рабо́м Тво́їм [або: рабу́ Твоєму́ / рабу́ Твоє́й] н́ині, якоже́ Тові́ї іногда́, послі́, сохра́няю́ща і невре́димих [або: невре́дима / невре́диму] к сла́ві Твоє́й, от вся́каго зла́ во вся́ком благополу́чії со́блюдаю́ща, моли́твами Богоро́диці, єди́не Чело́віколю́бче.

Кондак, глас 2

Луці і Клеопі во Еммау́с спутешествовавий, Спа́се, сше́ствуй і ніні рабо́м Твої́м [або: рабу́ Твоєму́ / рабі́ Твоєї́], путешествовати хотя́щим [або: хотя́щему / хотя́щей], от вся́кого ізбавля́я їх [або: е́го / ю́] зла́го обстоя́нія; вся бо Ти, я́ко Чело́віколю́бець, мо́жеши хотя́й.

Також:

Го́споди Ісу́се Христе́, Бо́же наш, істинний і живий путію, состра́нствовати мні́мому Твоєму́ отцю́ Іо́сифу і Пречі́стий Ти́ Ді́ві Ма́тері во Єгі́пет ізво́ливий, і Луці́ і Клеопі́ во Еммау́с спутешествовавий! І ніні́ смире́нно мо́лим Тя, Владі́ко Пресвя́тій, і рабо́м Твої́м сим [або: рабу́ Твоєму́ сему́ / рабі́ Твоєї́ сей] Твоє́ю благода́тію спутешествоуй. І я́коже рабу́ Твоєму́ Тові́ї А́нгела храни́теля і наста́вника послі́, сохрани́юща і ізбавля́юща їх [або: е́го / ю́] от вся́кого зла́го обстоя́нія ви́димих і неви́димих враго́в, і к ісполне́нню за́повідей Твої́х наста́вляю́ща, мі́рно же, і благополучно́, і здра́во препрово́ждяю́ща, і па́ки ціло́ і безм'яте́жно возвра́щаю́ща; і даждь ї́м [або: є́му / є́й] все́ благо́е своє́ намі́реніє ко благоуго́ждєнію Твоєму́ благополучно́ в сла́ву Твою́ ісполніти. Твоє́ бо єсть, є́же ми́ловати і спаса́ти нас, і Тебі́ сла́ву возси́лаєм со Безнача́льним Твої́м Отце́м і со Пресвя́тій, і Благі́м, і Животворя́щим Твої́м Ду́хом, ніні́, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва до святителя Миколая Чудотворця

О́ всесвя́тій Никі́лає, угодни́че преі́зрядний Го́сподень, те́плий наш засту́пниче і везді́ в ско́рбіх ско́рий помо́щниче. Помози́ мні́, грі́шному і уні́лому, в насто́ящем житі́ї, умоли́ Го́спода Бо́га дарова́ти мі́ оставле́ніє всіх мої́х грі́хів, е́ліко со́гріших от ю́ности моє́я во все́м житі́ї моє́м ді́лом, сло́вом, поми́шле́нієм і всі́ми мої́ми чу́встви, і во ісхо́ді душі́ моє́я помози́ мі́, ока́янному, умоли́ Го́спода Бо́га, все́я тва́рі Со́дітеля, ізба́вити м'я́ возду́шних мита́рств і ві́чнаго муче́нія, да все́гда́ просла́вляю́ Отця́, і Сі́на, і Свята́го Ду́ха і твоє́ ми́лостивноє́ предста́тельство, ніні́, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва святого Васи́лія Великого́ від оскверне́ння

Мно́гомі́лостиве, нетлі́нне, нескве́рне, безгрі́шне Го́споди, очі́сти м'я́, непотре́бнаго раба́ Твоєго́, от вся́кия скве́рни плотські́я і душе́внія, і от невнима́нія і уні́нія моєго́ прибівшу́ю мі́ нечисто́ту со іні́ми всі́ми беззако́нії мої́ми, і яві́ м'я́ нескве́рна, Владі́ко, за бла́гость Хри́ста Твоєго́, і освя́ті м'я́ нашество́вієм Пресвята́го Твоєго́ Ду́ха; я́ко да возбну́в от мгли́ нечи́стих приви́діній дия́вольських і вся́кия скве́рни, сподо́блюся чі́стою со́вістію отве́рсти скве́рная́ моя́ і нечи́стая уста́ і воспіва́ти все́святоче́ ім'я́ Твоє́, Отця́, і Сі́на, і Свята́го Ду́ха, ніні́, і при́сно, і во ві́ки віко́в. Амі́нь.

Молитва під час ли́ха і при напа́ді ворогі́в

Тропар, глас 4

Ско́ро предва́рі, пре́жде да́же не порабо́тимся враго́м, ху́лящим Тя́ і претя́щим нам, Хри́сте́ Бо́же наш, погубі́ Кресто́м Твої́м боро́ущия нас, да разу́міють, ка́ко мо́жесть правосла́вних ві́ра, мо́литвами Богоро́диці, є́ди́не Чело́віколю́бче.

Кондак, глас 8

Возбранний Воеводо і Господи, а́да Побідителю! Яко ізбавлься от вічния смерти, похвальная восписую Ти, создание і раб Твой, но яко іміяй милосердіє неизреченное, от всяких м'я бід свободи, зову́ща: Ісусе, Сїне Божий, помілуй м'я.

Молитва Чесному Хресту

Да воскреснет Бог і расточаться вразі Єго, і да біжать от лиця Єго ненавидящі Єго. Яко ісчезает дим, да ісчезнут; яко тает воск от лиця огня, тако да погібнуть біси от лиця люб'ящих Бога, і знаменующихся крестним знаменієм, і в веселії глаголющих: радуйся, Пречестний і Животворящий Кресте Господень, прогоняяй біси сілою на тебі проп'ятаго Господа нашего Ісуса Христа, во ад сшэдшаго, і поправшаго сілу дияволю, і даровавшаго нам тебе, Крест Свой Честный, на прогнание всякаго супостата. О Пречестний і Животворящий Кресте Господень! Помогай ми со Святою Госпожею Дівою Богородицею і со всіми святими во віки. Амінь.

А також псалом 90.

Псалом 90

Живий в поміци Вішняго, в крові⁴⁹ Бога небеснаго водвориться. Речеть Господеві: заступник мой еси і приближище мое, Бог мой, і уповаю на Него. Яко Той ізбавитя от сіті лóвчі і от словесє м'ятєжна. Плещма Своїма осинить тя, і под крилі Єго надієшися. Оружієм обидеть тя істина Єго. Не убоїшися от страха ношнаго, от стрілі летящия во дні, от вєщи во тьмі преходящия, от сряща і біса полуденнаго. Падеть от страні твоєя тїсяща і тьма одесную тебе, к тебі же не приблизиться: обаче очима твоїма смóтриши і воздаяніє грїшников ўзриши. Яко Ти, Господи, упованіє мое, Вішняго положил еси приближище твоє. Не прийдет к тебі зло, і рана не приблизиться тілесі твоєму. Яко ангелом Своїм заповість о тебі сохранити тя во всіх путєх твоїх. На руках вóзьмутъ тя, да не когда преткнєши о камень ногу твою. На аспіда і василїска настўпиши і попереши льва і змія. Яко на М'я упова, і ізбавлю ї, покрїю ї, яко позна ім'я Моє. Воззоветь ко Мні, і услышу єго; с ним есьм в скорбі, ізму єго і прославлю єго. Долготою дній іспóлню єго і явлю єму спасєніє Моє.

Молитва при споживанні просфори і святої води

Господи Бóже мой, да бóдет дар Твой святїй: просфорá і святáя Твоя вода во оставленіє грїхов моїх, в просвїщеніє ума моего, во укріпленіє душевних і тілесних моїх сил, во здравіє душї і тіла моего, в покорєніє страстєй і нємощей моїх по безпредільному милосердію Твоєму, молитвами Пречїстия Твоєя Мáтере і всіх святїх Твоїх. Амінь.

Молитва за спочилих батьків

Господи Ісусе Христє, Бóже наш! Ти сірих Хранитель, скорб'ящих Приближище і плачущих Утішитель.

⁴⁹ Кров (крóвь) - житло, намет, покров.

Прибігаю к Тебі аз, сірий, стеня і плача, і молюся Тебі: услыши моленіє моє і не отврати лиця Твоєго от воздыханій сердця моего і от слез очей моїх. Молюся Тебі, милосердий Господи, утоли скорб мою о разлученіи с родившими і воспитавшими м'я родителями моїми [або: *родившим і воспитавшим м'я родителем моїм / родившей і воспитавшей м'я матерію моєю*] [імена], душі же їх [або: *душу же єго / душу же єя*], яко отшедшиє [або: *отшедшую*] к Тебі с істинною вірою в Тя і с твердою надєждою на Твоє челолюбіє і милость, прийми в Царство Твоє Небєсное.

Преклоняюсь пред Твоєю святою волею, єюже от'яти [або: *от'ят / от'ята*] бисть у менє, і прошу Тя, не отими точию от них [або: *него / нея*] милости і благосердія Твоєго. Вім, Господи, яко Ти, Судія міра сего, гріхи і нечєстія родителей наказуєши в дітях, внуках і правнуках даже до третіяго і четвєртаго рода; но і милуєши родителей за молитви і добродітели чад їх, внуков і правнуков. С сокрушенієм і умиленієм сердця молю Тя, милостивий Судіє, не наказуй вічним наказанієм усопших, незабвенних для менє раб Твоїх, родителей моїх [або: *родителя моего / матер мою*] [імена], но отпусти їм [або: *ему / ей*] вся согрешєнія їх [або: *его / ея*] вольная і невольная, словом і ділом, відієнієм і невідієнієм сотворєнная їми [або: *им / ею*] в житіи їх [або: *его / ея*] зді на землі, і по милосердію і челолюбію Твоєму, молитв ради Пречістія Богородици і всіх святїх помилуй їх [або: *его / ю*] і вічния мўки избави.

Ти, милосердий Отче отцєв і чад! Даруй мні во вся дни жїзни моея до послїдняго їздиханія моего не преставати пам'ятовати о усопших родителях моїх [або: *усопшим родителям моєм / усопшей матери моея*] в молитвах своїх, і умоляти Тя, праведнаго Судію, да вчиниши їх [або: *его / ю*] в місті світлі, в місті прохладні і в місті покойні со всіми святїми, отонуду же отбіже всяка болїзнь, печаль і воздыханіє.

Милостиве Господи! Прийми днесь о рабах Твоїх [або: *раби Твоєм / раби Твоєй*] [імена] теплюю молитву мою сію і воздай їм [або: *ему / ей*] воздаянієм Твоїм за трудї і попечєнія воспитанія моего в вірі і християнськом благочєстїи, яко научившим [або: *научившему / научившей*] м'я пєрвєє всего відіти Тя, своего Господа, в благоговїніи молитися Тебі, на Тебє єдиного уповати в бїдах, скорбїх і болїзних і хранїти заповїди Твоя; за благопопечєніє їх [або: *его / ея*] о моєм духовном преуспєяніи, за теплі приносїмїя їми [або: *им / ею*] о мні молєнія пред Тобєю і за всі дари, їми [або: *им / ею*] їспрошеніє мні от Тебє, воздай їм [або: *ему / ей*] Своєю милостію, Своїми небєсными благами і радостями в вічном Царствїи Твоєм.

Ти бо єси Бог милостей, і щедрот, і челолюбїя, Ти покой і радость вірних рабѳв Твоїх і Тебї славу возсилаєм со Отцєм і Святїм Духом, і нїні, і прїсно, і во віки віков. Амінь.

Молитва Оптинських старцїв

Господи, даждь мї с душєвним спокойствієм прїяти вся, яже принесєть мї грядущий день.

Даждь мї всецїло предатися волї Твоєй святїй.

На всяк час сего дне во всем настави і укрїпї м'я.

Кая би звістія аз ні получіл бих в день сей, научі м'я прияти я со спокійною душею і твёрдим убеждєнієм, яко на вся єсть святая воля Твоя.

Во всіх словєсіх і діліх моїх окормі моя помишлєнія і чўвствія.

Во всіх непредвїденних слўчаях не даждь мі забити, яко вся низпóслана Тобою.

Научі м'я прямо і разўмно дїйствовати с кáждим бліжнім, нікогóже смущая ніжє огорчая.

Гóсподи, даждь мі сїлу претерпїти утомлєніє грядўщаго дне і вся бивающая в течєніи дне.

Руководі моєю волею і научі м'я молїтися, вїрити, надїятися, терпїти, прощати і любїти.

Амїнь.

Молитва в час нашєствя чужинцїв на державу нашу Україну⁵⁰

Всещєдрий Гóсподи і Владїко Человїколюбїве, Ти ўбо мир сотворїл єсі дóбрим, люди по немў насаждая, яко да всім жїтельствовати на данній Тобою землі. Сєгó рáди взивáєм нїні в молїтві ко Твоємў милосєрдїю, просяще избáвити ни от нашєствя іноплємєнных, їже не по закóну Євáнгельськóму творять, но по гóрдостї велїцїй і по нєнавистї сатанїнськóй. Согрїшїхом ўбо, Бóже, согрїшїхом: обáче по мїлостї Твоєї сохрани народ Твой, якоже сохранил єсі Нїневію, і укрїпі воїни наша, якоже укрїпил єсі рўці Ісўса Навїна на Амалїка. Явї, Гóсподи, вразї наша постиждєнни, яко да ні єдиною слáвою їм украсїтися, пришєдших к нам, якоже тать посредї нощї, во єже свобóду і жїзнь жїтельствующих во Україні от'яти. Благословї, Бóже, защїтителей наших храбóрством і дерзновєнієм, лїкарей сїлою неутомїмою і милосєрдїєм, власть предержáщих же благóмыслїєм і мўдростїю, да кїждо дїлом би своїм достóйно народу українськóму послужїл, а Ти, Мироподáтелю Бóже, зємлю нашу, якоже áгнця, от нашєствя волкóв сохранил, да якоже нїні, тáкожде би і в грядўщая временá ми хвалў Тебї возносїли: Отцў, і Сїну, і Дўховї Святóму. Амїнь!

Молитва за українських воїнів

Гóсподи Бóже Вседержїтелю, прїсно о людєх Твоїх любóвію промишляяй і ко спасєнію всіх направляяй, у Нєгóже власї вся на главáх человїчєських ізочтєни суть. Смирєнно мóлим Тя: рабóв Твоїх, воїнов [їмена], в тягóтах слўжби рáтнїя укрїпі, уповáнієм і вїрою утїши, благодáтїю Твоєю на полі брáні, покривáюще їх і сохрaняюще. Да пóдвиг любвє в служєніи бліжнім і Отєчєствїю своємў совершївше, здрáви і невреждєнни в дóми своя возвратя́ться, хвáляще Тя, Єдїнаго Бóга, Творця́ і Промислїтеля нашєго, Отця́, і Сїна, і Святáго Дўха. Амїнь.

⁵⁰ Церковнослов'янські тексти цієї молитви та молитв за українських воїнів, за полонених та за зниклих безвісти взято з відкритих джерел УПЦ.

Молитва за полонених

Господи Ісусе Христе, Боже наш, істинною свободою познавши Тя даровавий, святого апостола Петра от уз і темниці без всякого вреда свободивий, смиренно молим Тя: рабів Твоїх плінених, [імена], в заточенії сущих, силою Твоєю укріпи. Сердце мужественное, помість і заступленіє Твоє їм даруй, і неизреченним Твоїм Промислом от пліненія свободи. Поміщник кріпок буди їм і нам, все упованіє своє на Тя возлагаючим і Твоєю всесильною помістцю вірно чаючим.

Ти бо єси кріпость, і избавленіє, і мир наш, і Тебі славу возсилаєм со Безначальним Твоїм Отцем, і Пресвятим, і Благим, і Животворящим Твоїм Духом, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Молитва за зниклих безвісти

Владико, Господи Боже наш, всім чоловіком хотяй спастися і в познаніє істини прийти! Не отврати лиця Твого от припадаючих к Тебі в скорбі і печалі, но милостивно услыши вопль рабів Твоїх, плачущих о ближніх [або: о чадах, або: о сродниціх] своїх, без вісти сущих, і благодатію ороси сердца молящихся, утшеніє і ободреніє їм дарующе.

Да будеть воля Твоя, Боже, благая і всесовершенная.

Аще живи без вісти сущіи раби Твої, яко сына, іже изгібл би і обрїтєся, яко заблудшее овча, обрїти их, і к ближнім возврати, радость чаємую срїтенія дарующе.

Аще же сї теченіє земное совершиша, в селеніих праведних вїчнїя души их учини, нас же научи смиренно приймати сїє промишленіє о них, скорб'ящїя утїши і радость с Небесє їм низпосли.

Твоє бо єсть єже мїловати і спасати ни, Боже наш, і Тебі славу возсилаєм, Отцю, і Сїну, і Святому Духу, нині, і присно, і во віки віків. Амінь.

Піснеспіви

Воскресеніє Христово видівше

Воскресеніє Христово видівше,
поклонімся святому Господу Ісусу,
Єдиному Безгрішному.
Кресту Твоєму поклоняємся, Христе,
і святоє Воскресеніє Твоє поєм і славим.
Ти бо єси Бог наш,
разві Тебе іного не знаєм,
ім'я Твоє іменуєм.
Прийдіте всі вірнії,
поклонімся святому Христову Воскресенію;
се бо прийде Крестом радість всему миру.
Всегда благослов'яще Господа,
поєм Воскресеніє Єго,
расп'ятіє бо претерпів, смертію смерть разруши.

Радуйся, Невісто Неневістная

Маріє, Діво Чистая, Пресвятая Богородице;
Радуйся, Невісто неневістная.
Царице, Мати, Діво, Руно всепокривающее;
Радуйся, Невісто неневістная.

Превишшая Небесних сил, Нетварное Сіяніє;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ликов дівичих радосте і Ангелов превишшая;
Радуйся, Невісто неневістная.

Небес Честная Сило і Світе паче всіх світов;
Радуйся, Невісто неневістная.
Честнійшая Владичице всіх Небесних воїнств;
Радуйся, Невісто неневістная.

Всіх праотцев Надеждо, Пророков Ісполненіє;
Радуйся, Невісто неневістная.
В подвизіх Ти помоще, Кивоте Бога Слова,
Радуйся, Невісто неневістная.

Ти дівам Ликованіє і матерем Отрадо;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ціломудрія Наставнице, душ наших Очищеніє;
Радуйся, Невісто неневістная.

Покрове, ширший облака, і страждущих пристанище;
Радуйся, Невісто неневістная.
Немоцних Покров і Заступнице, Надеждо ненадежних;
Радуйся, Невісто неневістная.

Маріє, Мати Христа, Істинного Бога;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ааронов Жезле прозябший, Сосуде тихой радости;
Радуйся, Невісто неневістная.

Всіх сирих і вдов Утішеніє, в бідах і скорбіх Помоще;
Радуйся, Невісто неневістная.
Священная і Непорочная, Владичице всепітая;
Радуйся, Невісто неневістная.

Приклони ко мні милосердіє Божественного Сина;
Радуйся, Невісто неневістная.
Ходатайце спасенія, припадаю, взиваю Ті:
Радуйся, Невісто неневістная.

О Всепітая Мати

О всепітая Мати! О всепітая Мати!
Рождшая всіх святих Святійшеє Слово.

О всепітая Мати! О всепітая Мати!
Нинішнєє приємши приношеніє.

О всепітая Мати! О всепітая Мати!
От всякия ізбави напасти всіх.

О всепітая Мати! О всепітая Мати!
І будущія ізми муки, Тебі вопіющих:
Аллилуія, Аллилуія, Аллилуія⁵¹.

Величить душа Моя Господа

Величить душа Моя Господа,
і возрадовася дух Мой о Бозі Спасі моєм.
Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суццю Богородицю, Тя величаєм.

Яко призре на смиреніє раби Своєя,
се бо от нині ублажать М'я всі роди.

⁵¹ Аллилуія — сполуку “іа” після голосної транслітерують як “я”, але в музичних творах за потребою зберігають усі голосні. Літера “а” іде після голосної, тому “іа” звучить як “ія”.

Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суцую Богородицю, Тя величаєм.

Яко сотвори Мні величіє Сильний,
і свято ім'я Єго, і милость Єго
в роди родов боящимся Єго.
Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суцую Богородицю, Тя величаєм.

Сотвори державу мишцею Своєю
Расточи гордия мислію сердца їх.
Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суцую Богородицю, Тя величаєм.

Низложи сильнія со престол
і вознесе смирення; алчущія ісполни благ
і богатыяся отпусти тщи.
Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суцую Богородицю, Тя величаєм.

Восприят Ізраїля отрока Своего,
пом'янути милості, якоже глагола ко отцем нашим,
Аврааму і сімені єго, даже до віка.
Честнійшую Херувим і славнійшую
без сравненія Серафим, без істлінія
Бога Слова рождшую, суцую Богородицю, Тя величаєм.

Тропарі й Кондаки дванадесятих свят і свята Пасхи

Різдво Пресвятої Богородиці

8 вересня (21 вересня)

Тропар, глас 4

Рождество Твоє, Богородице Діво, / радість возвісти всей вселенній, / із Тебе бо возсія
Солнце правди, Христос Бог наш, / і, разрушив клятву, даде благословеніє // і,
упразднів смерть, дарова нам живот вічний.

Кондак, глас 4

Іоакім і Анна поношенія безчадства, / і Адам і Єва от тлі смертнія свободістася,
Пречистая, / во святім рождестві Твоєм. / То празднують і людіє Твої, / вини
прегрішеній избавльшеся, / внегда звати Ти: // неплоди раждаєть Богородицю і
питательницу Жізни нашея.

Воздвиження Хреста Господнього

14 вересня (27 вересня)

Тропар, глас 1

Спасі, Господи, люди Твоя / і благослови достояніє Твоє, / побіди на сопротивнія
даруя // і Твоє сохрания Крестом Твоім жительство.

Кондак, глас 4

Вознесійся на Крест волею, / тезоіменітому Твоєму новому жительству / щедроти
Твоя даруй, Христэ Бже. / Возвесели нас сілою Твоєю, / побіди дая нам на
сопостати, / пособіє імущим Твоє оружіє міра, // непобідимую побіду.

Введення у храм Пресвятої Богородиці

21 листопада (4 грудня)

Тропар, глас 4

Днесь благоволенія Божія предображеніє / і чоловіков спасенія проповіданіє, / в храмі
Божії ясно Діва являється / і Христа всім предвозвіщаєть. / Той і ми велегласно
возопіім: // радуйся, смотренія Зиждителя исполненіє.

Кондак, глас 4

Пречістий храм Спасов, / многоцінний черто́г і Ді́ва, / священно́е сокровище сла́ви
Бо́жия, / днесь вво́диться в дом Госпо́день, благода́ть совводя́щи, / Я́же в Ду́сі
Боже́ственном, / Ю́же воспіва́ють А́нгели Бо́жії: // Сія́ єсть селє́ніє Небе́сное.

Різдво Христове

25 грудня (7 січня)

Тропар, глас 4

Рождество́ Твоє́, Христе́ Бо́же наш, / возсія́ мірові світ ра́зума, / в нем бо звізда́м
служи́ти / звіздо́ю уча́хуся / Тебі́ кла́нятися, Солнцю́ пра́вди, / і Тебе́ ві́дити с висоти́
восто́ка; // Го́споди, сла́ва Тебі́.

Кондак, глас 3

Ді́ва днесь Пресу́щественнаго ражда́єть, / і земля́ верте́п Непристу́пному прино́сить. /
А́нгели с па́стирми славосло́в'ять, / волсві́ же со звіздо́ю путешє́ствують; / нас бо ра́ди
роді́ся // Отроча́ младо́, Преві́чний Бог.

Хрещення Господне

6 січня (19 січня)

Тропар, глас 1

Во́ Иорда́ні креща́ющуся Тебі́, Го́споди, / Тро́їчеськоє я́віся поклонє́ніє, / Роді́телев бо
глас свиді́тельствова́ше Тебі́, / возлю́бленнаго Тя́ Сі́на іменю́я, / і Ду́х в ві́ді голубі́ні /
ізві́ствова́ше словесе́ утврє́дєніє. / Я́влєйся, Христе́ Бо́же, // і мир просві́щєй, сла́ва
Тебі́.

Кондак, глас 4

Я́вился є́сі днесь вселє́нній, / і Сві́т Тво́й, Го́споди, зна́менася на нас, / в ра́зумі
пою́щих Тя́; / пришє́л є́сі і я́вился є́сі, // Сві́т Непристу́пний.

Стрітення Господне

2 лютого (15 лютого)

Тропар, глас 1

Ра́дуйся, Благода́тна́я Богоро́дице Ді́во, / із Тебе́ бо возсія́ Со́лнце Пра́вди — Хри́сто́с
Бог наш, / просві́щая́я су́щия во тьмі́; / веселі́ся і ти, ста́рче пра́ведний, / приє́мий во
об'я́тія Свободи́теля душ на́ших, // да́рующаго нам Воскрє́сєніє.

Кондак, глас 1

Утрóбу Дівичу освятивий Рождествóм Твоім / і рúці Симеóні благословівий, / я́коже подобáше, предварів, / і нині спасл еси нас, Христе́ Бо́же, / но умири́ во брані́х жительство // і укріпи́ лю́ди, і́хже возлюбил еси́, єди́не Человіколю́бче.

Благовіщення Пресвятої Богородиці

25 березня (7 квітня)

Тропар, глас 4

Днесь спасє́нія на́шого главізна / і є́же от ві́ка Таї́нства явлє́ніє: / Син Бо́жий Син Ді́ви бива́єть, / і Гавриї́л благода́ть благові́ствуєть. / Ті́мже і ми с ним Богоро́диці возопі́ім: / ра́дуйся, Благода́тняя, // Госпо́дь с Тобо́ю.

Кондак, глас 8

Взбра́нної воєво́ди побіді́тельна, / я́ко избáвльшєся от злих, / благода́рственная воспі́сұем Ті́, рабї́ Твої́, Богоро́дице. / Но я́ко іму́щая держа́ву непобіді́мую, / от вся́ких нас бід свободи́, да зове́м Ті́: // ра́дуйся, Неві́сто Неневі́стная.

Вхід Господній у Єрусалим

в неділю перед Пасхою

Тропар, глас 1

О́бщее воскресє́ніє / прэ́жде Твоє́я стра́сти уві́рря, / із мэ́ртвих воздві́гл еси́ Ла́заря, Христе́ Бо́же. / Ті́мже і ми, я́ко óтроки, побі́ди зна́менія но́сяще, / Тебї́, Побіді́телю сме́рти, вопі́єм: / осáнна в ви́шніх, // Благословє́н Гряді́й во і́м'я Госпо́дне.

I другий тропар, глас 4

Спогрэ́бшєся Тебї́ крещє́нієм, Христе́ Бо́же наш, / безсме́ртнія жи́зні сподо́бихомся воскресє́нієм Твої́м, / і, воспі́вающе, зове́м: / осáнна в ви́шніх, // Благословє́н Гряді́й во і́м'я Госпо́дне.

Кондак, глас 6

На престо́лі на Небесї́, / на жреб'я́ті на землі́ носі́мий, Христе́ Бо́же, / А́нгелов хвалє́ніє і діте́й воспі́ваніє / прия́л еси́ зову́щих Ті́: / Благословє́н еси́ Гряді́й // Ада́ма воззвáти.

Світле Христове Воскресіння (Пасха)

Тропар, глас 5

Хри́то́с воскрє́се із мэ́ртвих, / сме́ртію сме́рть попрáв // і сущим во гробі́х живóт дарова́в.

Кондак, глас 8

Аще і во гроб снизшѣл еси, Безсмертне, / но адову разрушил еси силу / і воскресл еси, яко побідитель, Христе́ Бо́же, / жена́м мироносицям віщавий: радуйтеся! / і Твоім Апостолом мир да́руяй, // па́дшим пода́й воскресѣніє.

Вознесіння Господнє

40-й день після Пасхи

Тропар, глас 4

Возне́слся еси́ во славі, Христе́ Бо́же наш, / радість сотворивий ученико́м / обітованієм Свята́го Ду́ха, / звіщенним їм бівшим благословенієм, // яко Ти еси́ Син Бо́жий, Ізбавитель міра.

Кондак, глас 6

Є́же о нас ісполнив смотре́ніє / і я́же на землі соединив Небесним, / возне́слся еси́ во славі, Христе́ Бо́же наш, / ніка́коже отлуча́йся, но пребива́я неотступний / і вопія́ любя́щим Тя: // Аз е́сьм с ва́ми, і нікто́же на ви.

День Пресвятої Тройці

50-й день після Пасхи

Тропар, глас 8

Благословѣн еси́, Христе́ Бо́же наш, / І́же премудри ловці́ явлѣй, / низпосла́в їм Ду́ха Свята́го, / і і́ми уловлѣй вселѣнну, // Человіколюбче, сла́ва Тебѣ́.

Кондак, глас 8

Є́гда́ снизше́д, язѣки слія́, розділяше язѣки, Вішній; / є́гда́ же о́гнення язѣки розда́яше, в соединѣніє вся́ призва́, // і со́гласно сла́вим Всесвята́го Ду́ха.

Преображення Господнє

6 серпня (19 серпня)

Тропар, глас 7

Преобра́зился еси́ на горі́, Христе́ Бо́же, / показавий ученико́м Твоім сла́ву Твою́, яко́же можа́ху; / да возсія́єть і нам, грі́шним, сві́т Твой присносу́щний // мо́литвами Богоро́диці, Світода́вче, сла́ва Тебѣ́.

Кондак, глас 7

На горі преобразился есі, / і якоже вміщаху учениці Твої, славу Твою, Христе́ Бо́же,
вїдиша, / да егда́ Тя ўзрять распина́ема, / страда́ніе ўбо уразуміють вольное, / мірові
же проповідять, // яко Ти есі воістину́ О́тчеє сіяніе.

Успіння Пресвятої Богородиці

15 серпня (28 серпня)

Тропар, глас 1

В рождестві дівство сохранила есі, / во успенїї міра не оста́вила есі, Богоро́дице, /
преста́вилася есі к животу́, Ма́ти сўщи Живота́, // і моли́твами Твої́ми ізбавля́еши от
сме́рти ду́ші на́ша.

Кондак, глас 2

В моли́твах Неусипа́ющую Богоро́дицю / і в предста́тельствах непрело́жное Упова́ніе /
гроб і умерщвлєніе не удержáста, / якоже бо Живота́ Ма́тер / к животу́ преста́ви, // во
утро́бу Всели́вийся присноді́вственную.

Тропарі й Кондаки великих свят

Покрова Пресвятої Богородиці

1 жовтня (14 жовтня)

Тропар, глас 4

Днесь благовірнії людіє світло прázднуем, / осіняєми Твоїм, Богомáти, пришéствієм, / і к Твоєму взирающе Пречістому Образу, умільно глаголем: / покрій нас честнім Твоїм покрóвом / і ізбáви нас от всякого зла, / молящи Сїна Твоєго, Христá Бóга нашого, // спасти́ дýші нáша.

Кондак, глас 3

Ді́ва днесь предстоїть в цéркві / і с ліки святїх невідимо за ни мо́лится Бóгу; / А́нгели со архієреї поклоняються, / апóстоли же со проро́ки ликовствують, // нас бо ра́ди мо́лить Богорóдиця Превічнаго Бóга.

Обрізання Господне

1 січня (14 січня)

Тропар, глас 1

На престóлі огнезрáчнім / в ви́шніх сідяй со Отцém Безначáльним і Божéственным Твоїм Дýхом, / благово́лил еси́ родітися на землі / от Отрокови́ці, неіскусомўжня Твоєя́ Мáтере, Ісýсе; / сегó ра́ди і обрі́зан бил еси́, яко́ человек осььмоднéвний. / Сла́ва всеблагóму Твоєму́ совіту, / сла́ва смотрénію Твоєму́, // сла́ва снизхождéнію Твоєму́, єди́не Человіколю́бче.

Кондак, глас 3

Всіх Господь обрі́заніє терпїть / і человекéська прегрїшénія, яко́ Благ обрі́зуєть, / даєть спасénіє днесь мїру; / радуєтьсá же в ви́шніх і Создáтелев ієрáрх // і світонóсний Божéственный таї́нник Христóв Васи́лій.

Різдво Іоанна Предтечі

24 червня (7 липня)

Тропар, глас 4

Прорóче і Предтéче пришéствія Христóва, / достóйно восхвалїти тя недоумїем ми, любóвію чту́щїи тя, / непло́дство бо рóждшия і óтчеє безгласіє разрїши́ся / сла́вним і честнім твоїм рóждествóм, // і вопло́щеніє Сїна Бóжия мїрові проповїдуєтьсá.

Кондак, глас 3

Прэжде неплоди днесь Христова Предтечу раждаеть, / і той есть ісполнєніє всякаго пророчества, / єгоже бо пророци проповідаша, / на сего во Іордані рўку положив, // явіся Божія Слова пророк, проповідник, вкупі і Предтеча.

Святих першOVERХОВНИХ апостолів Петра і Павла

29 червня (12 липня)

Тропар, глас 4

Апостолов первопрестольници / і вселєннїя учітеліє, / Владіку всіх моліте / мир вселєнній даровати // і душам нашим велію мїлость.

Кондак, глас 2

Твєрдїя і боговіщаннїя проповідателі, / верх апостолов Твоїх, Господи, / прїял єсї в наслаждєніє благїх Твоїх і покій; / болїзни бо онїх і смерть прїял єсї паче всякаго всеплодїя, // Єдїне свїдїй сердєчная.

УсіКНОВЕННЯ глави Іоанна Предтечі

25 серпня (11 вересня)

Тропар, глас 2

Пам'ять праведнаго с похвалами, / тебї же довлїєть свідїтельство Господнє, Предтече, / показалбося єсї воїстину і пророков честнїйший, / яко і в струях крестїти сподобился єсї Проповіданнаго. / Тїмже за істину пострадав радуєся, / благовістїл єсї і сущим во адї Бóга, явльшагося плотїю, / взємлющаго грїх мїра // і подающаго нам велію мїлость.

Кондак, глас 5

Предтечево славноє усіКНОВєніє, / смотрєніє бисть нїкое Божєственное, / да і сущим во адї Спáсово проповість прїшєствіє. / Да ридаеть ўбо Іродїя, / беззаконное убийство іспросївши; / не закон бо Божий, ні живїй вік возлюбї, // но притворнїй, приврєменнїй.

Дві головні заповіді Господа нашого Ісуса Христа

1. Возлюбши Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією мислю твоєю; сія єсть первая і більшая заповідь.

2. Вторая же подобна ей: возлюбши искреняго твоего яко сам себе; в сию обою заповідю весь закон і пророци вісять.

див. Мт. 22:37-40, Мр. 12:29-31

Заповіді блаженства

Блаженні нищі духом, яко тіх єсть Царствіє Небесное.

Блаженні плачущі, яко тії утішаться.

Блаженні кротци, яко тії наслідять землю.

Блаженні алчущі і жаждущі правди, яко тії наситяться.

Блаженні милостиві, яко тії поміловані будуть.

Блаженні чисті серцем, яко тії Бога узрятъ.

Блаженні миротворці, яко тії синове Божіи нарекуться.

Блаженні ізгнані правди ради, яко тіх єсть Царствіє Небесное.

Блаженні єстє, егда поносьть вам, і іжденуть, і рекуть всяк зол глагол на ви лжуще, Мене ради; радуйтєся і веселітєся, яко мзда ва́ша мно́га на небесіх; тако бо ізгнаша пророки, іже [біша] прэжде вас.

див. Мт. 5:3-12, Лк. 6:20-23

Від упорядників

Термін “Київський ізвод” сьогодні має два значення:

- українська вимова будь-яких церковнослов'янських текстів;
- редакція церковнослов'янських текстів на території України у період приблизно з XIV по XVIII ст.

У назві даного молитвослова Київський ізвод означає саме українську вимову, або транслітерацію, хоча правила цієї транслітерації ґрунтуються зокрема і на прикладах у стародавніх українських богослужбових книгах.

Метою даного молитовника не є реставрувати Київський ізвод у значенні редакції текстів, а надати православним українцям можливість читати звичні молитви у звучанні наближеному до сучасної української мови. Усі молитви транслітеровані з синодальної редакції, що виникла у XVII столітті в результаті реформ патріарха Нікона. Текстами цієї редакції безперервно користуються на території України і до сьогодні. Над нею переважно працювали вихідці з України. Незважаючи на деякі недоліки синодальної редакції, вона стала традиційною для православних українців і навіть для українських греко-католиків. Відмінності між синодальною і київською редакціями стосуються здебільшого деяких наголосів. Наприклад, якщо у “Полууставі” Петра Могили (1643р.) слова **Утѣшителю** та **имя** (*Утіші́телю, ім'я*) звучать звичніше для української мови, то слова **Единáго** і **Твóрца** (*Єдинáго, Твóрця*) — навпаки. Також у деяких словах синодальної редакції зустрічаємо заміну **ѣ** на **ь** в іменниках жіночого роду (**церковѣ** - **церковь**, **нощѣ** - **нощь**), **ѣ** та **ы** на **и** (**прїидѣте** - **прїидите**, **рцѣте** - **рцыте**), **и** на **і** (**херувимѣ** - **херувімѣ**, **вино** - **віно**), однак ці відмінності нівелюються українською вимовою (*церков, нощ, прїидіте, рціте, херувим, вино*). Коли ми зустрічаємо живу традицію Київського ізводу — це саме українська вимова церковнослов'янських текстів у синодальній редакції, а не читання текстів виданих, наприклад, Петром Могилою у XVII столітті. Реставрація ж київської чи створення нової редакції церковнослов'янських текстів — надскладна задача, якою повинні займатися всі українські Православні юрисдикції, а може навіть і за участі греко-католиків, на високому офіційному рівні.

Українська вимова церковнослов'янських текстів збереглася в неперервній традиції з часів Київської Русі та Козаччини в таких регіонах, як Галичина, Волинь та Закарпаття. На Буковині так молилися ще зовсім недавно, свідки цього ще живі, але, за винятком деяких сіл, українська вимова була насильно витіснена російською, як і в усіх інших частинах України. Адже ще в XIX ст. вся Україна читала церковнослов'янські тексти українською вимовою, а в XVIII ст. її можна було почути навіть на території сучасної РФ (детальніше читайте в книзі “Якою мовою молилася давня Україна: Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів”). Але українською вимовою сьогодні також моляться люди, що ніколи не чули за Київський ізвод, і завжди проживали в Центрі чи на Сході України. Так, упорядники молитовника не раз були свідками того, як священники чи півчі несвідомо промовляли “Отцю” замість “Отцу”, “святиться” замість “святітса”, “Господи, помилуй” замість “Господі, помілуй”, тому що це було дуже природно для них — для людей, що не розмовляли в побуті російською, хоча в семінаріях вивчали лише російську вимову синодального ізводу.

При формуванні правил транслітерації упорядники даного молитовника брали до уваги такі джерела:

- Скани оригінальних церковнослов'янських текстів Київського ізводу.
- Православний молитвослов. Видання екзарха всієї України, митрополита Київського і Галицького. — К., 1968.

- Якою мовою молилася давня Україна: Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів. Вид. 2-ге, доопрацьоване і значно доповнене. — К.: КЖД «Софія», 2012.
- Православний молитовник. Сучасна редакція Київського ізводу в українській транслітерації. — 2019.
- Приклади прочитання молитов в класичній українській літературі.
- Сучасні приклади української вимови церковнослов'янських текстів живими людьми.

Навіщо потрібний ще один молитвослов? Справа в тому, що молитовник 1968 р. (і його нещодавнє перевидання в УПЦ з деякими змінами) не передає українського звучання у дуже багатьох випадках. Наприклад, у ньому вживається *Отец, Богородицу, будет, придет*, тощо. Інший молитовник, що виданий Чернівецьким Православним Богословським Інститутом в 2019 р., навпаки змінює деякі церковнослов'янські слова на сучасний лад: *многії*, а не *многая, наши*, а не *наша, Святого*, а не *Святаго*, займається реставрацією зниклих форм написання церковнослов'янських слів, а також текстів молитов. Наприклад, в молитві “Достойно єсть” замість *славнійшую без срафим* упорядники наводять варіант *славнійшую без розсужденія срафим*, а замість *Бога Слова рожджую* вживають Бога Слова *рождейшую*. Хоча деякі слова навпаки подані у “незручній” для української вимови формі: *придет, будет*.

Ми ж, упорядники даного молитовника, свідомо подаємо молитви без жодних змін, так, як вони традиційно усталені в церковнослов'янських текстах синодального ізводу, у тому числі і наголоси. Це здійснено, по-перше, для уникнення самодіяльності з нашого боку. По-друге, щоб надати можливість читати церковнослов'янські тексти без громадянського шрифту, зрозумівши і “відчувши” правила транслітерованих тут молитов. Відмінності між цим молитовником і, наприклад, російським чи сербським, стосуються лише вимови, для того, щоб церковнослов'янська “заввучала”. Якщо порівнювати з російськими правилами прочитання, то деякі приголосні пом'якшені (*Отцю, души, мирська, возвістятъ*), деякі навпаки передаються твердо (*истини, сокровище, Тебі*). **Ѣ** завжди транслітерується як *і*. Церковнослов'янська **и** зазвичай як українська *и*, крім деяких випадків, коли вона стоїть на початку чи кінці слова. **ї** (**і**) зазвичай транслітерується як *и* між приголосними (*мир* (цс. **міръ**), *Серафим, великий*), а перед голосними як українська *і*, за винятком деяких прикметникових та іменникових закінчень. Наприклад, *всякія* у випадку називного відмінку множини (укр. *всіма*), але *всякія* — для родового відмінку однини (укр. *всіма*, в Полууставі Петра Могили **всѣкоя**). Після губних приголосних у таких словах, як *м'я, расп'ятіє*, стоїть апостроф. Розділові знаки подаються згідно із сучасними правилами (двокрапка в церковнослов'янській мові часто означає крапку, кому або крапку з комою). Деякі звуки скорочуються (*прийдіте*, а не *прийдіте*). Ім'я Господа нашого *Ісус* пишеться з однією літерою *і*, бо таке звучання є традиційним для української вимови. Також це загальноприйняте написання на історичних руських землях до “виправлень”, здійснених Петром Могилою на початку XVII століття. У кінцевому підсумку навіть сама РПЦ офіційно визнала допустимість використання “дореформних” редакцій, в тому числі і написання *Ісус* з однією літерою *і*. Так само з однією *і* пишеться *Ісус* у молитовнику церковнослов'янською мовою в українській транслітерації виданому в 1968 р. з благословення патріарха Московського Пимена і митрополита Київського і Галицького Філарета. Тому тут немає жодної самодіяльності зі сторони упорядників. Слова *Отець, Богородиця, кінець* пишуться з м'якою *ц* (палаталізованою) не лише через зручність для української вимови і живі приклади використання, але й через прецедент у Луцькому псалтирі 1384 року. Те саме стосується незакінченої форми дієслів однини та множини третьої особи: *возвістятъ, возложатъ*. Щодо дієслів на зразок *будеть, придетъ* тощо: 1917 року в Україні вийшов молитовник з церковнослов'янським текстом та паралельним українським перекладом священника А. Геращенко — у вступній статті автор пише: “Закінчення **ТЬ** в 3 особі однинного і многого чисел вимовляється м'яко — **ТЬ**. (Напр.: да воскреснетъ Бог і расточатъся вразі його). Таке

вимовляння йде ще, з XII ст.". Також пом'якшену літеру т знаходимо в класичній українській літературі (*Пам'ятуй, що у отченаші читаєш: да будеть воля твоя, избави нас од лукавого!* — Григорій Квітка-Основ'яненко, "Маруся"; *Отче наш... да будеть воля твоя... — молився хтось із притиском, із чуттям* — Михайло Коцюбинський, "Дорогою ціною"). Таку форму також зустрічаємо у посланнях митрополита Андрея Шептицького (*...які щиро кожної днини повторяють слова Отченашу: «Да святиться ім'я Твоє, да прийдець царствіє Твоє»* — "Пастирське послання Митрополита Андрея до духовенства"), а також в українських колядках: *"Сам смири ся, приобщи ся нам во всем і во всем прибиваєть Бог"*. **Єсьм** транслітерується, як *єсьм* через те, що в українській вимові губна приголосна *м* завжди тверда у таких випадках, а попередня *с* навпаки пом'якшується. Схоже транслітеруються слова *возьмем, воньмем* тощо: *"Достойно — пітая! благаю! Царице неба і землі! воньми їх стону..."* — Тарас Шевченко, поема "Марія". Іменники жіночого роду III відміни на *-ть* за другим приголосним у родовому відмінку пишуться так, як і в українській мові згідно з § 25 Харківського правопису (Скрипника): *чести, милости, Руси, але плоти, Благодаті*. Займенники в давальному відмінку *мі* (мені), *ті* (тобі) подаємо з *і* в кінці, а не з *и*, щоб відрізнити від займенників в називному відмінку *ми, ти*, хоча в класичній українській літературі і народних піснях вживаються обидва варіанти. Вимовляти *мі/ті* також радив митрополит Іларіон (Іван Огієнко) у своїй брошурі "Українська вимова церковно-слов'янського богослужбового тексту", 1921р. Така сама форма (*мі/ті*) вживається в молитовнику Чернівецького Православного Богословського Інституту, а в книзі "Якою мовою молилася давня Україна" є правило транслітерації *и* в *і*, за яким має бути *мі/ті*, але автори зробили для цих займенників винятки.

Детальніше про правила української транслітерації церковнослов'янських текстів можна почитати за посиланням: <https://vira.ukr/izvod/pravila>, характерні приклади транслітерації і відмінності між різними виданнями: <https://vira.ukr/izvod/priklady>. Варто також розуміти, що погляди на те, як мають транслітеруватися церковнослов'янські тексти відрізняються не лише серед упорядників молитовників, але і в живих прикладах вживання Київського ізводу. Наприклад, одна парафія на Закарпатті вимовляє "іскушеніє", інша парафія на Буковині — "іскушениє", одна парафія вимовляє "прийдець Царствіє Твоє", інша — "прийде". Тому будьмо поблажливими один до одного і зосередьмося на тому, щоб українці мали змогу молитися українською вимовою.

Якщо у читачів виникнуть зауваження, чи Ви помітите помилки — можете надсилати їх на електронну пошту admin.vira@ukr.net. З повагою, упорядники цього молитвослова.

Подяка

Як автор-упорядник цього молитвослова хочу подякувати перш за все Пресвятій Тройці, Богородиці та святим богоносним отцям нашим. Також висловлюю величезну подяку людям, без яких ця справа не здійснилася б:

Івану Іщенку та Олександрю Ватазі за кропітку роботу над транслітерацію, Петру Гусаку, Станіславу Орішкевичу та Володимиру П. за редагування, Андрію Войцману за натхнення та любов до церковнослов'янської мови, Софійському Братству та зокрема отцю Сергію Прокопчуку за різноманітну допомогу та підтримку, отцю Ярославу Ясенцю за благословення і молитви, Олександрю Бобку за аудіозаписи живої традиції молитов та богослужінь Київським ізводом. Також за цінні поради дякую отцю Івану Петрущаку, архімандриту Феогносту (Пушкову), Стефану Строгіну та Михайлу Лупейку. Дякую православному хору "Вогонь Традиції" за неземне виконання піснеспівів церковнослов'янською згідно з правилами вимови, за якими транслітеровано цей молитовник. Дякую учасникам спільноти НТП (Народність, Традиція, Православ'я) за підтримку та зацікавленість темою Київського ізводу.

З повагою,
Ігор Дзюба